

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

MØTEINNKALLING

KOMMUNESTYRET	
Møtedato/sted: 16.06.2011 Kommunestyresalen, Rakkestad kulturhus	kl: 16.00 (Andakt kl 15.45)

SAKLISTE:

FOLKETS SPØRRETID:

SPØRSMÅL TIL ORDFØREREN MÅ MELDES INNEN TIRSDAG 14. JUNI 2011.

29/11

RAKKESTAD KOMMUNES REGNSKAP FOR 2010

30/11

ÅRSMELDING - RAKKESTAD KOMMUNE 2010 (ÅRSBERETNING)

31/11

TERTIALRAPPORT 1/2011

32/11

**POLITISK ORGANISERING - GJELDENE FRA KOMMUNESTYREPERIODEN
2011 - 2015**

33/11

**UTREDNING - EIENDOMSSKATT I RAKKESTAD KOMMUNE - SAKKYNDIG
NEMD OG SAKKYNDIG KLAGENEMD**

34/11

FASTSETTELSE AV EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER

35/11

PLANSMIE - OPPFØLGING

**36/11
VEINAVN UTENFOR RAKKESTAD SENTRUM.**

**37/11
KLIMANETT ØSTFOLD**

**38/11
MØTEPLAN - HØST 2011**

Referatsaker

Saksdokumentene er utlagt på Servicekontoret og Biblioteket f.o.m 08.06.2011 og t.o.m møtedagen.

Sakskart med saksdokumenter ligger også på kommunens internettside www.rakkestad.kommune.no

Opptak fra Kommunestyremøte overføres på Radio 5, frekvens 102.9 fra kl 18.00.

De representanter som ikke kan møte p.g.a. lovlig forfall må omgående melde fra om dette til Servicekontoret, tlf. 69225500. **Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling herfra.**

Det blir servert spekemat til kommunestyrets medlemmer etter møtet – Miranda kl 19.00.

GRUPPEMØTER: SE NESTE SIDE

Rakkestad, den 08.06.2011

Peder Harlem
Ordfører

GRUPPEMØTER

ARBEIDERPARTIET

Innkaller til gruppemøte **tirsdag 14.06.2011 kl 18.30 Kommunestyresalen**
Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.
Forfall bes meldt på tlf 476 88 290, Ellen Solbrække

SENTERPARTIET

Innkaller til gruppemøte **tirsdag 14.06.2011 kl 18.30 Formannskapssalen**
Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.
Forfall bes meldt på tlf 959 12 345, Inger Kaatorp Homstvedt

VENSTRE

Innkaller til gruppemøte **tirsdag 14.06.11 kl 18.00 i Grupperom 1, Kulturhuset**
Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.
Forfall bes meldt på tlf 995 50 371, Bjørn Erik Studsrud

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Stine Kihl

Arkiv nr. 210

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	30/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	29/11	16.06.2011

Utvalgssak 29/11

Saknr 11/428

Løpenr 6966/11

29-11 RAKKESTAD KOMMUNES REGNSKAP FOR 2010

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommune vedtar regnskapet for 2010 med økonomiske oversikter og tabeller.

Regnskapsmessig mindreforbruk kr 7 038 780,86 avsettes disposisjonsfond.

FORMANNSKAPETs behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommune vedtar regnskapet for 2010 med økonomiske oversikter og tabeller.

Regnskapsmessig mindreforbruk kr 7 038 780,86 avsettes disposisjonsfond.

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Rakkestad kommunes regnskap for 2010
2. Indre Østfold Kommunerevisjon IKS, revisjonsberetning av 15.04.11
3. Indre Østfold Kommunerevisjon IKS, revisjonsbrev av 02.05.11
4. Kontrollutvalget, sak 11/8

Bakgrunn for saken:

Kommunal- og regionaldepartementet har i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10, fastsatt at regnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret og vedtatt av kommunestyret innen 30. juni i året etter regnskapsåret.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til regnskapet forut for kommunestyrebehandlingen og sier i sitt vedtak av 12.05.11, sak nr. 11/8:

- 1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors beretning av 15.04.11. Utvalget har ingen tilleggsbemerkninger til Rakkestad kommunes regnskap for 2010.*
- 2. Utvalget bygger for øvrig sin uttalelse på revisjonsbrevet fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS, samt de øvrige dokumenter i saken.*

Årsregnskapet omfatter driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger, som er innarbeidet i regnskapsdokumentet. I likhet med budsjett, er regnskapet avlagt på rammenivå.

Økonomi:

Det er avsatt kr 12 881 882,- til disposisjonsfond, hvorav kr 9 279 373,74 var regnskapmessig mindreforbruk i 2009. Det er i tillegg brukt kr 6 403 346,- av disposisjonsfond for å finansiere diverse vedtatte tiltak. Rakkestad kommune har i 2010 et regnskapmessig mindreforbruk på kr 7 038 780,86.

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse. Bruk av bundne fond kr 7 111 143,- er finansiering av ekstraordinære avdrag på startlån.

Administrasjonens vurdering:

Rådmannen viser til redegjørelse i årsberetning.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Stine Kihl

Arkiv nr. 210

Utvalg	Saknr	Møtedato
ELDRERÅDET	3/11	10.05.2011
INNVANDRERRÅDET	2/11	10.05.2011
MUSEUMSSTYRET	1/11	09.05.2011
UNGDOMSRÅDET	2/11	09.05.2011
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	1/11	09.05.2011
VILT- OG UTMARKSUTVALGET	/	
LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGET	7/11	19.05.2011
KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGET	9/11	19.05.2011
FORMANNSKAPET	29/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	30/11	16.06.2011

Utvalgssak 30/11

Saknr 11/194

Løpenr 6091/11

30-11 ÅRSMELDING - RAKKESTAD KOMMUNE 2010 (ÅRSBERETNING)

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

ELDRERÅDETS behandling:

Eldrerådet gjennomgikk noen punkter til rådmannens kommentarer på side 6-8, på side 11-13 eldre - kultur og familiesenter, og på samt side 14-16 - Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter, hjembaserte tjenester og bo- og aktivitetstjenester.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

ELDRERÅDETS innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

INNVANDRERRÅDETS behandling:

Innvandrerrådet ser positivt på at verdensklassen ved Rakkestad ungdomsskole fortsetter som en varig ordning (side 9).

Årsmeldingen tas til etterretning.

INNVANDRERRÅDETS innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

MUSEUMSSTYRETS behandling:

Museumsstyret tar årsmeldingen til orientering men savner uttalelse om museumsvirksomheten i Rakkestad.

MUSEUMSSTYRETS innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

UNGDOMSRÅDETS behandling:

Ungdomsrådet synes årsmeldingen var grei.

De ønsker mer kildesortering i Rakkestad. De vil sortere plast og matavfall hjemme i husholdningen. De ønsker også tilgjengelige containere i Rakkestad slik at det kan kastes papir utenom den månedlige innsamlingen.

UNGDOMSRÅDETS innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDEs behandling:

Rådet for funksjonshemmede etterspør mer informasjon om folkehelsearbeidet som drives på tvers av seksjonene - folkehelse tiltakene i Rakkestad bør komme tydeligere fram i "Årsberetning 2010".

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDEs innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs behandling:

Det ble orientert om Ungdomsrådets og Museumsstyrets behandling av saken.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

FORMANNSKAPETs behandling:

Uttalelser og behandling i bruker- og interesseutvalg samt Landbruk-, plan og teknikkutvalget samt Kultur-, utdanning og oppvekstutvalget ble tatt til etterretning.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar årsmelding for 2010.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Årsmelding for 2010

Administrasjonens vurdering:

Rådmannens årsmelding for Rakkestad kommune for 2010 legges fram til politisk behandling.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Stine Kihl

Arkiv nr. 153

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	31/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	31/11	16.06.2011

Utvalgssak 31/11

Saknr 11/1191

Løpenr 7002/11

31-11 TERTIALRAPPORT 1/2011

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre tar tertialrapport 1/2011 til orientering.

Rakkestad kommunestyre gjør endringer i henhold til kapittel 19 i tertialrapport 1/2011.

FORMANNSKAPETS behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre tar tertialrapport 1/2011 til orientering.

Rakkestad kommunestyre gjør endringer i henhold til kapittel 19 i tertialrapport 1/2011.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Tertialrapport 1/2011

Bakgrunn for saken:

I kommunelovens § 47 nr. 2 heter det blant annet:

Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygges på, skal administrasjonssjefen gi melding til kommunestyret.

Likeledes sier § 10 i budsjettforskriften:

Administrasjonssjefen skal gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak.

Det kommunale økonomireglement krever at rapporter per 30.04 og 31.08 framlegges for formannskap og kommunestyret hvert år – lagt opp som en samlet oversikt over den økonomiske utviklingen.

I følge rapportene skal det samtidig rapporteres om forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva.

Administrasjonens vurdering:

Se tertialrapport 1/2011.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Alf Thode Skog

Arkiv nr. 080

Utvalg	Saknr	Møtedato
ARBEIDSMILJØUTVALGET	3/11	23.05.2011
ADMINISTRASJONSUTVALGET	3/11	01.06.2011
FORMANNSKAPET	28/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	32/11	16.06.2011

Utvalgssak 32/11

Saknr 11/1189

Løpenr 6893/11

32-11 POLITISK ORGANISERING - GJELDENE FRA KOMMUNESTYREPERIODEN 2011 - 2015

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar utkastet til politisk struktur 2011 – 2015 for Rakkestad kommune.

ARBEIDSMILJØUTVALGETs behandling:

Repr. John Thune (Krf) fremmet flg. forslag til endring vedr. utvalgsbenevnelse:

Levekårsutvalg 1 kalles *Oppvekst-utvalget*

Levekårsutvalg 2 kalles *Omsorgs-utvalget*

Rådmannens innstilling og endringsforslaget ble enstemmig vedtatt.

ARBEIDSMILJØUTVALGETs innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar utkastet til politisk struktur 2011 – 2015 for Rakkestad kommune.

Levekårsutvalg 1 kalles *Oppvekst-utvalget*

Levekårsutvalg 2 kalles *Omsorgs-utvalget*

ADMINISTRASJONSUTVALGETs behandling:

Ordfører Peder Harlem fremmet følgende forslag:

Administrasjonsutvalget har ni medlemmer fra formannskap.

Forslaget ble enstemmig vedtatt. For øvrig ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

ADMINISTRASJONSUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar utkastet til politisk struktur 2011 – 2015 for Rakkestad kommune med følgende endringer:

Administrasjonsutvalget har ni medlemmer fra formannskapet.

FORMANNSKAPETS behandling:

Administrasjonsutvalget behandlet saken umiddelbart før formannskapets behandling og vedtok å innstille på følgende tilleggsforslag:

Administrasjonsutvalget har ni medlemmer fra formannskapet.

Peder Harlem (SP) tok opp dette forslaget.

John Thune (Krf) tok opp sitt forslag fra Arbeidsmiljøutvalget ang. navn på utvalgene:

Utvalg 1 kalles Oppvekstutvalget

Utvalg 2 kalles Omsorgsutvalget

Et ønske fra John Thune om at det fra administrasjonens side ble forfattet et tillegg i "Reglement for møter og saksbehandling" under *punkt 21 – Stemmemåten* som gir mulighet til å sette forslag opp mot hverandre ved votering – ble enstemmig vedtatt.

Det foreslås ovenfor kommunestyret et tillegg e) i reglementets *punkt 21 – Stemmemåten* : *Når det der nødvendig for å skaffe flertall for et forslag kan ordfører sette to forslag opp mot hverandre.*

Ellen Solbrække (AP) fremmet følgende forslag:

Oppvekst-, omsorg- og teknikk/miljøutvalgene skal ha 9 representanter. Begrunnelse: At flest mulig av valgte representanter, inkludert vararepresentanter får delta i utvalgene.

Rådmannen fremmet følgende tillegg til sin innstilling: *...inklusive vedlegg 1 – 6.*

Votering:

Peder Harlems forslag ang. antall medlemmer i administrasjonsutvalget ble enstemmig vedtatt.

John Thunes forslag ang. navn på utvalgene ble enstemmig vedtatt.

Ellen Solbrækkes forslag ang. antall medlemmer i utvalgene ble forkastet med 2 mot 7 stemmer.

Formannskapet nedsatte en komité bestående av John Thune (leder), Inger Kaatorp Homstvedt og Ellen Solbrække som innen kommunestyrets behandling av saken den 16.06.11 vurderer størrelsen på godtgjørelsen til folkevalgte.

FORMANNSKAPETS innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar utkastet til politisk struktur 2011 – 2015 for Rakkestad kommune inklusive vedlegg 1 – 6 med følgende endringer:

- Administrasjonsutvalget har ni medlemmer fra formannskapet
- "Utvalg 1" kalles *Oppvekstutvalget*
"Utvalg 2" kalles *Omsorgsutvalget*

I "Reglement for møter og saksbehandling i Rakkestad kommunes" (vedlegg 6) vedtas følgende punkt 3 i kap. 21 – Stemmemåten: *Når det der nødvendig for å skaffe flertall for et forslag kan ordfører sette to forslag opp mot hverandre.*

Saksopplysninger:

- Vedlegg:** 1 – Utkast til politisk struktur.
 2 – Utkast til arbeidsdelings- og delegasjonsreglement.
 3 – Utkast til økonomireglement.
 4 – Utkast til finansreglement.
 5 – Utkast til reglement for godtgjørelse til folkevalgte.
 6 – Utkast til retningslinjer for møter og saksbehandling for politiske organ.

Gjeldende struktur:

Formannskapet og lederne i kultur-, utdannings- og omsorgsutvalget og landbruks-, plan- og teknikkutvalget initierte for en tid tilbake å utrede og fastsette ny politisk styringsstruktur 2011 – 2015. Det er avviklet tre møter – 26.03.10, 17.06.10 og 22.09.10 – mellom folkevalgt nivå og administrasjonen om prosjektet.

I evalueringsprosessen har formannskapet, utvalgslederne i kultur-, utdannings- og omsorgsutvalget og landbruk-, plan- og teknikkutvalget og til dels gruppelederne i de politiske partier deltatt.

Sånn som rådmannen oppfatter det, er det folkevalgte miljø fornøyd med grunntrekkene i den eksisterende modellen. Langs de fleste dimensjoner fungerer den tilfredsstillende, og fokus i kartleggings- eller faktafasen ble derfor raskt rettet inn mot å finne fram til korreksjoner og forbedringer i systemet. Dette er andre premisser enn i 2006 – 2007 – da et samlet politisk korps ønsket komiteordningen erstattet av en annen struktur.

Utilfredsheten med komitemodellen relaterte seg til:

- 1 – Kommunestyret ble ikke engasjert og vitalisert i samsvar med målsettingen.*
- 2 – Formannskapets innflytelse og posisjon i det politiske miljø var omtrent like sterk som tidligere.*
- 3 – Komiteene ble forelagt få saker og hadde små oppgave- og ansvarsområder. De fungerte ikke som initiativtakere, innovatører og verksteder på den folkevalgte arena – slik blant annet reglementene for disse organer forutsatte.*

Det ble sett på som en svakhet at komiteene ikke hadde noen avgjørelsesmyndighet på sine saksfelt.

- 4 – Rådmannen hadde for stor innflytelse – også med hensyn til å fastsette den politiske dagsordenen.*

Ny organisasjon (2007 – 2011) ble en utvalgsstruktur – som via en rekke tiltak skulle reparere på svakhetene i komitemodellen:

- 1 – Kommunestyrets rolle som det øverste politiske organ er slått fast. Det er først og fremst et politisk ansvar å skape det engasjement og den vitalitet som trengs i den sammenheng.

Rådmannen mener at effekter er oppnådd på dette området – ikke minst via en serie av temamøter som har satt spørsmål på dagsordenen og dernest bidratt med styringssignaler til den løpende virksomhet og budsjett og økonomiplan.

- 2 – Formannskapet har både en strategisk og utøvende posisjon i kommunal virksomhet, og er sånn sett det mest sentrale politiske organ. Utvikling av lovverk og organisatoriske trekk gjør sitt til på mange måter å forsterke denne stillingen. Ved forrige korsvei, ble det lagt vekt på å snu tendensen.

Kultur-, utdannings- og omsorgsutvalget og landbruks-, plan- og teknikkutvalget fikk avgjørelsesmyndighet i saker av ikke tverr- eller oversektoriell karakter og dessuten budsjettmyndighet innenfor bestemte rammer. Det hadde til formål å gjøre organene til mer selvstendige politiske arenaer.

I tillegg ble kultur-, utdannings- og omsorgsutvalgets oppgave- og ansvarsområde sett på som så omfattende at det i seg selv burde være engasjementfremmende og statushevende.

Landbruks-, plan- og teknikkutvalget fikk i det samme perspektivet plansaker etter plan- og bygningsloven i sin portefølge.

Rådmannen registrerer gode effekter av disse endringene. Det uttrykker også det politiske miljø i sin evaluering av systemet i 2010 og 2011. Like fullt er det rom for ytterligere forenklinger og forbedringer.

- 3 – Politisk nivå tok i inneværende valgperiode en mer aktiv rolle i saksfeltet som handler om forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte – idet formannskapet utgjør arbeidsgiverdelen av administrasjonsutvalget og omlag halvparten av arbeidsgiverdelen arbeidsmiljøutvalget. Det var en relativt stor forandring sammenlignet med ordningen som gjaldt i 2003 – 2007.

For rådmannen virker det som at spesielt politisk nivå og arbeidstakersiden er tilfreds med korreksjonen. Heller ikke rådmannen har problemer med det sånn som det er i dag selv om arbeidsgiver- og arbeidstakerrelasjonen på det nivå det er snakk om som en grunnregel er et administrativt spørsmål og strukturen/systemet i 2003 – 2007 også fungerte godt.

- 4 – Prinsippene i arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet har ligget fast siden 1999, og blir i hovedtrekk sett på som adekvat og effektivt på både politisk og administrativ side. Med de forventninger og krav som brukere, innbyggere, lokalsamfunn og statlige myndigheter stiller til kommunen, er en fornuftig funksjonsfordeling innenfor det politiske systemet og mellom folkevalgte organer og rådmannen viktigere enn noen gang. Det er påkrevet for at kommunen skal kunne løse sine oppgaver på en forsvarlig måte.

Kommunestyre og formannskap behandler strategiske og overordnede problemstillinger, utvalgene tar hånd om spørsmål på bestemte felt (avgrenset mot strategi og overordnethet) og rådmannen avgjør ikke prinsipielle saker og enkeltsaker.

Evalueringene lagt til grunn, oppfatter rådmannen bred enighet omkring hovedtrekkene i arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet.

Kommunestyret vedtar nytt arbeidsdelings- og delegasjonsreglement før valgperioden starter opp.

Rakkestad kommune har et bra fungerende organisasjonssystem, men hvor det like fullt er mulig å gjøre forenklinger og forbedringer. Rådmannen ser på det som mandatet for utkastet til politisk styringsstruktur 2011 – 2015.

Ny struktur:

Grunnlaget for forslaget til politisk struktur for kommende valgperiode (2011 – 2015), er den folkevalgte evaluering av gjeldende ordning sånn som den er oppsummert i notater av 29.03.10, 17.06.10 og 22.09.10. Det avstedkommer et utkast til en modell med disse hovedpunkter:

- 1 – Kommunestyret er det øverste styrende organ (strategiske og andre overordnede problemstillinger) i kommunen, og avgjør alle saker og sakskomplekser som det selv ikke har overført til underordnede organer. Status er den samme som i 2007 – 2011.

Ny oppgave (jf. plan- og bygningsloven) er å fastsette planstrategi (drøfting av strategiske valg relatert til langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og øvrige planbehov i valgperioden) innen ett år etter konstitueringen.

- 2 – Formannskapet er et både strategisk og utøvende organ, og har på samme måte som kommunestyret oversektorielle oppgaver i kommunen. Det arbeider innen spesielle og generelle gitte rammer, og supplerer i den praktiske hverdagen kommunestyret i sin virksomhet.

Utfordringen organisatorisk sett, er å etablere en passende og korrekt rollefordeling mellom kommunestyret og formannskapet. Rådmannen ser det slik at denne avveiningen er gjort over år, og at organene i store trekk har funnet plassen ved siden av hverandre i systemet.

Plan- og bygningsloven etablerer ikke fast utvalg for plansaker lenger som obligatorisk politisk organ. I ny struktur, er planspørsmål – som ikke ligger til kommunestyret (overordnede, strategiske saker) eller er delegert til rådmannen (ikke prinsipielle saker og enkeltsaker) – formannskapet sitt myndighetsområde (typisk dispensasjonssaker eller endringer av reguleringsplaner). Av planportefølgen, utgjør "formannskapssakene" en betydelig – for ikke å si den største delen.

Budsjettreguleringsmyndighet på tvers av rammeområder, sorterer på grunn av utvalgsstrukturen og – forutsetningene under formannskapet.

Formannskapet er videreført som kommunal klagenemnd og valgstyre ved kommune- og Stortingsvalgene.

- 3 – Rakkestad kommune avviklet for åtte år siden (2003) en ganske omfattende og tung hovedutvalgsstruktur, og erstattet den med en komitemodell. Den skilte seg fra tidligere struktur ved at organene ikke hadde noen beslutningsmyndighet – kun en forberedende og innstillende funksjon overfor kommunestyret (direkte innstillingsrett).

En saksordfører innledet om den enkelte sak i kommunestyret.

Under evalueringen i 2007, la det politiske miljø temmelig raskt bort både komiteene og saksordførerinstituttet. Det var lite tilfreds med ordningene. Rådmannen er også av den oppfatning at dette tiltaket ikke var spesielt vellykket.

Rakkestad kommune gikk tilbake til en utvalgsstruktur:

Kultur-, utdannings- og omsorgsutvalget – et levekårsutvalg med oppgaver innen oppvekst- og kultur- og helse- og omsorgsspørsmål.

Landbruk-, plan- og teknikkutvalg – et utvalg for teknisk infrastruktur og miljø saker. I tillegg er det fast utvalg for plansaker etter plan- og bygningsloven.

Ifølge evalueringene, fungerer så vel organer som oppgaveportefølge relativt godt. Dog blir det påpekt at kultur-, utdannings- og omsorgsutvalgets saksfelt er i "største laget", mens det for landbruk-, plan- og teknikkutvalgets del kommer fram at planspørsmålene med fordel kan overføres til formannskapet. Dette er begrunnet i formannskapets posisjon i det samlede politiske system.

På grunnlag av den politiske evalueringsprosess forslås etablert:

Levekårsutvalg 1 (arbeidstittel):

Portefølge:

Skole,
Barnehage,
Kultur,
Kulturskole,
Aktivitetshus,
Idrett,
Fritid,
Friluftsliv,

Levekårsutvalg 2 (arbeidstittel):

Institusjonstjenester,
Hjembaserte tjenester,
Andre helsetjenester,
Sosiale tjenester,
Barnevern,
Folkehelse,
Trygt lokalsamfunn,
Integrasjon,

Teknikk- og miljøutvalget:

Landbruk,
Teknikk,
Miljø,
Skog og utmark,
Trafikksikkerhet,
Kommunale veger,
Kommunale bygg,
Kommunale skoger,
Brann- og feievesen.

Sånn som rådmannen oppfatter det, tenderer strukturen mot en modifisert eller lettere hovedutvalgsmo-
dell. Utvalgene er påtenkt kjerneoppgaver (levetekårsutvalg I oppvekst-

spørsmål, levekårsutvalg II helse- og omsorgsanliggender og teknikk- og miljøutvalget fysisk infrastruktur og teknikk- og miljø saker) – men vil også ha et omfattende flerfaglig (tverrsektorielt) fokus (integrasjon, forebyggende aktivitet og folkehelse).

Dette kan være organisatorisk utfordrende, og krever som sådan sterke innslag av koordinasjon for å fungere som forutsatt – jf. avsnittet nedenfor.

Med hensyn til saksgang, legges det fra rådmannens side opp til at utvalgene innstiller direkte overfor kommunestyret, der bare ett av organene er involvert i behandlingen. Når to eller tre av kollegiene har spørsmålet på kartet, går innstillingene til formannskapet som foretar nødvendig samordning og legger sin (en) innstilling fram for kommunestyret.

Politisk dagsorden og fordeling av saker på de folkevalgte organer, er et ordføreransvar. Det skjer i samarbeid med varaordfører og utvalgslederne – jf. avsnittet ovenfor og vedlegg.

Evalueringen omfattet også bruker- og interesseorganene. Erfaringene med deres aktivitet er flerartet. Konklusjonen ble derfor at de tre utvalgene ("hovedutvalgene") med fordel kunne gjøre disse oppgavene til en del av sin ordinære virksomhet, og at bruker- og interesseinstituttet sånn som de er i dag burde avvikles.

Innvandrerråd, museumsstyre og vilt- og utmarksutvalg utgår fra kommende valgperiode.

Vilt- og utmarksutvalget har sittet på to – tre forvaltningsfullmakter av administrativ karakter. Disse er overført til rådmannen for operasjonalisering og etablering av nødvendige systemer.

Ungdomsrådet består. For eldreråd og funksjonshemmedes råd – som har en annen basis enn de andre bruker- og interesseutvalgene – er det gjort tekniske endringer (sammensetning: fire folkevalgte og en brukervalgt representanter).

Rådmannen går dessuten inn for at Rakkestad Kommunale Skoger inngår i teknikk- og miljøutvalget fra samme tidspunkt – jf. dog delegasjonsreglement for formannskapet og teknikk- og miljøutvalget med hensyn til myndighet mellom disse kollegiene. Det er ikke noen store forskjeller mellom "Kommuneskogen" og annen forretningsrelatert aktivitet – jf. blant annet eiendomsutvalgets slutninger – slik at basis for å underlegge den et eget styre er heller spinkelt.

Fra rådmannen side foreslås sju representanter i levekårsutvalg 1, levekårsutvalg 2 og teknikk- og miljøutvalget. Det er trolig mer i samsvar med det politiske miljø sitt rekrutteringsgrunnlag og –forutsetninger enn dagens medlemstall (9). Ingen bør gjøre noen hemmelighet av at alt fra oppmøte til deltakelse og initiativ på dette nivået i denne perioden har vært til dels svak.

Modellen legger opp til stor grad av gjennomgående representasjon fra kommunestyret og til utvalgene.

- 4 – Politisk nivå ønsker å videreføre sin relativt brede deltakelse på saksfeltet som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Det betyr i praksis at arbeidsgiverdelen av administrasjonsutvalget utgjøres av formannschaftsmedlemmer, og formannschaftsmedlemmer og representanter plukket ut av rådmannen er arbeidsgiverdelen av arbeidsmiljøutvalget.

For rådmannen er det en fungerende ordning.

Rådmannen legger opp til et administrasjonsutvalg på ti medlemmer – derav seks arbeidsgiverrepresentanter (formannskapsmedlemmer).

Blant arbeidsgiverrepresentantene i administrasjonsutvalget utpekes tre representanter til politisk forhandlingsutvalg – se arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet. Ordfører bør lede dette organet.

Arbeidsmiljøutvalget blir på ti medlemmer – fem arbeidsgiverrepresentanter (tre utgått fra formannskapet og to tatt ut av rådmannen).

Det er marginale endringer i arbeidsdeling og fullmakter innen området.

- 5 – Rådmannen går inn for å opprette en fast byggekomité fra 1.11.11 – med ansvar for bygg- og anleggsprosjektene i investeringsregnskapet. Tiltaket er begrunnet i behovet for sterkere ledelse, koordinering, oppfølging, rapportering og i det hele tatt kontroll med denne virksomheten. Den er i dag for fragmentert. Verre blir det med de mange prosjekter som står på programmet fram mot 2015.

Komiteen består av sju representanter – fire oppnevnt av kommunestyret, to utpekt av rådmannen og hovedverneombudet.

Fullmaktene går fram av arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet, og er utformet under hensyn til det helhetlige ansvar komiteen er tiltenkt på det aktuelle området.

- 6 – Kommuneloven er stadig vekk gjenstand for revisjoner, og for det sittende regime er det en uttalt målsetting å styrke den politiske styring via blant annet lovmessige endringer. Det er nå åpnet for:

A – Rådmannen utreder og avleverer en anbefaling til vedtak i sak for det politiske organ som behandler den.

B – Ordfører eller utvalgsledere innstiller endelig overfor det aktuelle organ.

Uten at rådmannen helt ser realitetseffekt eller substans i ordningen, er det interessant for Rakkestad kommune å prøve den ut i kommende valgperiode. Politisk sett er hensikten mer direkte politisk innflytelse ikke bare over dagsordenen, men også faktisk over det enkelte spørsmål og sakskompleks. For detaljer vises til vedleggene.

- 7 – Styringsstrukturen er naturlig nok supplert utfyllende retningslinjer og reglementer:

A – Arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet er videreført etter prinsippene fra 2003 – 2007 og 2007 – 2011. Det fungerer bra både administrativt og politisk, og har – i alle fall når forutsetningene er noenlunde de samme – funnet en form. Endringene er stort sett redaksjonelle og av teknisk karakter.

Rådmannen viser til arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet.

B – Økonomireglementet er revidert i henhold til ny struktur og forutsetninger slik som de er beskrevet ovenfor. Prinsippene er uendret – jf. det som er sagt om arbeidsdelings- og delegasjonsreglementet ovenfor.

C – Rådmannen har laget nytt finansreglement etter kommunelovens og finansforskriftens bestemmelser. Det blir framlagt for kommunerevisjonen og et eksternt fagmiljø for kvalitetssikring, før kommunestyret endelig behandler det som enkeltsak.

I denne omgang presenteres finansreglementet altså bare som et element i "reglementsmassen". Det er ikke gyldig før det er godkjent i enkeltsak.

Rådmannen tror karakteristikken på utkastet til finansreglementet i finansmiljøene vil være forsiktig – eller som det heter i de kretser konservativt.

D – Reglementet for godtgjørelse til folkevalgte er innholdsmessig nytt. Største endringer er at det bare er faste godtgjørelser til ordfører og varaordfører, mens det for andre representanter er godtgjørelser pr. møte. Det er etter rådmannens syn en korrekt og viktig utvikling – idet det på sin måte bidrar til større folkevalgt disiplin – jf. ovenfor om oppmøte, deltakelse og initiativ i sentrale folkevalgte organer.

Med hensyn til ytelsenes størrelse og detaljer vises til vedlegg.

F – Retningslinjer for møter og saksbehandling er tilpasset utkastet til revidert politisk struktur. Det er ingen eller små realitetsendringer, men noen redaksjonelle og tekniske korreksjoner til nye forutsetninger.

Gjennomgangen tar for seg prinsipper og større endringer i utvalgsstrukturen. For enkeltheter vises til vedleggene til saken.

Rådmannens vurderinger:

Rakkestad kommune etablerte på slutten av åttitallet en sammensatt og egentlig ganske tung hovedutvalgsstruktur. Det var i en annen lokaldemokratisk tidsalder, og grunnlaget for den var på det tidspunktet et annet enn i dag. For det første hadde kommunene enklere og færre oppgaver, og de var mer forvaltningsorganer enn tjenesteytere. På det stadium samfunnet befant seg – status- og utviklingsmessig – kunne beslutninger og vedtak i langt større grad skje i folkevalgte organer. Fokuset på produktivitet, effektivitet og endog rettssikkerhet var ikke som tjue – tjuefem år senere.

Utviklingen er enorm. Kommunene er nå langt større tjenesteytere enn forvaltningsorganer, og de er blant de viktigste redskapene og aktørene i gjennomføring av offentlig politikk og samfunnsutviklingen. Det er nok å nevne NAV-reformen og samhandlingsreformen som eksempler. Oppmerksomheten mot kommunal virksomhet øker proporsjonalt med dens betydning, og den retter seg mot et vidt spekter av momenter. Rådmannen trekker fram ressursutnyttelse, rettssikkerhet, kvalitet, produktivitet og effektivitet. I mange tilfelle er parametrene motstridende – med de dilemmaer det fører med seg.

Rakkestad kommune satte for alvor i gang utviklingen av politisk struktur i 2003 – da komitemodellen ble innført – og tok ytterligere skritt i 2007 med den organiseringen som i dag står og går. Evalueringen det siste halvannet året, konkluderer med en struktur som i sine grunntrekk er fungerende og akseptert i hele det kommunale miljø, og som det av den grunn blir konsentrert om å gjøre forbedringer på.

Ingen har heller dratt opp noe alternativ i det hele tatt til utvalgsmodellen.

Rådmannen viser igjen til framstillingen foran, og ser på utkastet til ny politisk struktur som bærekraftig, funksjonell og robust for den kommende fireårs perioden. Kommunestyret anbefales å vedta forslaget slik det foreligger.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Alf Thode Skog

Arkiv nr. 232

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	23/11	11.05.2011 UTSATT
FORMANNSKAPET	32/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	33/11	16.06.2011

Utvalgssak 33/11

Saknr 11/410

Løpenr 6365/11

33-11 UTREDNING - EIENDOMSSKATT I RAKKESTAD KOMMUNE - SAKKYNDIG NEMD OG SAKKYNDIG KLAGENEMD

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre velger i medhold byskatteloven §§ 4 og 5 – eiendomsskattelovens § 33 – en sakkyndig nemnd og en sakkyndig ankenemnd til å verdsette eiendommer i Rakkestad kommune på grunnlag av forslag av engasjerte besiktigelsesmenn.

Den sakkyndige nemnd består av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Medlemmer:

- 1
- 2
- 3

Den sakkyndige ankenemnd består av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Varamedlemmer:

- 1
- 2
- 3

Følgende ankenemnd etableres:

Medlemmer:

- 1
- 2
- 3

Varamedlemmer:

- 1
- 2
- 3

Kommunestyret velger leder og nestleder for den sakkyndige nemnden og den sakkyndige ankenemnden:

Den sakkyndige nemnden:

Leder:

Nestleder:

Den sakkyndige ankenemnden:

Leder:

Nestleder:

Forslag til eiendomsskattevedtekter for Rakkestad kommune framlegges for Rakkestad kommunestyre for behandling og vedtak i møte 16. juni 2011.

FORMANNSKAPETS behandling 11.05.2011:

Ordføreren fremmet forslag om å utsette saken. Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Det ble besluttet å nedsette en valgkomité som arbeider fram et forslag på sakkyndige til neste formannskapsmøte 1.06.11. John Thune (Krf) foreslo varaordfører Villy Tjerbo (V) som representanter til valgkomiteen. Inger Kaatorp Homstvedt (SP) foreslo Hans Graarud som medlem. I tillegg deltar rådmannen som sekretær. Komiteens arbeid må være ferdig innen 25. mai.

FORMANNSKAPETS vedtak:

Saken utsettes

FORMANNSKAPETS behandling 01.06.2011:

John Thune (Krf) forlot møtet før behandlingen av denne saken og Stein Bruland (Krf) tiltrådte som vararepresentant.

Formannskapet nedsatte i forrige møte (11.05.11) en valgkomité bestående av Villy Tjerbo (V), Hans Graarud (SP) og rådmann Alf Thode Skog som til møtet den 1.6.11 fremla følgende forslag til medlemmer og varamedlemmer:

Sakkyndig nemnd:

Medlemmer:

- 1 Elsa Eng
- 2 Tom Boger
- 3 Hans Vidar Sølvskudt

Varamedlemmer:

- 1 Hege Buer
- 2 Jon Reinfjord
- 3 Bent Cato Kirkeng

Sakkyndig ankenemnd:

Medlemmer:

- 1 Ole Reidar Grimsrud
- 2 Nina Ringsby
- 3 Øyvind Hansen

Varamedlemmer:

- 1 Kari H. Bakke
- 2 Ole Harald Bjørnstad
- 3 Per Murtnes

Kommunestyret velger leder og nestleder for den sakkyndige nemnden og den sakkyndige ankenemnden:

Den sakkyndige nemnden:

- Leder: Elsa Eng
Nestleder: Tom Boger

Den sakkyndige ankenemnden:

- Leder: Ole Reidar Grimsrud
Nestleder: Nina Ringsby

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre velger i medhold byskatteloven §§ 4 og 5 – eiendomsskattelovens § 33 – en sakkyndig nemnd og en sakkyndig ankenemnd til å verdsette eiendommer i Rakkestad kommune på grunnlag av forslag av engasjerte besiktigelsesmenn.

Den sakkyndige nemnd består av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Medlemmer:

- 1 Elsa Eng
- 2 Tom Boger
- 3 Hans Vidar Sølvskudt

Varamedlemmer:

- 1 Hege Buer
- 2 Jon Reinfjord
- 3 Bent Cato Kirkeng

Den sakkyndige ankenemnd består av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Følgende ankenemnd etableres:

- 1 Ole Reidar Grimsrud

- 2 Nina Ringsby
- 3 Øyvind Hansen

Varamedlemmer:

- 1 Kari H. Bakke
- 2 Ole Harald Bjønstad
- 3 Per Murtnes

Kommunestyret velger leder og nestleder for den sakkyndige nemnden og den sakkyndige ankenemnden:

Den sakkyndige nemnden:

Leder: Elsa Eng
Nestleder: Tom Boger

Den sakkyndige ankenemnden:

Leder: Ole Reidar Grimsrud
Nestleder: Nina Ringsby

Forslag til eiendomsskattevedtekter for Rakkestad kommune framlegges for Rakkestad kommunestyre for behandling og vedtak i møte 16. juni 2011.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken:

Rakkestad kommunestyre vedtok i budsjett 2011 og økonomiplan 2011 – 2014 å utrede eiendomsskatt i 2011 – slik at kommunen – dersom det er nødvendig – er i posisjon til å innføre ordningen fra 2012. Prosessen er satt i gang.

Om begrunnelsen for prosjektet, heter det i budsjettet og økonomiplanen blant annet:

Som det går fram blant annet av framstillingen nedenfor, krever det store investeringer – 150 – 200 millioner kroner – og betydelige utvidelser i drift – 25 – 30 millioner kroner – å gjennomføre dette programmet. Samtidig ser rådmannen på det som ganske nødvendig for å opprettholde kommunens bærekraft og robusthet fram mot 2020.

Utgiftene omfatter både personal-, andre drifts- og kapitalutgifter (renter og avdrag av økt gjeld). Lånegjelden øker til nye høyder fram mot 2015.

Hvis kapasitet i og standard på grunnskole- og helse- og omsorgstilbud ikke bygges ut i samsvar med behovet for/etterspørselen etter ytelsene (motivert av brukerforventninger og statlige krav/reformer), oppstår temmelig raskt store vanskeligheter i driften. Etter hvert mister kommunen også herredømme over dagsordenen, og hverdagen blir preget av brannsløkking. Det er ingen gangbar modell for styring av lokalsamfunnet verken på kort eller lang sikt.

Argumentene for tiltaket, er i dag like sterke som de var på budsjettidspunktet (jf. blant annet tertialrapport nr. 1 2011). Det er budsjettbalanse pr. 30.04.11, **bare** fordi det blir benyttet ca. 7,5 millioner kroner av oppsparte ressurser til å dekke merutgifter innen særlig helse- og omsorgsseksjonene. Fra neste år eksisterer denne muligheten ikke lenger – idet disposisjonsfondet på det nærmeste vil være brukt opp.

På det tidspunktet er altså økonomisk likevekt betinget av reduksjon av aktivitet og/eller vekst i driftsinntektene.

Som ledd i utredningen, må Rakkestad kommune i inneværende år gjennomføre taksering av eiendommene i områdene for eiendomsskatt. Det kan gjøres etter en av følgende to modeller:

1 – Byskattelovens § 4, 1. ledd:

En takstnemnd på tre representanter – særskilt oppnevnte takstnemnd – befarer eiendommene og fastsetter takstene.

En overtakstnemnd – seks representanter – avgjør klager på takster.

2 – Byskattelovens § 4, 2. ledd:

Takstmenn/besiktigelsesmenn foretar befaring av eiendommene, men har ikke fullmakt til å fastsette takster. De innstiller overfor en sakkyndig nemnd – tre representanter – som fastsetter takstene.

En klagenemnd – tre representanter – avgjør klager på takster.

I dag foregår så godt som all taksering og utredning etter modell to. Den er praktisk og effektiv, og fungerer som sådan best innenfor de forutsetninger som gjelder for slike prosjekter. Rådmannen foreslår derfor framgangsmåten lagt til grunn også for prosessen i Rakkestad kommune.

Kommunestyret vil den 16. juni d.å. bli forelagt et utkast til eiendomsskattevedtekter for Rakkestad kommune.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Stine Kihl

Arkiv nr. 232 &00

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	33/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	34/11	16.06.2011

Utvalgssak 34/11

Saknr 11/1190

Løpenr 6962/11

34-11 FASTSETTELSE AV EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar vedtekter om eiendomsskatt som vedlagt saken.

FORMANNSKAPETs behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar vedtekter om eiendomsskatt som vedlagt saken.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Vedtekter om eiendomsskatt

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret besluttet i forbindelse med behandlingen av Budsjett 2011 og Handlings- og økonomiplan 2011-2014 å *"utrede eiendomsskatt i 2011 og etablere ordningen fra 2012"*. Forut for utskrivning av eiendomsskatt må det gjennomføres taksering av alle eiendommer, fabrikker og andre industrielle anlegg i Rakkestad, jf. byskatteloven §§ 4 og 5. Rådmannen fremmer med dette fram forslag til eiendomsskattevedtekter for Rakkestad kommune.

Økonomi:

Utredning av eiendomsskatt gjennomføres innenfor budsjettert ramme – kr 3 500 000,-.

Administrasjonens vurdering:

Selv om det ikke er pålagt å ha eiendomsskattevedtekter er det anbefalt å vedta slike vedtekter. Dette for å sikre saksbehandlingen og ivareta likebehandlingshensyn i forbindelse med takseringen. Rådmannen er av den oppfatning at arbeidet rundt takseringen og fastsettelsen av eiendomsskatten skal ha klare regler og fremmer med dette forslag til

eiendomsskattevedtekter for Rakkestad kommune. Vedtektene er standardvedtekter som bygger på forslag fra Kommunenes Sentralforbund Eiendomsskatteforum (KSE).

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Alf Thode Skog

Arkiv nr. L12 &30

Utvalg	Saknr	Møtedato
DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER	12/11	19.05.2011
KOMMUNESTYRET	35/11	16.06.2011

Utvalgssak 35/11

Saknr 11/1099

Løpenr 6413/11

35-11 PLANSMIE - OPPFØLGING

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre viderefører følgende anbefalinger og tiltak eksplisitt fra plansmia til reguleringsplanprosessen for Rakkestad Sentrum:

- 1 – Tilrettelegging for sentrumsnær fremfor spredt boligbygging – ved økt fortetting i og rundt sentrum med høy boligandel.
- 2 – Konsentrere større publikumsrettet næring og service i sentrum – på en slik måte at handelsmangfold og sosialt liv styrkes i Storgata. Dette gjelder også mulig flytting av virksomheter som nå er lokalisert utenfor sentrum.
- 3 – Storgata forbedres som miljøgate. Tungtrafikk dirigeres utenom sentrum og lokaltrafikk gis mulighet for omkjøring. Samtidig invitere besøkstrafikk til gjennomkjøring med best mulig parkeringstilbud.
- 4 – Prioritere bruk av offentlige arealer – ved å gjøre dem attraktive for møter, opphold og lek. Fotgjengere og syklister får prioritet i trafikken – med sammenhengende fortau forbundet med gang og sykkelveier og ny sti med park langs elven.
- 5 – Videreutvikle Rakkestads opprinnelige småbykarakter – som en landsby der nye bygninger er innpasset med funksjonsblanding, dimensjoner og form på en tilpasset måte som skaper harmonisk helhet.

DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKERs behandling:

Ordfører Peder Harlem fremmet følgende tilleggsforslag som pkt. 6:

Det nedsettes et arbeidsutvalg for avlastning av tungtrafikk igjennom Rakkestad sentrum.

1. Ordfører Peder Harlem – leder
2. Jan Lie

3. Carsten Lier
4. Nils Skaarer
5. Representant fra transportnæringen

Mandat:

Arbeide for at Plansmias veiløsning igjennom sentrum gjennomføres. Arbeidsutvalget rapporterer tilbake til Planutvalget.

Ved votering ble rådmannens innstilling med ordfører Peder Harlems tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKERs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre viderefører følgende anbefalinger og tiltak eksplisitt fra plansmia til reguleringsplanprosessen for Rakkestad Sentrum:

- 1 – Tilrettelegging for sentrumsnær fremfor spredt boligbygging – ved økt fortetting i og rundt sentrum med høy boligandel.
- 2 – Konsentrere større publikumsrettet næring og service i sentrum – på en slik måte at handelsmangfold og sosialt liv styrkes i Storgata. Dette gjelder også mulig flytting av virksomheter som nå er lokalisert utenfor sentrum.
- 3 – Storgata forbedres som miljøgate. Tungtrafikk dirigeres utenom sentrum og lokaltrafikk gis mulighet for omkjøring. Samtidig invitere besøkstrafikk til gjennomkjøring med best mulig parkeringstilbud.
- 4 – Prioritere bruk av offentlige arealer – ved å gjøre dem attraktive for møter, opphold og lek. Fotgjengere og syklister får prioritet i trafikken – med sammenhengende fortau forbundet med gang og sykkelveier og ny sti med park langs elven.
- 5 – Videreutvikle Rakkestads opprinnelige småbykarakter – som en landsby der nye bygninger er innpasset med funksjonsblanding, dimensjoner og form på en tilpasset måte som skaper harmonisk helhet.
- 6 – Det nedsettes et arbeidsutvalg for avlastning av tungtrafikk igjennom Rakkestad sentrum.
  1. Ordfører Peder Harlem – leder
  2. Jan Lie
  3. Carsten Lier
  4. Nils Skaarer
  5. Representant fra transportnæringen

Mandat:

Arbeide for at Plansmias veiløsning igjennom sentrum gjennomføres. Arbeidsutvalget rapporterer tilbake til Planutvalget.

Saksopplysninger:

Vedlegg: 1 – Rapport fra plansmia.

Bakgrunn:

Rakkestad kommune bestemte via ulike administrative og politiske prosesser i 2010, og budsjett 2011 og økonomiplan 2011 – 2014 å utvikle en plansmie for Rakkestad sentrum. Den fant sted i tidsrommet 31. januar – 4. februar 2011.

Sivilarkitekt Arne Sødal gjennomførte prosjektet, og leverte en rapport for det i månedsskiftet februar – mars d.å. Se vedlegg.

Plansmia er avsluttet innen kostnadsrammen på kr. 750 000.

Rakkestad kommunes motivasjon for tiltaket er i korte trekk:

- 1 – Rakkestad sentrum er tenkt omregulert i 2010 – 2012.
- 2 – Plansmia er et alternativ til den klassiske måte å lage reguleringsplaner på, og har til formål å etablere en arena for et godt samspill mellom planmyndighet og det som er av aktører – regionale myndigheter, organisasjoner, næringsliv og enkeltpersoner – i planprosessen.
- 3 – Plansmia foregår intensivt over fire – fem dager.
- 4 – Plansmiekonklusjonen innebærer et kompromiss mellom kommunen og aktørene (jf. ovenfor) om grunnlaget for den etterfølgende reguleringsplanprosess og reguleringsplan.
- 5 – Rakkestad kommune tar på seg å følge opp plansmia i reguleringsplansaken.

Andre opplysninger:

Rammebetingelser:

Kommuneplan og rapport fra plansmia.

K o n s e k v e n s v u r d e r i n g e r :

Ingen.

Andre faglige vurderinger:

Plansmierapporten er omfattende, og gir store endringer og konsekvenser for Rakkestad sentrum dersom den blir gjennomført i sin helhet. På kort og mellomlang er det verken aktuelt eller realistisk. Rådmannen går av den grunn inn for at kommunestyret prioriterer anbefalinger og tiltak for den reguleringsplanprosessen som straks starter opp. Det er fornuftig for å trygge gjennomføring av plansmias konklusjoner i tilstrekkelig monn.

Dessuten:

Rådmannen uttalte i sist kommunestyre at plansmie og påfølgende reguleringsplanarbeider, normalt resulterer i at kommunen nedlegger "bygg- og deleforbud" (forbud mot tiltak som vanskeliggjør planarbeidet) i sentrumsområdene fram til ny plan er vedtatt. Det er et virkemiddel som plan- og bygningsloven etablerer for at strategier og målsettinger i ny plan ikke blir vanskeliggjort eller forhindret av tiltak hjemlet i tidligere planregimer.

Argumentene for dette inngrepet er både adekvate og sterke.

I dag er det ikke politisk forankring – jf. utbyggingsplaner for "Misjonshuskvartalet" – for "bygg- og deleforbud" i Rakkestad Sentrum. Rådmannen foreslår derfor ikke ordningen.

Administrasjonens vurdering:

Plansmias inneholdt en rekke konklusjoner. Rådmannen går eksplitt inn for å videreføre følgende til reguleringsplanen:

- 1 – Tilrettelegging for sentrumsnær fremfor spredt boligbygging – ved økt fortetting i og rundt sentrum med høy boligandel.
- 2 – Konsentrere større publikumsrettet næring og service i sentrum – på en slik måte at handelsmangfold og sosialt liv styrkes i Storgata. Dette gjelder også mulig flytting av virksomheter som nå er lokalisert utenfor sentrum.
- 3 – Storgata forbedres som miljøgate. Tungtrafikk dirigeres utenom sentrum og lokaltrafikk gis mulighet for omkjøring. Samtidig invitere besøkstrafikk til gjennomkjøring med best mulig parkeringstilbud.
- 4 – Prioritere bruk av offentlige arealer – ved å gjøre dem attraktive for møter, opphold og lek. Fotgjengere og syklistene får prioritet i trafikken – med sammenhengende fortau forbundet med gang og sykkelveier og ny sti med park langs elven.
- 5 – Videreutvikle Rakkestads opprinnelige småbykarakter – som en landsby der nye bygninger er innpasset med funksjonsblanding, dimensjoner og form på en tilpasset måte som skaper harmonisk helhet.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Arne Gjerberg

Arkiv nr. L32

Utvalg	Saknr	Møtedato
LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGET	6/11	05.05.2011
FORMANNSKAPET	35/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	36/11	16.06.2011

Utvalgssak 36/11

Saknr 11/87

Løpenr 4987/11

36.11 VEINAVN UTENFOR RAKKESTAD SENTRUM.

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar som nye veinavn i Rakkestad de veinavnene som framkommer på vedlagte liste over navneforslag.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs behandling:

Representanten Ole Harald Reinhold (Sp) fremmet endringsforslag på følgende veier:

- *Grårudveien* endrer skrivemåte til *Graarudveien*
- *Bauserudveien* endrer navn til *Grønnerudveien*

Ved votering ble endringsforslaget fra representanten Reinhold enstemmig vedtatt.

Representanten Roger Torper (Ap) fremmet endringsforslag på følgende vei:

- *Berbyveien* endrer skrivemåte til *Bærbyveien*

Ved votering ble endringsforslaget fra representanten Torper enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling med endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar som nye veinavn i Rakkestad de veinavnene som framkommer på vedlagte liste over navneforslag med følgende endringer:

- *Grårudveien* endrer skrivemåte til *Graarudveien*

- *Bauserudveien* endrer navn til *Grønnerudveien*
- *Berbyveien* endrer skrivemåte til *Bærbyveien*

FORMANNSKAPETS behandling:

Dagfinn Sørtorp (SP) fremmet følgende tilleggsforslag:

Landbruk-, plan og teknikkutvalget gis fullmakt til å supplere listen med veinavn utenfor tettbebygde strøk – jfr. kommunestyresak nr ...../11.

Landbruk-, plan- og teknikkutvalgets innstilling med Sørtorps tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar som nye veinavn i Rakkestad de veinavnene som framkommer på vedlagte liste over navneforslag med følgende endringer:

- *Grårudveien* endrer skrivemåte til *Graarudveien*
- *Bauserudveien* endrer navn til *Grønnerudveien*
- *Berbyveien* endrer skrivemåte til *Bærbyveien*

Landbruk-, plan og teknikkutvalget gis fullmakt til å supplere listen med veinavn utenfor tettbebygde strøk – jfr. kommunestyresak nr 36/11.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Liste med veinavnforslag og kart hvor forslagene er skrevet inn.

Bakgrunn for saken:

Rakkestad kommunestyre fattet følgende vedtak i sak 7/10 den 22.04.2010:

"Rakkestad kommunestyre vedtar å innføre gate-/veinavnsadresser i hele kommunen.

Rakkestad kommunestyre oppnevner en styringsgruppe som – sammen med rådmannen – får i oppgave å fremme forslag til veinavn på de veier som styringsgruppen bestemmer skal ha navn.

Styringsgruppa er satt sammen som følger:

- 1 – Jan Frode Skjørtvedt
- 2 – Unni Ødegård
- 3 – Tor Yngve Olsen
- 4 – Dagfinn Sørtorp (leder)
- 5 – Arne Gjerberg (sekretær – administrasjonens representant)

Rakkestad kommunestyre setter frist til 31.12.10 med å legge saken fram til avsluttende politisk behandling.

Utgifter til anskaffelse og oppsetting av skilt m.m. er et budsjett- og økonomiplan tema.”

Saken er senere behandlet i landbruk-, plan- og teknikkutvalget den 02.12.2010, sak 33/10. Her ble det fattet følgende vedtak:

”Det vises til innstillingen fra styringsgruppa ovenfor.

De foreslåtte navneforslagene med vedtatte endringer sendes til høring.

<i>Vei type/ side nr.</i>	<i>Opprinnelig forslag</i>	<i>Nytt forslag</i>
<i>B656, s. 5</i>	<i>Degernesveien</i>	<i>Skalleåsveien</i>
<i>Kommunevei, s. 6</i>	<i>Skalleveien</i>	<i>Fosserveien</i>
<i>Kommunevei, s. 8</i>	<i>Jørlaveien</i>	<i>Skarpsnoveien</i>
<i>Privat vei, s. 9</i>	<i>Gløbuaveien</i>	<i>Gløbodenveien</i>
<i>Privat vei, s. 9</i>	<i>Heierveien</i>	<i>Helgerudveien</i>
<i>Privat vei, s. 9</i>	<i>Idrettsveien</i>	<i>Bjørnebyveien</i>

Etter at høringsfristen har utløpt, sammenstiller styringsgruppa de innkomne forslagene og fremmer endelige forslag til veinavn.”

Vedtatt høringsforslag ble sendt ut på høring i midten av januar. Det ble annonsert i Rakkestad Avis samtidig som det ble lagt ut på kommunens hjemmeside. I tillegg ble Rakkestad Historielag, Rakkestad og Degernes Bondelag og Skogeierlag og alle grunneierlag og grendelag tilskrevet direkte med mulighet for å uttale seg. Både i annonsen og i brevene ble det understreket at en uttalelse fra flere oppsittere langs en vei ville bli gitt større vekt enn enkeltuttalelser.

Dessuten ble forslaget sendt ut til nabokommunene som har veier som krysser felles kommunegrense og til Statens Vegvesen.

Det har kommet inn til sammen 21 uttalelser.

Uttalelsene er nummeret i den rekkefølge som de har kommet inn til kommunen og kommentert enkeltvis.

1. Innspill fra Carl Erik Larsson. Ønsker ikke navnet Jørlaveien.

Innspillet kom inn før saken var behandlet i LPT. Der ble forslaget endret til *Skarpsnoveien*.

Nr. 47 i vedleggslisten.

2. Innspill fra Helén Graarud og Brynjard Rønningen. Mener at navnet må skrives Graarudveien slik som gårdsnavnet.

Styringsgruppa mener at skrivemåten fortsatt skal være med å, siden det er norsk rettskriving.

Nr. 54 i vedleggslisten.

3. Innspill fra oppsitterne til Skalleveien. Ønsker at navnet skal enten skal være Fosserveien eller Stubberudveien.

Dette innspillet kom før behandlingen i LPT der styringsgruppa sitt forslag ble endret til Fosserveien. Styringsgruppa forslår derfor *Fosserveien*.

Nr. 29 i vedleggslisten.

4. Uttalelse fra Halden kommune. Har intet å innvende mot at *Fjerdingsveien* blir brukt i Rakkestad.

Nr. 80 i vedleggslisten.

5. Innspill fra oppsitterne til forslaget Labråteveien. Ønsker å endre navnet til Klypaveien.

Styringsgruppa imøtekommer dette ønsket. Forslag til veinavn på denne strekningen blir *Klypaveien*.

Nr. 67 i vedleggslisten.

6. Innspill fra Jon Stendebakken. Ønsker at gårdsveien til eiendommene Gapestad får eget navn Gapestadveien.

Styringsgruppa mener at to eiendommer er for lite til å få eget veinavn, jfr. premissene som styringsgruppa har lagt til grunn for navnsettingsarbeidet i kommunen. Imøtekommes derfor ikke.

7. Innspill fra Finnestad grunneierlag v/Steinar Levernes. Ønsker å endre navnforslaget på Gløbodenveien til Jamnemoveien.

Styringsgruppa imøtekommer dette forslaget og endrer forslaget til *Jamnemoveien*.

Nr. 59 i vedleggslisten.

8. Innspill fra Marit Graarud Løvland og Atle Løvland som ønsker at navnet Grårudveien skal skrives Graarudveien.

Se kommentarene under pkt. 2.

Nr. 54 i vedleggslisten.

9. Uttalelse fra Statens Vegvesen. Har ingen kommentarer til navneforslagene.

Kommer derimot med opplysninger angående ansvaret for oppsetting av veinavnskilt langs riks- og fylkesveiene. Det bør derfor avholdes et møte med vegvesenet for å avklare dette før sak om finansiering utarbeides.

10. Innspill fra Birger Ødegård. Ønsker at veien med forslaget Åstorpødegårdveien kun skal hete Ødegårdveien. Har konferert med de andre oppsitterne langs veien.

Styringsgruppa imøtekommer innspillet og endrer forslaget til *Ødegårdveien*.

Nr. 51 i vedleggslisten.

11. Innspill fra Bente og Hallvard Aamlid. Ønsket at veien som i behandlingen i LPT ble forslått gitt navnet Skarpsnoveien skal hete Fosslyveien.

Styringsgruppa viser til at dette er en uttalelse som er kommet fra kun en av oppsitterne til denne veien. Styringsgruppa forslår at veien fortsatt skal hete *Skarpsnoveien*.

Nr. 47 i vedleggslisten.

12. Uttalelse fra Sarpsborg kommune. Har ingen bemerkninger til forslagene Brenneveien og Østtorpveien.

Nr. 81 og 82 i vedleggslisten.

13. Innspill fra oppsittere langs veistrekningen Bjørnstad – Kløsa. Ønsker at veien fra Bjørnstad til Nakkimkrysset skal hete Aasveien og at veien fra Nakkimkrysset til Kløsa skal hete Kløsaveien.

Se styringsgruppas kommentarer under pkt. 19.

Nr. 17 i vedleggslisten.

14. Innspill fra Stine og Russel Lade. Gjelder veien som har navneforslaget Røsægveien. Viser til at det generelt er et problem med veinavn som inneholder *æ, ø og å*. Det er vanskelig for de som kommer fra utlandet og med GPS-er som ikke inneholder disse bokstavene. Det gjør det vanskelig å finne fram.

Ønsker enten at hele veien fra Osveien ved Østby og nordover til Suteran skal hete Glommaveien, eller at veien rundt Os kirke fra Østby og forbi Vestby skal hete Nordbyveien mens resten av veistrekningen fra Os kirke og nordover fortsatt kan hete Røsægveien.

Styringsgruppa mener at det ikke kan tas hensyn til ønsket om at veinavn inneholdende bokstavene *æ, ø og å* ikke kan brukes. Dette vil få store konsekvenser for alle veinavn. Dessuten er innspillet kommet fra kun en av oppsitterne langs veien. Ingen av de andre oppsitterne har kommet med innspill. Styringsgruppa opprettholder derfor sitt forslag til veinavnet *Røsægveien*.

Nr. 42 i vedleggslisten.

15. Innspill fra noen av oppsitterne langs veien med navneforslaget Julsrudveien. Ønsker at veien skal hete Vatvedtveien.

Styringsgruppa mener at veien fortsatt bør hete *Julsrudveien* siden det følger prinsippet med navn etter den gården der veien ender.

Nr. 76 i vedleggslisten.

16. Innspill fra årsmøtet i Langsbakken veiforening. Ønsker at veien som har navneforslaget Høgnipeveien blir endret til Langsbakkenveien.

Styringsgruppa imøtekommer innspillet og endrer forslaget på veinavn til *Langsbakkenveien*.

Nr. 74 i vedleggslisten.

17. Innspill fra oppsittere langs veien som har navneforslaget Helgerudveien. Ønsker at veien skal hete Heierhageveien.

Styringsgruppa sitt opprinnelige forslag var Heierveien. Dette ble endret til Helgerudveien under behandlingen i LPT.

Styringsgruppa viser til tidligere kommentarer om at det er vanskelig med navnsettingen i Harlemområdet. Det er flere veier som ender hos eiendommer med eiendomsnavn Harlem. Og det er kun en vei som kan ha dette navnet og som også er foreslått på en annen vei lengre syd.

Styringsgruppa viser til at navnet "Heierhagen" er et begrep i Rakkestad. Dette viser til stedet der den aktuelle veien tar av fra riksvei 22/Haldenveien. Styringsgruppa forslår derfor at den aktuelle veien får navnet *Heierhageveien*.

Nr. 62 i vedleggslisten.

18. Innspill fra oppsittere langs veien med navneforslag Bakkeveien. Ønsker at veien skal hete Bakke-Førrisdalveien, eventuelt Søndre Førrisdalvei.

Denne veien er en kommunal vei som i dag heter Bakke-Førrisdalveien. Styringsgruppa viser til tidligere kommentarer om at et slikt dobbeltnavn med bindestrek vil virke langt og tungt å skrive i dagligtale. Forslaget til styringsgruppa var å endre navnet til bare Bakkeveien. Veien ender ved en Førrisdalgård, men Førrisdalveien er foreslått på en annen vei som også går forbi mange andre Førrisdalgårder.

På bakgrunn av innspillet foreslår styringsgruppa at veien får navnet *Bakke-Førrisdalveien*.

Nr. 35 i vedleggslisten.

19. Innspill fra eierne av eiendommene Væhle. De viser til at navnet Kløsa i visse sammenhenger kan ha negativ betydning og derfor ikke ønsker dette navnet som del av sin adresse. De ønsket at veien skal hete Væhleveien.

Styringsgruppa viser til innspill under pkt. 13 som kommer i fra andre oppsittere langs den samme veien. De hadde ingen kommentarer til navnet Kløsaveien, men ønsket at veien ble delt slik at den nordre delen fra Bjørnstad og til Nakkimkrysset fikk navnet Aasveien, mens resten fortsatt kunne beholde navnet Kløsaveien.

Styringsgruppa mener at hele veistrekningen fra krysset ved Bjørnstad og helt ut til Kløsa bør ha ett navn. Veier bør vanligvis ikke bytte navn dersom ikke andre spesielle hensyn tilsier det. Styringsgruppa kan ikke se at det er aktuelt i dette tilfellet.

Imidlertid ser styringsgruppa at navnet "Kløsa" i visse sammenhenger kan ha en negativ betydning og ønsker naturligvis ikke å påføre noen en negativ omtale ved å ha et slikt veinavn tilknyttet sin adresse.

Styringsgruppa foreslår derfor at hele veistrekningen fra veikrysset ved Bjørnstad og til Kløsa får navnet *Væleveien*. Navnet bør skrives uten h.

Nr. 17 i vedleggslisten.

20. Innspill fra Svein Iver Gjøby om at den private veien fra Gjøby Mølle og fram til Gjøby gis eget navn Gjøbyveien. Han har kontaktet eieren av Gjøby Mølle som er enig i hans forslag.

Styringsgruppa viser til at veien har det antall oppsittere som gjør at den kommer i et grensetilfelle mellom å få eget navn eller å kun få adressetilknytning fra veien der den starter.

Styringsgruppa foreslår derfor at denne veistrekningen får et eget navn med navnet *Gjøbyveien*.

Nr. 83 i vedleggslisten.

21. Uttalelse fra Degernes Bondelag, Degernes Skogeierlag og Rakkestad Bondelag. De ønsker at veien som nevnt under pkt. 19 fra Bjørnstad og til Nakkimkrysset får navnet Aasveien. Dessuten at veien med navneforslaget Labråteveien får navnet Klypaveien. Og at veien med navneforslaget Heenveien gis navnet Øverbyveien.

Når det gjelder der første forslaget til endring vises til kommentarer under pkt. 19. For det andre forslaget viser til pkt. 5.

For det tredje forslaget viser styringsgruppa til at denne veien ikke har noen oppsittere som vil få adresse til denne veien. Veien bør derfor ikke få noe eget navn. Utvalget foreslår derfor at denne veistrekningen ikke får noe navn i denne omgang.

Nr. 37 i vedleggslisten.

22. Uttalelse fra oppsitterne langs privatveien fra Erte vannveien og til Nærbyødegård. Ønsker at veien skal få eget navn, Nærbyveien.

Styringsgruppa viser til kommentar under pkt. 20. Foreslår derfor at veien gis navnet *Nærbyveien*.

Nr. 88 i vedleggslisten.

Det har vært avholdt møte med Eidsberg kommune for å avklare spørsmål om navnsetting av veier og adressering av eiendommer som ligger i grenseområdet mellom kommunene.

Det fins to eiendommer som ligger i Rakkestad kommune, men som har adkomst kun gjennom Eidsberg kommune, samtidig som det fins andre eiendommer som ligger i Eidsberg som har adkomst kun gjennom Rakkestad. Eidsberg kommune har gjennomført navnsetting og adressering for hele sin kommune og Rakkestad kommune må derfor knytte seg opp til deres system for de eiendommene det gjelder.

Den ene eiendommen i Rakkestad ligger helt inntil kommunegrensen og har kun adkomst gjennom Eidsberg. Veien i Eidsberg som denne eiendommen har adkomst fra heter

Grøterudveien. Rakkestad kommune må vedta dette navnet også for Rakkestad for at denne eiendommen skal få dette som gyldig adresse. Se nr. 86 i vedleggslisten.

Den andre eiendommen er Sandaker gård. Sandaker ligger i Rakkestad, men har adkomst fra Trømborgveien i Eidsberg. Mysenveien stopper i kommunegrensen og kan ikke brukes som veinavn for Sandaker. Etter avtale med Eidsberg kommune foreslår utvalget at den private veien fra riksvei 22 og fram til Sandaker får eget veinavn *Sandakerveien*. Rakkestad kommune vedtar dette veinavnet for strekningen som ligger i Rakkestad, mens Eidsberg kommune vedtar det samme veinavnet for den delen som ligger i Eidsberg. Eieren av eiendommen Sandaker er enig denne navnsettingen. Se nr. 85 i vedleggslisten.

Eiendommen Klever ligger helt ned til kommunegrensen mot Halden. Opprinnelig hadde utvalget tenkt at denne eiendommen skulle få adresse til Fjerdingsveien som kommer fra Halden. Imidlertid har veien inn til Klever i tillegg til 2 bolighus også 6 fritidseiendommer knyttet til denne private veien. Det synes derfor aktuelt å gi denne veien et eget navn. Forslaget er *Kleverveien*. Eieren av eiendommen Klever har vært kontaktet og er enig i dette. Se nr. 84 i vedleggslisten.

Styringsgruppa diskuterte også navnet til den private veien som har forslaget *Bjørnebyveien*. Bjørnebyveien starter i henhold til forslaget ved *Skalleåsveien*, går forbi begge Bjørnebygårdene deretter forbi Stentorp og ender i Idrettsveien ved siden av Kirkeng skole/Degerneshallen. Etter kontakt med oppsitterne forslår Styringsgruppa at veistrekningen fra der hvor Idrettsveien slutter og fram til den nordre Bjørnebygården får navnet *Stentorpveien*. Se nr. 87 i vedleggslisten.

Kommunens ansvar for saken:

Saken behandles først i landbruk-, plan- og teknikkutvalget, deretter i formannskapet og til endelig vedtak i kommunestyret.

Rammebetingelser:

I forbindelse med innføringen av Matrikkeloven som erstatning for Delingsloven fra 01.01.2010, er det fra lovgiver sin side satt fokus på innføring av gate-/veinavsadresser. Målsettingen er at det innen 2015 kun skal være gate-/veinavsadresser for alle aktuelle adresseringsobjekter her i landet.

K o n s e k v e n s v u r d e r i n g e r :

Helse- og miljøkonsekvenser:

Ingen kjente.

Økonomi:

Andel av bevilgning til oppgaver i forbindelse med kommunale veier i 2011 er forutsatt brukt til oppsetting av veinavnskilter.

Vegvesenet har i sin uttalelse under pkt. 9 ovenfor kommentert at det er vegvesenet som har ansvaret for skiltingen langs riks- og fylkesveier. På grunn av stor pågang fra flere kommuner samtidig har sannsynligvis vegvesenet ikke økonomisk dekning til hele arbeidet inneværende år. Dette avklares i eget møte med vegvesenet. Forskuttering av kostnadene til vegvesenet fra kommunen sin side kan derfor være aktuelt.

Administrasjonens vurdering:

Fra lovgiver sin side er det satt stort fokus på at gate-/veinavnadresser skal være den eneste form for adressering her i landet. Dette med bakgrunn i at det skal være enkelt å finne fram til den enkelte adresse for de som er ukjente på stedet, spesielt gjelder dette for utrykningskjøretøyer. Systemet for adressering bør være så ensartet som mulig over hele landet.

For Rakkestad kommune vil fastsetting av nye veinavn være første skritt fram til et slikt ensartet adresseringssystem. Neste skritt vil være oppsetting av nye veinavnskilt. Deretter vil alle boliger samt fritidshus som ligger i nærheten av veier som nå skal få navn, få tildelt adressenummer i henhold til adresseveileder utgitt av Statens Kartverk. Dette arbeidet gjennomføres av administrasjonen.

Dersom det i forbindelse med tildelingen av adressenummer og det etter en nærmere vurdering skulle vise seg mer hensiktsmessig at en sidevei får et eget navn istedenfor å tildele adressenummer ut fra hovedveien, vil administrasjonen komme tilbake med forslag til nytt veinavn.

Administrasjonen har ingen innvendinger mot de forslåtte navneforslagene.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Espen Jordet

Arkiv nr. 026

Utvalg	Saknr	Møtedato
LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGET	8/11	19.05.2011
FORMANNSKAPET	36/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	37/11	16.06.2011

Utvalgssak 37/11

Saknr 11/1048

Løpenr 6145/11

37-11 KLIMANETT ØSTFOLD

Rådmannens innstilling:

1. Rakkestad kommune inngår et forpliktende samarbeid på klima og energi med Østfold fylkeskommune og kommunene i fylket. Et forpliktende samarbeid er avgjørende for om klima- og energimålene for Østfold kan oppnås.
2. Rakkestad kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klimanett Østfold:

Basisbeløp, kr. 20 000.
Variabel del (kr. 1,50 pr. innbygger), kr. 11 250 (pr. innbygger).

Totalt, kr. 31 250 (for tiden).
3. Rakkestad kommune finansierer deltakelsen i Klimanett Østfold i budsjett 2012 og økonomiplan 2012 -2015.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

LANDBRUK-, PLAN OG TEKNIKKUTVALGETs innstilling til formannskapet:

1. Rakkestad kommune inngår et forpliktende samarbeid på klima og energi med Østfold fylkeskommune og kommunene i fylket. Et forpliktende samarbeid er avgjørende for om klima- og energimålene for Østfold kan oppnås.
2. Rakkestad kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klimanett Østfold:

Basisbeløp, kr. 20 000.
Variabel del (kr. 1,50 pr. innbygger), kr. 11 250 (pr. innbygger).

Totalt, kr. 31 250 (for tiden).

3. Rakkestad kommune finansierer deltakelsen i Klimanett Østfold i budsjett 2012 og økonomiplan 2012 -2015.

FORMANNSKAPETS behandling:

Landbruk-, plan og teknikkutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS innstilling til kommunestyret:

1. Rakkestad kommune inngår et forpliktende samarbeid på klima og energi med Østfold fylkeskommune og kommunene i fylket. Et forpliktende samarbeid er avgjørende for om klima- og energimålene for Østfold kan oppnås.
2. Rakkestad kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klimanett Østfold:

Basisbeløp, kr. 20 000.
Variabel del (kr. 1,50 pr. innbygger), kr. 11 250 (pr. innbygger).

Totalt, kr. 31 250 (for tiden).
3. Rakkestad kommune finansierer deltakelsen i Klimanett Østfold i budsjett 2012 og økonomiplan 2012 -2015.

Saksopplysninger:

Vedlegg: 1 – Saksfremlegg – Østfold fylkeskommune.

Bakgrunn for saken:

2. og 3. mars 2011 arrangerte Østfold Fylkeskommune sammen med Fylkesmannen i Østfold et seminar om "Klima- og energiarbeidet i Østfold mot 2020". Fylkeskommunen hadde invitert kommunepolitikere og administrativt ansatte i Østfold-kommunene til Fredriksten festning. Totalt 14 av 18 kommuner deltok på seminaret. Det ble fra samtlige deltagere kommunisert et ønske om et tettere samarbeid på området.

Kommunens ansvar for saken:

De fleste kommuner i Østfold har vedtatt, eller skal i løpet av første halvår 2011 vedta, en energi- og klimaplan. Målene i samtlige planer er å redusere klimagassutslipp og å redusere energibruk. Alle kommuner og fylkeskommunen har tilsvarende mål og strategier for klima- og energiarbeidet frem mot 2020. En kritisk suksessfaktor for oppnåelse av disse målene er samarbeid mellom kommunene for å komme frem til og realisere potensialet fra planlagte klima- og energitiltak.

Andre opplysninger:

Det har vært begrenset fokus på gjennomføring av tiltak så langt i klima- og energiarbeidet i de fleste kommunene. Statlig politikk og bistand har siden 2008 vært fokusert på bistand til klima- og energiplanleggingen lokalt og regionalt. Det er varslet en Storstmelding om klimaarbeidet (Klimameldingen) høsten 2011, som også vil inneholde klarere politikk på gjennomføring av og tilskudd til klima- og energitiltak. KRD og KS avholdt 22. februar i år en konferanse om kommunenes rolle i klimaarbeidet. Et av hovedbudskapene fra denne konferansen var at det kommer støtteordninger for gjennomføring av klima- og energitiltak i

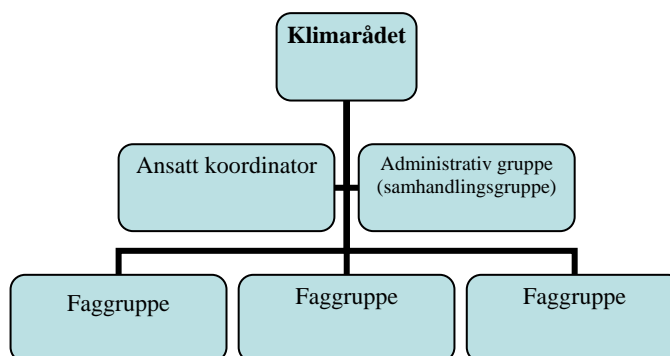
kommunene og at disse vil prioritere kommuner som har inngått et forpliktende samarbeid på området. Det ble vist til flere eksempler på slike samarbeid i Norge i dag.

Østfold fylkeskommuner Samferdsels-, Nærings- og Miljøkomité samt Fylkesutvalget, behandlet i april saken vedrørende Klimanett Østfold og vedtok enstemmig følgende:

1. Østfold fylkeskommune støtter etablering av et forpliktende samarbeid på klima og energi mellom kommunene i Østfold. Et forpliktende samarbeid er avgjørende for hvorvidt klima- og energimålene for Østfold kan oppnås.
2. Østfold fylkeskommune signaliserer vilje til å bidra med et årlig beløp til drift av Klimanett Østfold tilsvarende det som deltagende kommuner bidrar med i sum, begrenset oppad til kr 770 000 per år.
3. Fylkesrådmannen bes innarbeide finansiering av Klimanett Østfold i økonomiplanen 2012-2015. Det forutsettes at flertallet av fylkets kommuner vedtar deltagelse i Klimanett Østfold.

Samarbeidsmodell

På samlingen var det enighet om en samarbeidsmodell som var relativt forpliktende. Organiseringen av "Vannområdene" ble trukket fram som en aktuell og kjent arbeidsform for politikerne. Følgende modell ga bred enighet:

- Klimarådet – kommunenes ordførere og fylkesordførere, samt representant for fylkesmannen- eventuelt et begrenset utvalg av ordførere.
- Det ansettes en prosjektleder/koordinator som organiserer arbeidet. Partene vil her forplikte seg gjennom økonomiske midler og kompetanse.
- Det vil være en fast kontaktperson i administrasjonen hos hver deltagende kommune. Denne vil være ansvarlig for å følge opp saksføring og kommunens generelle deltagelse, og samlet vil disse utgjøre koordinators samhandlingsgruppe.
- Under styringsgruppen etableres faggrupper etter interesse/behov for den enkelte kommune/region. Styringsgruppen beslutter hvilke arbeidsgrupper som opprettes iht. vedtatt handlingsplan. Fylkesmannen vil kunne delta i arbeid på de områder hvor de har sektoransvar. Faggruppene kan organiseres som en felles deltagelse i en eller flere allerede eksisterende nettverk, herunder Energiforum Østfold, Biogass Østfold, Gjenvinningsnettverket m. fl. Dette vil utnytte kommunenes ressurser mest mulig effektivt på de aktuelle temaområdene.

De forskjellige klimaplanene har et perspektiv fram til 2020. Derfor er det ønskelig at Klimanett Østfold også har det samme perspektivet. Prosjektet må ha en forutsigbarhet som tilsier at partene forplikter seg til minst et 3-årig samarbeid for å kunne skape resultater. Etter den perioden evalueres prosjektet for å se på grunnlag for videre samarbeid. Alle deltagere forplikter seg til å bidra med økonomiske og administrative ressurser inn i arbeidsgruppene. Fylkeskommunens bidrag vil kunne være tilsvarende bidrag som kommunene legger inn.

Klimanett Østfolds rolle

Klimanett Østfold vil være kommunenes verktøy for å få gjennomført klima- og energiltak, men vil ikke overta kommunenes ansvar for å gjennomføre tiltak og nå klimamålene. Rollen vil være:

- Koordinere klima- og energiarbeidet i fylket
- Mobilisering av økte ressurser til tiltak gjennom søknader til tilskuddprogrammer statlig og internasjonalt.

- Opplæring, kunnskapsbygging for miljøledelse internt og kommunikasjon og informasjon eksternt
- Kvalitetssikring og oppfølging av tiltak for best mulig reduksjonspotensial.
- Utvikling av bedre grunnlag for klimaregnskap i Østfold; herunder bedre målbarhet for klimatiltak

Gjennom disse rollene vil nettverket bidra til en styrking av det kommunale klima- og energiarbeidet uansett dagens nivå. Ressursene vil fokuseres på å videreutvikle eksisterende løsninger og tiltak, og gi bedre kvalitet og gjennomføringsevne i et større geografisk område.

Størrelsen på medfinansiering er dimensjonert i henhold til behov for å bygge den organisasjonen som er skissert og følge opp rollene overfor. Det er foreslått et fastbeløp på kr 20 000 per kommuneadministrasjon, i tillegg til kr 1,5 per innbygger. Gevinsten fra deltagelse i et slikt samarbeid vil ikke kun være basert på kommunestørrelse. Totalbeløpet fra kommunene vil da kunne bli maks kr 770 000 dersom alle deltar. Det var signalisert at prosjektstrukturen fortsatt skal kunne bæres ved 70% deltagelse, og innsatsbeløpet er dimensjonert for at dette skal være mulig. Ved 70% deltagelse vil utredningskapasiteten være minimal og begrenset til ansatt koordinator.

Planlagt framdrift

Seminarets deltagere kom med sterke signaler på at Fylkeskommunen må starte prosessen og invitere kommunene til et samarbeid. Videre fremdrift er deretter som følger

- Behandling i regionrådene mai/juni
- Behandling i Østfoldrådet den 14. juni.
- Behandling i kommunale utvalg mai/juni og sluttbehandling i kommunestyrene i juni, vedrørende endelig samarbeid.
- Under saksforberedelsene ønsker redaksjonskomiteen tilbakemeldinger fra deltakerne på samlingen. Samtidig med denne prosessen vil Fylkesmannen behandle sin deltagelse i et slikt samarbeid.
- Stillingen som koordinator vil ved eventuelt vedtak om iverksetting lyses ut primo august, med intensjon om tiltredelse januar 2012. Endelig innstilling vil da legges frem for høring til Klimarådet.
- Ved eventuelt vedtak om iverksetting vil ordfører i samtlige deltakende kommuner innkalles for behandling og vedtak av endelig organisasjon og avtaleverk mellom deltagere i Klimanett Østfold. Dette vil finne sted så snart de nye kommunestyrene er konstituert.

Gevinster ved et forpliktende klima- og energisamarbeid – første 3 år

En rekke tiltak og oppgaver er identifisert for gjennomføring i nær samtlige klima- og energiplaner i Østfoldkommunene. Det er utredet i mer detalj om de områder hvor samarbeid i første omgang vil medføre størst merverdi. Fredriksten- samlingen pekte på disse klima- og energistrategiområdene i de første tre årene.

1. Kommunikasjon og miljøledelse

Alle kommuner har vedtatt planer med kommunikasjon som en viktig del. Det gjelder både kommunikasjon om gjennomførte tiltak, aksept for kommende tiltak, kampanjer og lignende, men også kommunikasjon om bakgrunn og hensikt med klima- og energiarbeid. Miljøledelse er en vesentlig del av klima- og energiarbeidet. Det omhandler implementering av miljømål og tiltaksarbeid i alle relevante ledd i kommunenes organisasjon og styringssystemer. Kommunikasjon, kunnskapsformidling og fagkompetanse er nødvendige innsatsfaktorer i et slikt implementeringsarbeid. Kommunenes behov for opplæringsmodeller, kunnskapsformidling og informasjon på

klima- og energiområdet vil kunne dekkes gjennom en felles utarbeidelse. **Et samarbeid mellom kommunene på disse områdene vil kunne medføre høyere kvalitet og større kostnadseffektivitet enn ved individuell gjennomføring av tiltak.**

2. Ressursmobilisering – nasjonalt og internasjonalt

Et økonomisk forpliktende samarbeid med dedikerte ressurser vil kunne stå godt rustet ved søknad til tilskuddsprogram og midler satt av til klima- og energi. En dedikert ressurs vil på vegne av alle kommunene i samarbeidet ha mulighet til å føre oversikt over alle tilgjengelige tilskuddsprogram både i EU- sammenheng og nasjonalt. **Mange tilskuddsprogram betinger at egne midler stilles til disposisjon og belønner forpliktende samarbeid mellom flere partnere.**

3. Energieffektivisering bygg

Det er en rekke felles utfordringer og tiltak som kan gjennomføres på dette feltet. Et samarbeid kan bidra til et bedre faglig grunnlag for gjennomføringer av tiltak i eksisterende bygg gjennom utredninger og felles tiltaksvurderinger. Samarbeid om energimerking kan bidra til en mer kostnadseffektiv og kvalitetsmessig bedre gjennomføring. Videre kan et forpliktende samarbeid bidra til en høyere takt på gjennomføring av vedtatte energieffektiviseringstiltak i kommunale bygg og således redusere kostnader for kommunene. **Energieffektivisering i bygg er et prioritert tiltaksområde innen klima og energi og medfører i følge Klimakur 2020 netto økonomisk gevinst for kommunene. Suksesskriterier er kunnskap og kompetanse. Et forpliktende samarbeid kan bidra til realisering av fullt gevinstpotensial i hvert tiltak.**

4. Målbarhet og bedre klimaregnskap

Gjennom et forpliktende samarbeid og felles gjennomføring av ulike klima- og energitiltak vil det være mulig å sammenligne og vurdere i hvilken grad reduksjonspotensialet blir realisert i alle kommuner. Denne læringen vil gi grunnlag for bedre målbarhet og presisjonsgrad i klima- og energiregnskapet. Tallgrunnlaget som i dag brukes har svært stor usikkerhet og er i følge Klimakur- rapporten dårlig egnet som beslutningsgrunnlag. Denne tilnærmingen til utvikling av bedre klimaregnskap har et betydelig forskningsstilsnitt, og arbeidet med dette vil kunne frigjøre forskningsmidler til samarbeidet. **Bedre klimaregnskap vil gi større kvalitet på vurdering og prioritering av tiltak, og bidra til en mer kostnadseffektiv tiltaksgjennomføring.**

Konsekvensvurderinger:

Økonomi:

Rakkestad kommune har gjennom vedtak av den regionale energi og klimaplanen forpliktet seg til å avsette 150 000 kr årlig til klimatiltak. Disse bør kunne brukes til å dekke opp de økonomiske forpliktelsene for deltagelse i "klimanett Østfold".

Rakkestad kommune sin andel inn i nettverket vil være 31250 kr.

Administrasjonens vurdering:

Rakkestad kommune har gjennom Klima- og energiplan for Indre Østfolds kommuner vedtatt å redusere klimagassutslippene med 20% innen 2020, basert på 2007- nivå. Det er mindre enn 9 år igjen og man er fortsatt langt fra målet. Det er få ressurser tilgjengelig for gjennomføring av klima- og energitiltak. Kvaliteten på gjennomføringen av de tiltakene som gjennomføres tilsier at ikke fullt reduksjonspotensial oppnås. Et samarbeid om

implementering av klima- og energiplanene vil kunne styrke gjennomføringsevnen, øke kvaliteten på tiltak og utløse større ressurser enn det som enkeltvis er planlagt satt av i hver kommune.

Klimanett Østfold vil kunne utgjøre grunnmuren for de vedtatte klima- og energistrategiene i de kommunale planene i fylket. De 10 indre Østfold kommunene har allerede et felles ståsted gjennom å vedta etablering av en samhandlingsgruppe. En felles samarbeidsplattform for hele fylket vil ytterligere gi økt styrke og verdi. Dette samarbeidet vil også styrke verdien av de eksisterende klima- og energitiltakene i fylkeskommunal regi; Prosjekt Biogass Østfold, infrastruktur for ladbare biler, Miljøfyrtårn-arbeidet, energieffektivisering i bygg og Energiforum Østfold.

De økonomiske forpliktelsene som er foreslått for kommunene er minimum av hva som er anslått å være nødvendig for etablering av Klimanett Østfold. Grunnbeløpet er satt til kr. 20 000,- og et tillegg på kr. 1,5 pr innbygger med begrunnelse av at gevinsten av et slikt samarbeid ikke er basert på kommunestørrelsen. Et av tiltakene i klima og energiplanen for indre Østfold kommunene er å avsette kr. 20,- pr innbygger til ENØK-tiltak. Det bør her vurderes om en kan benytte noe av disse midlene til Klimanett Østfold. Fylkeskommunen skal bidra med tilsvarende ressurser som kommunene. Dette vil beløpe seg til potensielt kr 770 000 per år. Samlet beløp vil kunne dekke en koordinatorstilling og faglig bistand for drift av nettverket. Det bør foretas en vurdering om hvorvidt samarbeidet skal etableres dersom det er en betydelig andel kommuner som ikke ønsker å delta.

Et samarbeid om klima- og energi må drives av et ønske fra kommunene. Samarbeidet vil styrke administrasjonen med økt kompetansen og ressurser. Kommunene må også stille med deltakere i arbeidsgruppene der kommunen har kompetanse som kan bidra i nettverket. Fylkeskommunen tilbyr seg å påta seg arbeidsgiveransvaret for koordinator, for å tilby vedkommende et relevant arbeidsmiljø og kontorstøtte. Vedkommende vil rapportere direkte til styringsgruppen.

RAKKESTAD KOMMUNE

KOMMUNESTYRET

Saksbehandler Laila Olsen Rode

Arkiv nr. 033

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	37/11	01.06.2011
KOMMUNESTYRET	38/11	16.06.2011

Utvalgssak 38/11

Saknr 11/1186

Løpenr 6833/11

38-11 MØTEPLAN - HØST 2011

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar forslag til møteplan for politiske utvalg i perioden august – desember 2011. Det tas forbehold om endringer av møter pga kommunevalg september 2011.

FORMANNSKAPETS behandling:

Vidar Storeheier (Frp) fremmet forslag om å endre møtetidspunktet til Kultur-, utdanning og omsorgsutvalget den 01.09.11 til kl. 17.00.

Rådmannens innstilling med Storeheiers endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETS innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar forslag til møteplan for politiske utvalg i perioden august – desember 2011. Det tas forbehold om endringer av møter pga kommunevalg september 2011.

Kultur- utdanning og omsorgsutvalgets møte den 01.09.11 starter **kl. 17.00**.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Forslag til møteplan for politiske utvalg august - desember 2011

Bakgrunn for saken:

I henhold til Rakkestad kommunes arbeidsdelings- og delegasjonsreglement (kommunestyresak nr 4/07) skal møteplan for kommunestyret, formannskapet og utvalgene fremlegges for kommunestyret for godkjenning.

Kommunens ansvar for saken:

Forslaget er utarbeidet i samarbeid mellom ordføreren. Det er kommunevalg i september, hvilket bl.a. medfører at råd og utvalg blir valgt i samme periode som budsjett/økonomiplan

legges fram. Med forslaget som foreligger kan råd og utvalg uttale seg til budsjett- med uttalelse rett til kommunestyret.

I forbindelse med kommunevalget etableres en valgkomité som fremmer forslag ovenfor formannskapet på medlemmer i styrer, nemnder og råd.

I den forbindelse kan behov for møter i formannskap/kommunestyre bli endret noe i forhold til foreliggende forslag.

Vedlegg til plansmierappport for Rakkestad Sentrum:

Vedlegg 1. Hva er en plansmie? Side 1 - 4

Vedlegg 2. Den deltakende prosessen under plansmia i Rakkestad. Side 5

Vedlegg 3. Gjennomførte møter. Side 6 - 10

Vedlegg 4. Samling av innspill fra idédugnaden, Post-It-lapper, innspillskjema og brev samt Facebooksiden
Side 11 - 15

Vedlegg 5: Utskrift fra Facebook-siden ”Rakkestad sentrum” Side 16 - 28

Vedlegg 6. Ønsker for Rakkestad Sentrum fra elevrådene ved fire skoler. Side 29 - 30

Vedlegg 7: Andre plansmier i 2009 og 2010 Side 31 - 32

Vedlegg 1 . Hva er en plansmie?

Plansmier er en arbeidsmåte for lokal planlegging av stedsutvikling.

Hovedformålet er å samle alle aktører til en prosess der man i løpet av ca. en uke gjennom felles innsats lager en byplan som har bred tilslutning og som kan vedtas som reguleringsplan av kommunen. Plansmier er et konkret svar på de siste års kritikk mot en stedsutvikling der utbyggere har fått for stor makt, og de folkevalgte føler seg bundet av private planer og uformell kontakt mellom utbyggere og kommuneadministrasjonen.

Klager, protestaksjoner og rettssaker er ofte utløst av en planlegging der man ikke i tide trekker inn alle som bør ha et ord med i laget når omgivelsene endres. Fornuftige utbyggere garderer seg mot forsinkelser, ekstrakostnader og negativ publisitet ved å lytte til nærmiljøet og finne frem til optimale løsninger som samler bred støtte. Plansmier organiserer denne prosessen på en effektiv måte.

Det er ikke minst i USA og England at man de siste årene har laget planer for byutvikling på denne måten, men det er også arrangert plansmier i Norge, Sverige og andre land.

Metoden kalles "charrette" i USA, der den er mye brukt i satsinger for å skape bærekraftige tettsteder med ulike typer tilbud fremfor utflytende eneboligfelt og næringsparker. I Storbritannia kalles prosessen "Enquiry by Design", og den anbefales av regjeringen for å sikre en både rask og demokratisk planlegging.

En plansmie er noe langt mer enn en idédugnad eller et informasjonsmøte. Det er en forpliktende prosess med et klart mål: I løpet av en ukelang workshop skal det lages ferdig en plan for et fremtidig byområde. Både fagfolk, utbyggere, offentlige etater, frivillige organisasjoner, beboere, næringsdrivende og andre interesserte borgere inviteres til å delta i prosessen.

Byggeklusser i en plansmie

Plansmieprosessen har disse hovedelementene:

- Først får man alle fakta, ønsker og målsettinger på bordet.
- Deretter lages første utkast til en plan, basert på de beste forslagene og viktigste målsettingene.
- I løpet av uken blir motsetninger løst og planforslaget korrigert i dialog med deltakerne.
- Til slutt har man forhåpentligvis kommet frem til et konkret, uttegnet forslag som alle eller flest mulig kan støtte. Forslaget fremmes på et avsluttende folkemøte og deltakerne inviteres til å slutte seg til forslaget slik at oppslutningen kan synliggjøres.

Planen vil omfatte utforming av gater, veier, offentlige møtesteder og grøntområder. Man viser trafikkløsninger og plassering av funksjoner som bolig, næring, kultur og lek.

Planen angir hva som bør bevares av eldre bebyggelse, hvor ny bebyggelse kan plasseres, hvilke høyder og dimensjoner den bør ha, og hvilke funksjoner som prioriteres i de enkelte delområdene.

Planen kan også suppleres med generelle retningslinjer for utforming av bebyggelsen, som materialbruk, evt. tilpasning til eldre nabobebyggelse og arkitektonisk karakter..

Selve designarbeidet gjøres av et team med kompetente fagfolk; arkitekter, planleggere og landskapsarkitekter. Disse bør være mest mulig uavhengige av aktørene i prosjektet. Samtidig må de være villige til å lytte til alle parter og finne seg i å bli tittet over skulderen mens de arbeider. Fagfolkene skal forene aktørenes ønsker med profesjonelle kvalitetskrav.

Ofte nedsettes det også en styringsgruppe, med deltakere fra både designteamet og arrangørene. Styringsgruppen møtes daglig og tar stilling til spørsmål som gjelder organisering, fremdrift og prioriteringer underveis. Styringsgruppen kan supplere, men ikke erstatte den brede deltakelsen gjennom folkemøter og ”åpent hus” i designverkstedet på dagtid.

Hva oppnås gjennom plansmier?

Det er mange fordeler ved plansmier fremfor en vanlig planleggingsprosess:

- det går raskere,
- man unngår at planleggingen blir styrt av bare en parts interesser,
- det sikres deltakelse og åpenhet,
- man kan slippe runder med protester og klager mot prosjekter der det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til alle parters interesser.

En plansmie er...

- av minst fire dagers varighet
- en åpen prosess som involverer alle parter
- en samarbeidsprosess med korte tilbakemeldingsintervaller
- en prosess som skaper en gjennomførbar plan.

En plansmie er ikke...

- en en-dags workshop
- en langvarig maratonprosess der alle parter er involvert i alt, hele tiden.
- en plan utformet av svært få som får konsekvenser for svært mange.
- en visjons-dugnad som ikke behandler konkrete løsninger.

Forberedelser til en plansmie:

Arrangørens oppgave er bl.a. å sørge for at:

- alle aktører inviteres og informeres, gjerne gjennom en egen informasjonsavis som sendes til alle i nærområdet.
- all viktig informasjon foreligger, som kart, gjeldende vedtak, oversikt over stedets historie og eiendomsforhold.
- viktige eksperter blir innkalt for å uttale seg; f. eks. offentlige myndigheter og eiendomsmeglere,
- man har egnede lokaler til både designarbeid og møter, og et fagteam med erfaring og villighet til å lytte og lære av ikke-fagfolk.
- alle interesserte gis mulighet til å oppsøke plansmia i løpet av dagen og få fremmet sine synspunkter overfor fagteamet i personlig møte.

Deltakerne bør:

- sette av tid så de kan være med i tilstrekkelig grad. Det kan i tillegg de åpne folkemøtene på kveldstid også omfatte egne møter med fagteamet på dagtid.
- fremskaffe informasjon og materiale som kan underbygge egne forslag og ønsker.
- stille til plansmia med et åpent sinn, villighet til å lytte til andres meninger og rom for å inngå kompromisser slik at enighet kan oppnås.
Alle må være innstilt på å ta og gi.

Vedlegg 2. Den deltakende prosessen under plansmia i Rakkestad.

Hva innebærer medvirkning?

Plan- og bygningsloven og alminnelig forvaltningsrett har alltid hatt regler om offentlighet og høring, men vi har de siste årene sett en tiltakende bekymring for at befolkningens meninger ikke i tilstrekkelig grad kommer frem og tas hensyn til. Det gjelder ikke minst stedsutvikling, der sterke private og offentlige interesser kan sette lokaldemokratiet under press. Det er kommet krav om nye prosesser som sikrer deltakelse på et tidlig tidspunkt, og med reell mulighet for lokalsamfunnet til å påvirke planene.

I forskningsrapporten "Virker Medvirkning Virkelig" fra Asplan-Viak 2007 tas disse problemstillingene opp. Rapporten beskrives ulike nivåer av deltakelse, fra ensidig informasjon uten reell påvirkning, til at berørte grupper gis beslutningsmyndighet. Den demokratiske utfordringen ligger i å balansere de vanlige folkevalgte beslutningsprosessen med en deltakelse som faktisk kan påvirke planene og løse konflikter. Mange har opplevd deltakelse i vanlige høringsrunder som mer eller mindre bortkastet, fordi planleggingen allerede er kommet for langt til at reelle endringer er mulig. "Klar, ferdig, for sent!" som det er sagt ironisk. I klagerunder er terskelen høy for å få endret planer som det allerede er investert store beløp og mye prestisje i.

Plansmier som prosess er utviklet for å sikre at utbyggingsplaner i så stor grad som mulig skal oppfylle både utbyggeres økonomiske interesser, lovgivningens krav og lokalsamfunnets ønsker for eget nærmiljø. Er en plansmie vellykket skal planen ha bred oppslutning fra lokalsamfunnet, være økonomisk realistisk og følge opp nasjonale retningslinjer for miljø og bærekraftig stedsutvikling.

Sentrale elementer i en vellykket plansmie vil være at den holdes på så tidlig stadium som mulig i prosessen, at alle berørte deltar aktivt, at alle er villige til å arbeide for konsensus, at planen blir så konkret om mulig og at de sentrale aktørene forplikter seg til å respektere utfallet. Det er også viktig at kommunen raskt starter iverksetting av planen gjennom regulære planprosesser.

En vellykket plansmie er avhengig av at mange engasjerer seg. Det gjelder både private og offentlige aktører som direkte er involvert, og lokalbefolkningen som vil bli berørt. Den viktigste forskjellen fra konvensjonell toppstyrt planlegging er at man går et langt skritt videre fra de velkjente informasjonsmøtene, der folk får anledning til å mene noe, men stort sett er prisgitt forslag som utvikles av de profesjonelle aktørene.

Plansmia derimot trekker et mangfold av aktører direkte inn i arbeidet med å lage planen. Folkemøtet ved oppstart gir innspill som fagfolkene kan legge inn i planen. Underveis er det flere runder med tilbakemeldinger slik at forslagene best mulig kan balansere de ulike interessene, fra bekymrede naboer til kostnadsbevisste investorer.

Les mer om plansmieprosessen i vedlegg x.

Vedlegg 3. Gjennomførte møter under plansmia

Gjennomførte møter MANDAG 31.jan

Kl	Tema	Deltakere	Plansmie teamet
10	Utbygging	Aaserud Ordfører	Arne
11-13	<i>Lunsj</i>		<i>Individuelt</i>
11	Historie & Kultur	Eva Bjørnstad, Lokalhistorisk arkiv, Rakkestad Historielag Kultursjefen, Grete	Erling, Audun, Kurset
12	Handelsstanden	Arbeidsgruppe (4-5p)	Arne
13	Prosjekt: Flytte Stortorget til Coop tomten	John Tune & Sarpsborg Park og Anlegg	Nils, Arne
14			
16	Planl. Folkemøte, ppt og roller		Alle?
17	1) Styringskomite møte 2) m. Planutvalget	Styringskomiteen + 12 pers	Arne, andre?, Kurset?
18	Forberedelse folkemøte		Alle
1830 - 2030	Folkemøte Pres. av prosjektets målsettinger og av forberedt skisseprosjekt fra WS. Åpen debatt m. forslag fra publ.		
21	Oppsummeringsmøte		Alle
2130	<i>Middag</i>		<i>Felles</i>

Gjennomførte møter TIRSDAG 1.feb

Kl	Tema	Deltakere	Plansmie teamet
10-20	<i>Åpent for alle</i>		
830	Morgenmøte		Alle
930	Befaring bygg		Arne & Nils
10	Intro Plansmie for Elevrådene 10-1330 Elevrådene kjører Plansmie (i Kommunestyresalen)	Elevrådene	Erling / Audun
11-13	<i>Lunsj</i>		<i>Individuelt</i>
12	Utkast til prinsippløsninger ved Faggruppen		
13- 1330	Avsl. Pres. Plansmie Elevrådene	Elevrådene	Alle
15	Grunneier + Næringsdrivende v. Jernbanen	Snekker	Audun
16			
1715	Grunneier	Støles	Arne
18	Styringsgruppen Prioriteringer av løsninger	Styringsgruppen	Arne +
19- 2030	<i>Middag</i>		<i>Individuelt</i>

Gjennomførte møter ONSDAG 2.feb

Kl	Tema	Deltakere	Plansmie teamet
10-18	<i>Åpent for alle</i>		
9	Møte Fagteam Fordeling av oppgaver Første forslag til skisseplan		Fagteamet & Kurset
10			
11-13	<i>Lunsj</i>		<i>Individuelt</i>
12	Utbyggingsprosjekt	Bjørn Grosli	Arne
	Byplanforslag	Øyvind Kristiansen	Arne
1245	Veiløsninger	Jan Lie	Arne
13	Rema 1000 Befaring aktuelle butikksteder, Misjonshuset og omegn	Regionsjef, Styringsgruppen ++	Arne
	Prosjekt: Flytte Stortorget til Co-op tomten – oppfølgingsmøte	Sarpsborg Park og Anlegg, John Tune	Nils Skaarer
	Pres. & Evaluering av Skisseplan		Fagteamet & Kurset
1330	Utbyggingsprosjekt – oppfølging	Arild Aaserud	Arne ?
14- 1530	Veivesenet	Jan Ivar Hansen 95253162	Arne?
15			
16	Grunneier + Næringsdrivende		
17	Handelsstanden - Oppfølging	Arbeidsgruppen	Arne
18	Styringsgruppen & FUP Godkjenning av skisseforslag	Styringsgruppen	Arne, +?

Gjennomførte møter TORSDAG 3.feb

Kl	Tema	Deltakere	Plansmie teamet
9	Orientering for kursdeltakerne		
	Fagteam møte Utvidet Fagteam Endringsforslag iht. Styringsgruppens innspill Utarbeidelse endelig skisseplan		
10			
11-13	<i>Lunsj</i>		<i>Individuelt</i>
11			
12	Evaluering & endelig skisseforslag m. vedtak om endelige endringer		
13			
14			
15			
16			
17			
18	Arbeid m. illustrasjoner og plan. Forelesning for kursdeltakere		Audun & Kursdeltakere
19-2030	<i>Middag</i>		<i>Individuelt</i>

Gjennomførte møter FREDAG 4.feb

Kl	Tema	Deltakere	Plansmie teamet
9	Fagteam møte Fordeling av oppgaver m illustrasjoner og plan		
10			
11-13	<i>Lunsj</i>		<i>Individuelt</i>
11			
12	Utarbeiding av illustrasjoner og presentasjon til Folkemøte		
13			
14			
15			
16			
1730- 1830	Styringsgruppa – siste møte Forelesning for kursdeltakere		Audun & Kursdeltakere
	<i>Middag</i>		
19-21	Folkemøte m. Presentasjon av planen og debatt		
21- 2130	Kort avslutningsmøte for kursdeltakerne		Kursdeltakerne

Vedlegg 4. Samling av innspill fra Idedugnaden, Post-It-lapper, innspillskjema og brev samt Facebooksiden.

Dokumentasjon av innspillene fra lokalsamfunnet

På de følgende sidene dokumenterer vi i stikkordsform flere hundre innspill og forslag som kom inn. Ønsker som mange deler er markert i gult.

Vi har i de **grønne feltene** sortert innspillene i hovedtemaer; Handel og næring, transport og parkering, miljø og grønne lunger, kultur og aktiviteter, byggestil og bevaring, samt diverse andre.

I de **gule feltene** er innspillene sortert etter om de kom på idedugnaden i januar, på gule ”post-it”-lapper, i skjema og brev, eller på Facebook.

I tillegg har vi vedlagt de skriftlige ønskene fra elevrådene på fire skoler.

Vi har også lagt ved dokumentasjon av debatten før og under plansmia på prosjektets facebookside.

Innspillene kan også fungere som en idebank for den oppfølgingen av plansmia i forbindelse med kommunens planlegging.

INNSPILL	WS Ide dugnad	Post-it	Innspill Skjema & Brev	Facebook
HANDEL & NÆRING	<p>Avgrense Samle handel Fortette i Sentrum Primært i området mellom Storgt. og Jernbanen Flytt Stortorget til Sentrum Utnytte jernbanebygget til Markens Grode og lokale utvalg (håndverk) Mer variert utvalg Fiskeoppdrett e. Nortura</p>	<p>IKKE nytt Kjøpesenter!! Heller "Landhandleri"</p> <p>Ikke et stort kjøpesenter i Sentrum! Kort, enkel vei mellom butikker, helst u. Tak Må skapes aktiviteter i Sentrum som drar publ. fra Rudskogen til Sentrum. Tog fra Rudskogen. Nytt Næringsbygg der Pakkhuset har stått. Bygges i samme gamle trehusstil. Jobbe langsiktig for å få Bohus inn til Sentrum</p>	<p>Bedre markedsføring av utvalget. Bedre utnyttelse av Lannem og Bygdetun Bygge opp interessante fagmiljø Cafe med uteplass Cafeer på gateplan Flytte Stortorget til Sentrum, v. Isen og Misjonshuset Få besøkende hos Lannem til Sentrum (for å spise) Lett tilgjengelighet til butikkene i Sentrum Life Resort i Rakkestad Matbutikk i Sentrum. Mer handel i Sentrum. Flytt butikker fra Stortorget til Sentrum Ny næringsvirksomhet i Sentrum. Næringslivet må samarbeide og være mer offensive. Parkerte jernbanevogner ved stasjonen som Cafe Posten til Sentrum Sikre flere folk i Sentrum, også om kvelden. Julemarked i sentrum =positivt Små butikker med topp service! Småbutikker m. personlig service og fagkunnskap Småindustri som kan lokke turister (kunsthåndverk) Styrke spes.forretninger m. Dagligvare på Isen. Viktig å ta vare på arbeidsplassene Flere butikker rundt Storgata Små personlige butikker, landsbypreget Tett m. forretninger i Sentrum, til hovedgate Butikkene trenger en "Senterleder" Handelssentrum må fremstå som samlet! Ikke et kjøpesenter!</p>	<p>Synes ikke vi må odelegge sjarmen i sentrum Service, service, service Tror ikke det er parkeringer som er problemet, men utvalget Leie ut lokaler til nyetablering til rimelige priser, Skape bondeliv i sentrumsgata Handelsstanden må etablerere i nye nisjer Først og fremst må de tomme lokalene fylles opp Posten tilbake til sentrum En time lenger åpent på ettermiddagen er viktigere enn tidlig åpning på morgenen.</p>

INNSPILL	WS Ide dugnad	Post-it	Innspill Skjema & Brev	Facebook
TRANSPORT & PARKERING	<p>Tungtransport vekk fra sentrum</p> <p>Parkering –</p> <ul style="list-style-type: none"> - inne/ute, over/under - Buss, tog, parkering på ett sted. <p>Ikke parkeringshus</p> <p>Bilfrie soner</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gågate <p>Møteplass</p> <p>Styrke Kollektivtrafikken</p> <ul style="list-style-type: none"> - og tog <p>Redusere biltrafikken</p> <p>Sentrumsnære stier/gang- og sykkelveier</p>	<p>Bedre skilting!</p> <p>Forleng Heggveien til Rådhusgata!!</p> <p>Geoteknisk avklaring ad. Grunnforhold (Øyvind Østbye)</p> <p>Ingen forlengelse av Heggveien</p> <p>Parkering i underetg. m. tunnel til nærliggende kvartal.</p> <p>Plasser til busser, taxi og togpassasjerer</p> <p>Rundkjøringer ved Bergenhus og Lundskrysset RV22</p> <p>Skilte P-plasser</p> <p>Tidsstyrt tungtrafikk 7,5t – utenom sentrum på dagtid (f.eks 8-17)</p> <p>Tilbaketrasket parkering</p> <p>Tiltak for å få Mysen-Sarpsborg kjørende inn til Sentrum. Masse potensiale; hyttefolk/båtfolk i sommer halvåret.</p> <p>Tungtrafikken må IKKE ledes om Lundskrysset og ned Kleva/Bergenhus</p> <p>Tungtrafikken vekk fra Storgata</p> <p>Utnytte toget v. arrangement på Rudskogen.</p> <p>Togavganger hele dagen.</p> <p>Utvidelse av jernbaneparken og drosjebua flyttes inntil Jernbanestasjonen el. inn i stasjonen.</p> <p>Bussene flyttes sydover mot siloen.</p> <p>Ny bru over elva</p>	<p>Balansert trafikk gj. Sentrum</p> <p>Bedre kollektivtransport</p> <p>Bedre utnyttelse av Jernbanområdet.</p> <p>Flere gater</p> <p>Forleng Heggveien</p> <p>Gratis buss til Sentrum v. Arrangement på Rudskogen.</p> <p>Lett-industri ved Isen (er allerede tungindustri i området)</p> <p>Ny veitrasse Jernbanegata/Gamle Meieri/Løvveien, for tungtransport.</p> <p>Omkjøring for tungtransport</p> <p>Omkjøring ved Løvveien til Jernbanen</p> <p>Parkering:</p> <p>Parkering bak butikkene</p> <ul style="list-style-type: none"> Utvide Bankplassen til omr. rundt/bak Flytt p-plass 9/55 til brannstasjonen til fordel for nytt forretningsbygg Utvid Samvirkeplassen til også å omfatte 7/75 og 7/76. Lagerhustomta gjøres om til parkering for pendlere samt drosjene. Ta vare på P-plassene Riksvei 22 må bli utbedret. <p>Rundkjøring ved Bergenhus og Lundskrysset.</p> <p>Små parkeringsplasser m. god merking</p> <p>Tilgjengelighet</p> <p>Tungtrafikken ut av hovedgata.</p> <p>Tungtransport må ut av Sentrum.</p> <p>Tuntrafikken legges via Industrifeltet m. bro over elva til Sarpsborgveien</p> <p>Utbygging av gang- og sykkelveier</p> <p>Storgata (fra Møllergt. til rundkjøringen) samt Møllergata gjøres enveiskjørt hver sin vei.</p> <p>Isen – bygg om til forretningsformål (ev. kan Stortorgforretningene flytte inn)</p> <p>Nylandskvartalet (8/5 of 8/70 m. tiliggende areal) bør bygges ut til forretninger m. front mot Jernbanegata, ev. m parkering i u.etg. og m. "gápassasje" fra Møllergata mellom 7/63 og 8/60</p> <p>P-plass vekk fra hovedgata</p> <p>Ruste opp området v Jernbanen</p> <p>Tungtrafikk vekk fra Storgata</p>	<p>Folket skal trekke mot sentrum</p> <p>Parkerings-problemene kan delvis løses med bedre skilting</p> <p>La oss ha fri parkering i Rakkestad.</p> <p>Noen flere handicap-plasser</p> <p>Enveiskjøring halverer tungtrafikken gjennom det vi definerer som sentrum</p> <p>Selve storgata bør være forbudt for 3,5 tonn trafikk eller mer med unntak av varetransport.</p>

INNSPILL	WS Ide dugnad	Post-it	Innspill Skjema & Brev	Facebook
MILJØ & GRØNNE LUNGER	Naturlig stoppested Offentlige toalett! Grønne lunger i sentrum Rent, søppelfritt, søppeldunker Belysning – sikre god lyssetting Trivelig, trygt Mange møteplasser Landsbypreg Levende	”Tre-deklarasjon” (vedtekt, bestemmelse): for alle trær i sentrum. For å hindre at kommune el grunneiere kan felle store/gamle trær e. eget for godtbefinnende. Benker, krakker og beplantning. Bevare Velhaven som grønn lunge! En liten park med fontene og mange sitteplasser rundt Fine Gatelys langs gangstier. Nettverk av sykkel- og gangstier. Store grøntområder i Sentrum. Sykkelparkering rundt omkring Sykkelstier/ Nærmiljø! Ta vare på og plante nye trær i Sentrum Ta vare på Velhaven! Torg m/ grønnsaksutsalg/lokalprodukter Tungtransport må bort fra hovedgata – bilfritt på lørdager! Utnytte Elva. Utnytte området mellom Velhaven, Bygdelegene, Myrvoldsplass og Misjonshuset Utnytte området ved Togstasjonen. Velhaven må bestå!	Beholde og skape nye grøntområder Bevare og utvikle Natur-og Friluftsområder Bevare Velhaven Eksproprier Myrvolds plass, om nødv. – den er grusom! Folkepark ved elva Sentrumspark med cafe/uteservering, plaskedam/fontene (godt skjermet for trafikk) Sosiale rom Torg v. Liensgården Trivsel og Trygghet Utnytte elva til Friluftsliv (i, ved og på) Viktig m. mye grønt i Sentrum Beholde Parken m. utvidelse av drosjeområdet. Fjerne parkeringen rundt Liensgården og lage et grøntområde. Hjørnet Storgt/Skoleveien (Storgt. 25) vil bli et fint grøntområde – riv ev. huset Grønne lunger i sentrum	Midstuen:plen og park helt ned til parkeringen, sett opp en musikk-paviljong og flere epletrær.
KULTUR & AKTIVITETER		Aktivitetsmuligheter for barn&ungd. – ”Lekeland” - klatremuligheter Aktivitetssenter for barn&ungdom Isen området Flytte Gammelteknisk & Gammeltraktor til Sentrum/Isen? Folkehelse: Møteplasser/torg & Trivsel Samle uteaktiviteter for barn ved Bergenhus. (Skate/Ballaktiviteter/ løpebane rundt stadion)	Variert og helårs og på tvers av generasjoner Biblioteket som hjertet for tettstedet Samle f.eks. Bibliotek, Frivillighetssentral, Kulturskole og kurstaktiviter f.eks. på Stortorget Lekeplass i Sentrum	sørg for å få det historiske opplevelsessenteret til sentrum

Innspill fra Rakstingene til Plansmia Rakkestad 31.jan-4. feb 2011

INNSPILL	WS Ide dugnad	Post-it	Innspill Skjema & Brev	Facebook
BYGGE- STIL & BEVARING	Trebygg Pent over-siktig Harmonioversikt, orden Bevare særpreg, det Opprinnelige	Bevare det gamle Ikke blokk/høye bygg Regler for og enhetlig skilting og lyssetting av bygninger/fasade Renovere/dekorere Silo-bygget Retningslinjer for farger og stil, både for private - og næringsbygg. Trehus Utnytte Myrvolds plass	Estetikk, farger for å fortette Forretninger på gateplan, m. leil. over Landsbypreg Male siloen! Max 3etg. høye bygninger Bevare landsbyen Lotteribua – gjerne flere! Lav bebyggelse	Bankgården er fantastisk, Basarbua ikke må havne på Kopla Sentrumsgården er en "fargeklatt" med lang historie fra Christoffer Torper bygde den i 1927
DIVERSE	Tilgjengelighet – for alle! ✓ Handikapp-tilpasset ✓ Syklende ✓ Gående	Tilpasset funksjons-hemmede Mangfold i arkitektur Bevare den unike Lotteribua Selvrensende toalett til offentlig bruk og tilrettelagt for funksjonshemmede.	Attraktiv bo-kommune, også for barn Flere beboere i Sentrum. Fokus på utdanning For dårlig tilbud til rullestolbrukere! (spes. i Storgt. v. ST2 stasjonen) Godt helse og omsorgstilbud Sammenslåing med Sarpsborg Større fokus på utdanning	Jernbanen er knutepunktet

Vedlegg 5. Utskrift fra Facebook-siden ”Rakkestad sentrum”

Rakkestad Sentrum Nå er det full sprut her i Kulturhuset. Arkitektene tegner, det har vært møter med Handelsstanden, gårdeiere og utbyggere. Det er gjort plass til et stort folkemøte i Festsalen kl. 18.30 i kveld.

Dere kan gjerne ringe meg hvis dere har spørsmål: Tel: 48 21 93 48, eller send mail: carstli@online.no.

Min rolle i dette pros...jektet er å være informasjonsrådgiver for Plansmia og for dere som brukere av Plansmia.

Carsten

Rakkestad Sentrum OBS: Les RA mandag. Der forteller Arild Aaserud om sine sentrumsplaner. Utover formiddagen legger jeg ut et spørsmål: Hva synes du om hans planer?

Hensikten med Plansmia er å kna videre på slike planer, slik at vi ender opp med en plan som ivaretar våre lokale krav til en riktig sentrumsutvikling, og at de kommersielle ...utbyggerne får det de forventer av sine investeringer.

Carsten

Eli Uttakleiv Utmerket. Nå får alle anledning til si hva de mener om Rakkestad sentrum. Jeg er overbevist om at det er mange som har messe konstruktive innspill til Plansmia.

Rakkestad Sentrum Fagteamet var samlet for første gang i Rakkestad sentrum. De var gjennom en lang og spennende befaring i sentrumsgatene, på Bergenhus, Stortorget og langs Rakkestadelva. Nå har de flyttet inn på Bye Kro & Vertshus, og de reiser ikke herfra før planen er ferdig.

Rakkestad Sentrum NB VIKTIG: Dere må sette av noen timer mandag kveld og delta på det første folkemøtet. Der får vi servert arkitekt Arne Sødals første sentrumsskisse. Den skal vi endre, bearbeide, kna og jobbe med hele uka. Folkemøtet i Kulturhuset (festsalen) begynner kl. 18.30. Send beskjeden videre til alle du kjenner.

Skriv gjerne un...der her om du har tenkt til å komme... :) Trenger alle gode vibber nå :)

Carsten

Rakkestad Sentrum SISTE NYTT: Søndag kom fagtemaet til Rakkestad. De var godt kjent med våre utfordringer på forhånd, men fikk mye ny informasjon gjennom en flere timer lang befaring. De ser utfordringene som må løses i sentrum, men de ser også mange muligheter. Nå er det viktig at vi er åpne for innspill fra fagteamet, samtidig som vi ...forlanger at våre idéer blir tatt med videre inn i planprosessen.

Carsten

Rakkestad Sentrum Mandag starter Plansmia med folkemøte i Kulturhuset kl. 18.30. Der bør du delta. Det legges frem en skisse som er utgangspunktet for selve Plansmia. Les mer på www.plansmier.org

Rakkestad Sentrum Dagens spørsmål: Bankgården er et gammelt bygg med en stor tomt midt i sentrum. Bør eiendommen utvikles? Hva bør bygningen brukes til? Hva synes du om Bankgården?

Elisabeth S Bjørnstad Vi trenger da grønne lunger sånn hist og pist i sentrum og rundt Midtstuen galleri er det ypperlig ! Parkeringsplassen er jo perfekt og man når meget derifra - fjern ikke p- plassen...fullt nok som family sport har fløtta !

Terje Romfog

Bankgården er fantastisk, de gamle festlokalene i 2 etasje burde vært pusset opp og gjort tilgjengelig for alle å leie. Parkeringsplassen ved banken burde vært gjort dobbel så stor(bakover). Midstuen skulle få plen og park helt ned til parker...ingen, sett opp en musikkpaviljong og flere epletrær. I tillegg ville det faktisk bli plass til ett leilighetsbygg ala det som ligger ved siden av Betania. See More

Erlend Bjordal Behold parkeringsplassen, den trengs i forbindelse med family og kort gåavstand til storgata. Men den kan gjerne merkes tydeligere slik at folk ikke dobbelparkerer. Men den lille parkeringen ovenfor banken kunne blitt omgjort til et parkområde som knytter banken sammen med galleri midtstuen...

Rakkestad Sentrum DAGENS SPØRSMÅL: Politikerne mener Stortorget bør flyttes til sentrum, og at det vil gi et mer bærekraftig sentrumsområde. Hva mener du?

- Gunhild Myhrvold-Olsen Jeg er enig. Men hva skjer da i forhold til lokaler. De butikkene som er der ute må jo få et lokale som er egnet for deres type drift. Vil det da bli ytbygging i sentrum? Hva er så planen med stortorget dersom det blir lagt ned? Svømmehall?

Kirsten Davidsen Synes de kan være der de er, snart er jo Fladstadjordet utbygget og da går jo sentrum i ett til Bergenhus. Sentrum er vel ikke bare Fra rundkjøringa til Grand??

[Ellen-Marie Gundersen](#) Første betingelse er at tungtrafikken føres fra Storgata og over Industrifeltet med bro over elva til Sarpsborgveien. Stortorg-forretningene kan flyttes til Isen-området etter at disse bygningene blir bygge om. Her er det masse m2 som står ledig og også plass til masse parkeringsplasser.

[Carl-Erik Larsson](#) Jeg mente det var galskap å bygget dette. Derfor var jeg i kommunestyret og filmet behandlingen av saken den gangen og var på åpningen av Stortorget og filmet. Den filmen skal bli moro å vise bygdefolket. Disse sidene må tåle litt historikk. De som var med på denne avgjørelsen burde slutte som politikere. Nå har jeg sett ytterligere galskap fra KrF som vil rive tre bygninger i sentrum. Er KrF klar over at dette er private eiendommer. Ikke bare å rive det!! Dette gjelder jo også andre bygg i sentrum.

[Rakkestad Sentrum](#) Her inne skal vi drøfte fremtidens sentrum. Hvem som har vært politikere og hva de har gjort, får vi ikke gjort så mye med her. Hvem som blir politikere i fremtiden får de ta ved høstens stortingsvalg.

[Carl-Erik Larsson](#) De som driver Stortorget, sier det er helt uaktuelt og flytte. Det må man da respektere. Kan ikke bare rive andres eiendommer for så å tvangsflytte folk og forretninger. Hva slags demokrati er det? KrF sier at man ikke kan vente på at DiplomIS selger. Tror KrF at tvangsflytting og riving av

[Snorre Bye](#) For å forme framtiden er det viktig å fokusere på fortiden og hva som var positivt og hva som ble negativt. Det går an å ta lærdom av historien. Sentrum er i ferd med å bli en sovelandsby. Det må snus! Sevice er et stikkord. En "bombe" er vel at Arild Åserud har klart å bli samfunnsfiende nr. 1 i Rakkestad. At han klarte å få til Stortorget er også politikernes feil i sin tid. Blir spennende å se hva Storgata 20 blir til. Leiligheter til 3 mill. og et supermarked som beboere i sentrum etterlyser.

[Carl-Erik Larsson](#) På Askimtorget lørdag kl: 14:00 var det rene julestemningen, med flere fulle kafeer. Sentrum i Rakkestad Kl: 14:00 lørdag helt folketomt. Det tok Askim 25 år å få et senter på gamle Askim Gummivarefabrik.

[Rakkestad Sentrum](#)

Hei alle sammen. Vi nærmer oss Plansmia med stormskritt. Har vært med på møte med arkitekt Sødal i dag, som skal lede Plansmia fra mandag til fredag neste uke. Han jobber med en skisse, som skal være utgangspunkt for planleggingsarbeidet vi... alle skal delta på neste uke. Vi har virkelig noe å se frem til. Les RA onsdag. Vi har laget seks sider med informasjon om Plansmia. Håper dere får en klarere forståelse av hva dette handler om. Onsdag skal jeg møte Handelsstanden for å informere litt om målsettingen med Plansmia.

Carsten

[Rakkestad Sentrum](#)

Så til temaene dere drøfter til dagen spørsmål: Gunhild spør om hva som skal skje med leietagerne i Stortorget hvis kommunen overtar, og hva kommunen evt. skal bruke Stortorget til. Jeg kan bare referere det de fem partiene har sagt, og det er at butikkene som er i Stortorget bør flytte til sentrum. Da ligger det i kortene at det må reguleres inn arealer i sentrum som har plass til slike volumbutikker, og at det kommer en utbygger som synes et slikt prosjekt er økonomisk interessant. Politikerne har også sagt noe om at Stortorget-lokalene kan benyttes til offentlige formål, f.eks. gymsal på nye Bergenhus skole. Rådmannen sier at planlagte investeringer, som ligger inne i økonomi- og handlingsplanen, kan omdisponeres og brukes til tilsvarende aktiviteter i Stortorget.

Carsten

[Rakkestad Sentrum](#)

Jeg fortsetter mens jeg er i siget: Vi må holde tunga rett i munnen når vi refererer fra hva andre personer mener eller sier. Jeg registrerer at det hevdes, både her på Facebook og i et leserbrev i Rakkestad Avis, at det er uaktuelt for but...ikker i Stortorget å flytte til sentrum. Jeg ville vært forsiktig med å fastslå noe slikt. I verste fall er det reneste sludder. Og det vil vi jo ikke fare med. Kanskje en idé for Rakkestad Avis å konfrontere daglig leder i f.eks. Rema 1000 med ryktene og spekulasjonene som er formidlet her inne og i avisens egne spalter.

CarstenSee More

[Rakkestad Sentrum](#) Det hadde jo vært interessant om noen fra Handelsstanden (flere er medlemmer her inne) hadde synkspunkter på dagens spørsmål. Værsgod:

[Erlend Bjordal](#) Å flytte Stortorget er vel kanskje den viktigste prosessen av alt som har med plansmia å gjøre. Flytter man disse butikkene inn i sentrum igjen, så flytter folk sine handlevaner etter. Det er bra for alle de små bedriftene med lokaler i og omkring Storgata. Og det er jo disse bedriftene som sørger for at "man har alt man trenger i Rakkestad"... Så er det jo et spørsmål om hvor "Stortorget" skal plasseres.

[Rakkestad Sentrum](#)

Ja, Erlend: Hvor skal det plasseres? Hvis disse butikkene skal ligge i ett bygg i sentrum, vil det trenge ca. 4000 kvm og 100 parkeringsplasser. Hvor skal det ligge, folkens? Idèer mottas med takk! Hvis noen mener butikkene bør splittes på ...tre bygg, er det også et moment å vurdere.

Men, hva sier utbyggerne til det?

CarstenSee More

Rakkestad Sentrum DAGENS SPØRSMÅL: Hva synes du om servicen i Rakkestad-butikkene?

Vebjørn Harstad Jeg synes den er generelt veldig bra :) får alltid god hjelp :)

Aymy Jeanette Dahl Jeg har alltid fått svært god service :-)

Kåre Kristiansen Tror det handler like mye om begrepet "servicescape", dvs at miljøet (både fysisk og opplevd) spiller en viktig rolle. Ser at Grand Cafè og Family blir trukket frem. Enig i det, man føler seg vel der, og vel tatt i mot/behandlet. Jeg mener det er masse av dette i Rakkestad og er kjempeglad i bygda. Jeg pleier å si at "det er godt å være raksting". Her har vi jammen mye positivt å bygge videre på som jeg håper plansmieprosessen vil hjelpe oss med.

Heidi Graarud Hadde et ærend i Dnbnor her om dagen. Det satt 3 mennesker der og jobbet. Jeg var den eneste kunden men satt allikevel i 8 minutter før jeg fikk hjelp. Det er heller ikke mulig og få øyekontakt med dem når du kommer inn. Virker på meg som de synes det er en pest og plage hver gang man kommer inn der. Heldigvis bruker jeg ikke den banken selv. Ellers så synes jeg

Lise-Mette Gundersen Aas Har noen vært på apoteket.... Her må man regne 45 min :(

Monica Bengtsson Bra service hos Grefslie og Liten og stor. Dem kan sine saker og hjelper gjerne til å finne frem noe som passer.

Vibeke Gundersen Har ikke lyst til å dra fram enkeltbutikker pga det stort sett er de som driver dem som også jobber der, men noen bør gå noen runder med seg sjøl når det gjelder service!! Tror også dette kan oppleves veldig individuelt, kjenner man de som jobber der/driver butikken så blir man møtt med veldig god service.

Rakkestad Sentrum NYTT HELGESPØRSMÅL: Tror dere Plansmia (uke 5), kommunens engasjement og innbyggernes sentrumsentusiasme vil føre til noe? Vil Rakkestad sentrum endre seg i riktig retning?

Kirsten Davidsen Synes ikke vi må ødelegge sjarmen i sentrum og alle "små" butikker. Store kjøpesenter er såååå kjedelige.

Heidi Graarud Tror desverre ikke at det fører til noe, men det er fint at vi kan si meningen vår.

Lise-Mette Gundersen Aas Tror mye ligger i kundebehandling... Se bare hvor mye mennesker det er på Grand Kafe og Family. Dem har skjønt det... Menneskene er jo i bygda, det er bare å klare å fange dem ...

Rakkestad Sentrum

Så godt å se det utspillet, Lise-Mette. Det snakkes så mye om at det "bare bor 7.500 mennesker her". Vi må fokusere på at det "tross alt bor 7.500 mennesker her". Neste spørsmål kommer til å handle om service. Da kan vi komme mer inn på de...tte med kundebehandling.
CarstenSee More

[Anlaug Wennevold](#) Hadde ikke svart på spørsmålene hvis jeg ikke tror på en slik idèmyldring. Finnes sikkert mange kreative folk i bygda. Men tungtrafikken er en fiende mht. trivsel. Her er det mange politiske tiltak/vedtak som må klaffe for at folket skal trekke mot sentrum.

[Mari Solveig Heier](#) Helt enig med Anlaug Wennevold at all den biltrafikken gjennom sentrum er helt forferdelig....kommer nesten ikke over gata og det er hvertfall ingen MILJØGATE. Det navnet bør fjernes. Når tungtrafikken er fjernet kan det bli bra og sitte ute på Grand Kafe til sommeren.

[Erlend Bjordal](#) Vanskelig å si, men man får jo håpe at innbyggernes ønsker tas til etterretning, hvis man ønsker å bygge et område som innbyggerne skal ønske å benytte seg av.

[Monica Bengtsson](#) Håper det kan røske litt hos menneskene. Dem ser at vi bryr oss, men oppslutningen rundt det hele blir nok størst på nettet, ja

[Christine Gjulem](#) Ja dette tror jeg gir resultater og jeg synes det høres ut som en spennende prosess! Må jo også stole på at ekspertisen som er med i denne faggruppa/prosessen har fått se at vi som bor her trives med de butikkene og mye av det vi har, men at vi trenger litt ryddehjelp og hjelp til å plassere de 1-

[Rakkestad Sentrum](#) Til Christine: Jeg har deltatt på forberedende møte med fagteamet i dag. Jeg kan fastslå at fagteamet er godt rustet, og godt innforstått med hvilke kvaliteter Rakkestad sentrum har. Dette kommer til å bli kjempespennende!

[Rakkestad Sentrum](#) HELGENS SPØRSMÅL 1: Vil det være mer attraktivt/enklere å handle i Rakkestad sentrum hvis p-plassene ligger nærmere butikkene (f.eks. en åpen parkeringsflate bak Støles, Storgata 6 og Grefslies Mote) - med enkel adkomst til Storgata mellom butikkene?

[Terje Romfog](#) Sånn jeg ser det er det to hovedgrupper som trenger parkering, den ene gruppen er de som bor i Rakkestad og som "bare" skal inn å kjøpe noe, trenger parkering på trappa til butikken og står parkert i 15 min. Den andre gruppen er de som kommer utenfra og som gjerne parkerer for eksempel på bankplassen for så å gå igjennom hele gata og alle butikkene. Parkeringsproblemene kan delevis løses med bedre skilting til de store plassene og kanskje flere små lommer for oss som er lommekjente.

[Terje Romfog](#) Foresten jeg tror ikke det er parkeringsplassene som avgjør om det er attraktivt eller ikke å handle i Rakkestad. Prøv heller utvalg av varer, tjenester og ikke minst service, service, service.

[Carl-Erik Larsson](#) Vi er for få i denne bygden til at alle forretningene vil tjene penger på de som bor her. Noen skal handle på OBS og resten drar til sarp og Nordby. Vi er ganske enkelt for få her til å få til noe skikkelig. Vi kan vel ikke ha Rema 1000 KIWI og Bunnpris her i sentrum? Større forretninger kommer ikke hit på grunn av mangel på kunder. Må få de som bor her til å handle her.

[Vibeke Gundersen](#) Parkering er ikke noe stort problem i sentrum OM man vil handle der, sånn jeg ser det. Har til dags dato ikke opplevd å ikke finne

[Anita Thøgersen](#) Tror ikke det er parkeringer som er problemet, men utvalget. Jeg er delvis vegetarianer og her i Rakkestad er det ingen som har vegetarmat, så jeg handler på Storbyen eller aller helst Nordby. Når det gjelder klær, særlig til gutter må vi også til Storbyen, da utvalget her er lite og dyrt.

[Carl-Erik Larsson](#) Må dra til Sarp for å handle dress og store klær. Det har aldri vært mulig å få store størrelser her. Merkelig for det er ikke bare jeg som er stor. Johs. Ramdahl går rett bort i hylla og finner den dressen som passer med en gang. Fenomenal service. Aldri fått her i Rakkestad. Aldri!!!!!!

[Terje Romfog](#)

Carl-Erik Larsson har et poeng vedrørende antall mennesker, jeg tror også at vi er for få til at et sentrum kan blomstre med nye butikker og møtesteder, men det er ikke dermed sakt at vi ikke kan utvikle og legge til rette for aktiviteter. ...

De som allerede er etabler må yte service og kvalitet, det må ikke bli slik at vi som bor her velger å kjøpe produktet ett annet sted på grunn av dårlig service.

Huseierne i sentrum bør se på mulighet for å leie ut lokaler til nyetablering til rimlige priser, det bør være slik at det er bedre med aktivite i lokalene og lite inntekt, enn ingen aktivitet og null inntekt.

Veit ikke om det finnes, men grunnkurs i etablering og startpakker fra kommunen kunne kanskje vært noe.

Vi bør også få toget til å gå til Rakkestad slik at ennå flere velger å bosette seg her. See More

[Beate-Kristin Østby](#) Enig med Terje. Flere huseiere bør gjøre som Navet, og hjelpe spirer som ønsker å etablere noe. Jeg tror det mange som ønsker å få til noe i Rakkestad, men det er dessverre vanskelig å tjene nok penger her de første årene, og alle har ikke tusenvis på bok

[Rakkestad Sentrum](#)

Vedr. kundegrnlag/antall innbyggere: Jeg hører i blant: "Det bor bare 7.500 mennesker her". Jeg vil snu det på hodet og si: "Vi bor tross alt 7.500 mennesker her". Det ER muligheter i Rakkestad. Vi KAN skape mer handel og aktivitet i sentrum. Service er selvfølgelig, som flere påpeker, helt avgjørende for om man lykkes. Enkelte KAN helt sikkert bli bedre på service. Mange ER gode på service.

Til Terje: Du spør om grunnkurs i etablering/startpakker. Rakkestad kommune etablere fra 1. mars Rakkestad Utvikling, som skal ha sitt hovedfokus på sentrumsprosjektet fremover, altså en videreføring av det arbeidet kommunen har startet. Jeg vil tro at nye butikker/butikkdrivere i sentrum vil være et viktig fokusområde. See More

[Aage Solbrekke](#)

Vi er og blir avhengig av bilen, og den må tas med når sentrum planlegges. Noen store, men flere små plasser passer for sentrum, og vi har jo det i dag. Men gå for guds skyld ikke i noe som helst kompaniskap med Europark eller andre parkeri...ngshaier. La oss ha fri parkering i Rakkestad. Som Calle og andre kommeterer vil vi alltid få handelsflukt til andre steder. Der går jo desverre Rakkestad Kommune selv foran som et godt eksempel. Men nok om det. Vi bør støtte opp om egne forretninger og tilbud så langt det lar seg gjøre, og ha en positiv holdning til de tiltak som er satt i gang av kommunen nå. See More

[Rakkestad Sentrum](#) Hva mener dere om tidsbegrenset parkering på de plassene som ligger nærmest butikkene. Ca 100 parkeringsplasser benyttes i dag av ansatte i kommunen, butikker og andre bedrifter. Mange av disse plassene liggernær butikkene. Eks. bak Langsethgården. Kanskje dumt at de plassene okkuperes av folk som jobber i Rådhusveien eller Storgata? Hva synes dere?

[Monica Bengtsson](#) Skaffe noen flere handikap-plasser, ellers er det vel bra.

[Snorre Bye](#)

Ansatte i kommunen og bedrifter i sentrum må kunne parkere fritt på avsatte plasser. Jeg tror ikke behovet er så stort som Thune vil ha det til - å rive tradisjonelle sentrumsbygg som preger sentrum. God ide med Stølestomta bak stortgt. 6, god tilgang fra Jernbanegata. Har aldri hatt problem med parkering i sentrum. Tidsbegrensing er vel OK, men unngå gebyrer! Det begrenser kundetilgangen. Handikap-plasser er relevant og bør utvides. Forøvrig er det kun 1 min gange til butikkene fra de fleste parkeringsplasser. See More

[Rakkestad Sentrum](#) Dagens spørsmål: Vi skal lage flere aktiviteter i sentrum for å følge opp suksessen med Julemarkedet. Folk skal ha gode opplevelser i sentrum. Hva mener du vi skal gjøre for å skape folkefest - 3-4 ganger i året?

[Elisabeth S Bjørnstad](#)

Julemarkedet var flott og jeg har fått tilbakemeldinger fra folk i innbygd og utenlands (!!)...Tenk et sommermarked som kanskje strekker seg fra Velhaven - sentrum og opp mot Bygdetunet som har felles oppdekking til feks smaksprøving mat og... mulighet til avslapping i grønn lunge ? Et marked sånn uti slutten av september/overgangen oktober kan f.eks. stenge Storgata og så ha bilutstilling/traktorer mv. Sette sammen med markens godsaker (ha annet tilbud det året det er markens grøde??) og skape bondeliv i sentrumsgata ? Februar/mars hvis snø: barneskirenn i storgata og barnas aktiviteter rundt sentrumsområde storgata - rådhusveien-og finne på sprøe gale ting som ungdom også kan delta i ?See More

[Monica Bengtsson](#) Syns jeg høres veldig bra ut. Kan også være bra for å integrere folk og dess mat fra utlandet. Kan også være greot å spille mer på den dagen som det er Tour of kids i Rakkestad, hvis det kommer tilbake. Da er det jo fart i sentrum!

[Aage Solbrekke](#) Tror ikke dette skal overdrives. La oss gjøre et eller maks to ordentlige arrangementer i året med gode ettermæler. Det er de samme menneskene i butikker, lag og foreninger etc. som må arrangere, og blir det fornye så går de lei.

[Snorre Bye](#) Enig med Aage, finn de rette tidspunkt som gagnar alle med to arrangementer. Jula er spesiell og mange engasjerer seg. En runde med forretningsdrivere og lag burde kunne gi en fasit.

[Rakkestad Sentrum](#) Vi innførte et ok prinsipp under Julemarkedet: Lag, foreninger og privatpersoner fikk betalt for jobben de gjorde. Så vidt jeg har registrert var det omsetningsrekord i flere av butikkene også denne dagen. Det er en god motivasjon til å delta på aktiviteter fremover. Skal vi være offensive i sentrum er kanskje 1-2 årlige arrangementer litt puslete?

[Monica Bengtsson](#) Nei, det syns jeg ikke. De julegateåpningene som vært før har vært stusselige. Julemarkedet var helt konge med ,s om du sier, mange omsetningsrekord. Men dette kommer ikke å skje bare fordi det er langåpent hver lørdag før jul. Men en matfestival, med lokale smaksprøver m alt fra øl, honning, ost og en presentasjon av typisk østfoldmat og retter fra mange land kan både lære oss noe og gi oss en innsikt i matkultur.

[Monica Bengtsson](#) Dette kan også inneholde bondekvinnelagene, lantbruksskoler og andre elever fra videregående, f eks fra kokkefagene. Dette engasjerer ungdom (og andre) og kanskje kan det være en konkurranse om å lage den beste maten?

[Snorre Bye](#) Spektakulære arrangementer er flott, men kvalitet må sikres før kvantitet! Monica har flere gode poeng. Vi har mye å by på, mye ut over de tradisjonelle forretningene - det må fra i "lyset". Utfordring til handelsstanden og etablerere i nye nisjer. Det ser vi fra tid til annen. God ide å få Mariannes til torget blant annet!

[Rakkestad Sentrum](#) Det pågår noen interessante meningsutvekslinger under Sentrumsbilder. Jeg foreslår at vi flytter samtalen hit til inngangssiden. Dagens spørsmål er: Hva bør gjøres for å skape mer handel i Rakkestad? Hva mener du? Skriv noen linjer i kommentarfeltet her.

[Anlaug Wennevold](#)

Først og fremst må de tomme lokalene fylles opp. F.eks savner vi posthus, Mariannes lunsjbar kunne utvides til en mer proff kaffebar med fler sitteplasser. Satse på sunn og kortreist (lokal) mat. Bunnpris er vel på vei, og vil være svært po...sitivt for sentrum. Et nytt senter er velkomment. Ellers er arrangementer alà julefeiring med ditto lys-besetning en super idè. Det virker samlende for bygda. Og bare noe Rakkestad har. Et eget konsept. Markens Grøde er jo også et flott eksempel på å være samlende. Men først og fremst: Få tungtrafikken ut av sentrum!!Det forurenser på fler måter.See More

[Ellen Solbrække](#) Posten i sentrum er viktig. Det samme er tilgjengelige p-plasser. Riv Siggerud bua, så kan Marianne ha servering der. Åpningstider i butikkene er viktig, vi må rekke hjem til Rakkestad før det stenger. Så kan vi ikke legge andre butikker utenfor sentrum, da må vi samle handelen på et sted. Så må vi huske at vi har mange fine butikker i dag også.

[Elisabeth S Bjørnstad](#)

Flytt Mariannes Lunsjbar til f.eks. S-bygget - sammen med tapet/malegutta...Gjør torvet til en attraktiv sitteplass sommerstid med uteservering fra Marianne ! Det hadde vært fint det !!
Samtidig bør posten tilbake til sentrum - vi må hensynt...a eldre også - eks. Bunnpris er vel greit nok ? Hva trenger vi i gml blomsterbutikken ?See More

[Rakkestad Sentrum](#) Anlaugs forslag om et sted som selger kortreist mat er herved oversendt til bønder og andre produsenter. Hvorfor ikke gå sammen om et sentrumsutsalg?
Carsten

[Rakkestad Sentrum](#) Ellen sier noe om åpningstider. Det er et innspill Handelsstanden bør merke seg. Posten har vel sagt sitt om at de ikke ønsker å flytte tilbake til sentrum. Dessverre...
Carsten

[Rakkestad Sentrum](#)

Flere nevner lunsjbaren og behovet for gode møteplasser. Hvis sentrum blir mer attraktivt vil kanskje flere møtes ute, drikke kaffe og ha det hyggelig sammen. Det bor tross alt 7500 mennesker her. Hva tror dere? Vil flere gå ut hvis vi får ...et mer variert kafe/pubtilbud?
CarstenSee More

[Heidi Graarud](#) Sentrum hadde blitt mye koseligere vist de hadde tatt delere av Storgata og gjort om til gågate. All den støyen og trafikken ødelegger for hele sentrum

[Rakkestad Sentrum](#)

Det har vært en knallstart på denne Facebook-siden, som har godt over 100 medlemmer allerede. Jeg kommer til å legge ut bilder og stille noen spørsmål hver dag frem til Plansmia avslutter 4. februar. Flott at dere viser engasjement og mener... noe om sentrum. Jeg tar kvelden nå, men dere må gjerne fortsette her inne. I morgen peprer jeg dere med mer sentrum. Nå må dere oppfordre alle dere kjenner om å følge Facebook-siden Rakkestad sentrum.
CarstenSee More

[Jan-Roger Tjernes](#)

Jeg tror at om man skal klare å ha en bærekraftig handelsnæring på "mindre steder" som Rakkestad i fremtiden så må man hele tiden ha fokus på fornyelse for å tilpasse seg den mest attraktive kjøpegruppen som er "unge voksne". Denne gruppen ...er helt avgjørende for at handelsnæringen skal klare seg. Disse menneskene er kjøpesterke og bruker mye penger. Mange jobber utenfor kommunen, og skal man klare å beholde de må handelsnæringen være attraktive på åpningstider, utvalg og service. Rakkestad er et lite samfunn hvor "alle kjenner alle" og det er viktigere på slike steder enn andre å yte god service. En time lenger åpent på ettermiddagen er viktigere enn tidlig åpning på morgenen. Det bør jevnlig være "aktiviteter" i sentrumsnæringen med nattåpent, langåpent etc som gjør at det skjer noe...f.eks siste fredag i måneden. Hele handelsnæringen kunne gått inn med et lite beløp hver måned fordelt etter omsetning for å finansiere markedsføring av slike aktiviteter også utover det å annonsere i Rakkestad Avis. Jeg tror det er mulig å forhandle seg frem til svært gode priser på nettannonsering i i de nærliggende lokalaviser for slike aktiviteter og også å få med leverandører til å "dele" på kostnadene for slik markedsføring og aktiviteter ut over normal åpningstid. De unge, og unge voksne er de som skal holde liv handelsnæringen i fremtiden så det de næringen må tilpasse seg om de skal klare konkurransen fra byene som omkranser Rakkestad.See More

[Elisabeth Langsholt](#)

Ser at det er flere som etterlyser lengre åpningstider i butikkene... Det er jeg ikke enig i.

Jeg jobber i Rakkestad og har to små barn som jeg skal få hjem fra Barnehagen som stenger kl 17. Heldigvis har de besteforeldre som er hjemme og k...an hente dem hver gang.

I tillegg går de også på turn en dag i uka som starter 16.45 og 17.00. Så åpningstidene er faktisk en av grunnene for at jeg har jobba her i snart 11 år.

Torsdag har jo butikkene åpent til 18 og lørdag til 14, da er det vel muligheter for å handle. Tror at uansett når vi stenger, så vil det alltid være noen som ikke syns det er lenge nok. See More

[Anita Tjernes](#) Enig med Jan-Roger...og små barn har de jo andre steder også, og det lar seg vel like gjerne forene med f.eks far eller besteforeldre å hente i barnehagen, hvis mor jobber. Det blir jo fordelt jevnt på de ansatte med dag/kveld, og det finnes sikkert mange som synes at det å jobbe kveld innimellom er helt greit..da kunne en kafe' være lenger oppe, og det hadde blitt liv og røre.

[May Dybedal Berget](#)

Carsten, for å svare på spørsmålet ditt om man ville gå mer ut på kafe hvis det var et mer variert tilbud: Ja! :)

Som innflytter er det kanskje det vi savner aller mest. Grand Kafe og Mariannes Lunsjbar er veldig bra, de - men gurimalla så t...rangt....

Hadde vært deilig med et mer romslig lokale og bedre ventilasjon. Ikke for å droppe de to nevnte etablissement, men for å få et mer variert tilbud, som du sier. See More

[Anita Tjernes](#) Enig med ovennevnte. Det er flere ledige areal på gateplan..ikke i stedet for, men i tillegg til de allerede eksisterende. Det er mange som er ute på sin vanlige kveldstur, kjører gjennom gata eller rett og slett har lyst til å snakke med noen over en kaffekopp...men alt er stengt, ensomheten er skummel, og det er ikke lagt til rette for å ha sosialt samvær..med mindre du er med i korps, kor o.l....ei stor blemme for bygda dette her..

[Monica Bengtsson](#) Ha lørdags stengt for trafikk gjennom Rakkestad og flytte ut cafeene på gata. Vafall bord og stoler. Kanskje litt deilig å spise ute når vårsola begynner å varme i steden for å skrike for å få sagt noe .

[Rakkestad Sentrum](#)

Flott å se engasjementet deres. Hele hensikten med denne siden er å bygge opp et engasjement frem mot Plansmia, som skal gjennomføres her i Rakkestad i uke 5. Det er Rakkestad kommune som står bak Plansmia og den påfølgende reguleringsplane...n for sentrum. Jeg er engasjert av kommunen for å få alle dere til å si hva dere mener om sentrum. Hvert innspill blir tatt med videre. Jeg må få presisere at denne Facebook-siden bare er en oppvarming. Plansmia starter den 31. januar med et åpent folkemøte i Kulturhuset. Hele den uka skal arkitekter, planleggere

osv. sitte i Kulturhuset og jobbe med deres forslag. Dere må møte opp og delta aktivt. I slutten av uka blir det et nytt folkemøte. Da skal vi gjøre noe så historisk som å sette vår signatur på fremtidens Rakkestad sentrum. Onsdag til uka kommer det seks sider med informasjon om Plansmia i Rakkestad Avis (avisa distribueres til alle husstander den dagen). I mellomtiden får vi kose oss med gode sentrumsinnspill her inne.

Ha en fortsatt fin dag.

CarstenSee More

[Merete Larsson](#)

Har flyttet fra Rakkestad, til et sted som ikke er stort større, Toten. Lena er sentrum og her har de fått det til. Ingen tomme butikk lokaler, de har samlet alt i "sentrum". Det er masse liv, butikkene er åpne til kl 17 på mandag til tors...dag og 18 på fredager. Det er et bredt utvalg av butikker og man trenger ikke dra til nærmeste by som er gjøvik. Merker meg at ved omtrent alle sentrums bildene står det noe om parkeringsplasser..... det er vel ikke et sted i Norge som har så mange parkeringsplasser som i Rakkestad. Kan ikke skjønne at det er det man trenger.See More

[Elisabeth Langsholt](#) Syns jo det høres utrolig flott ut, Merete. Jeg har stor tro på at også Rakkstad kan få til noe lignende nå som noen faktisk har begynt å tenke. Og jeg tror ikke en tmes lengre åpningstid skaper så mye mere liv i sentrum. Tror heller det går på rakstingens vilje til å bruke de butikkene vi har og får =)

[Merete Larsson](#) Åpningstiden har ikke noe med livet å gjøre :-). Livet kommer av at det ikke står ett eneste lokalet tomt og at handelstanden er flinke til å finne på div arrangement både i ukedagene og i helgene.

[Rakkestad Sentrum](#) Til Merete: Jeg har vært på Lena, og der har de lykkes godt med fortetting. Hvordan er det med møteplasser, kafeer og slikt der?

Carsten

[Merete Larsson](#) He he, det heter faktisk på Lena, men ser det kan misforstår:-) Det er Kjeldstad bakeri som er som "gamle" baker dahl.... og ett par andre steder. Det mangler helt klart noen treffpunkt i Rakkestad. Tenk så moro da og komme "hjem" og kunne gått et sted som det med stor sannsynlighet satt noen kjente:-)

[Carl-Erik Larsson](#) Nå skal det bli andre boller her i Rakkestad. I følge enkelte skal det bli Østfolds treffpunkt. Merkelig at de ikke forsto det før Baker Dahl la ned!

Vedlegg 6. Ønsker for Rakkestad Sentrum fra elevrådene ved fire skoler.

Rakkestad Ungdomsskole

Landsby

Rundkjøring 1 vei til Os, Skriken og inn til sentrum

Tungtrafikk vekk fra Storgata (Industriveien?). Bro til vei 22.

Rive Misjonshuset, gamle Coop. Få butikkene sentralt! (vegg mot Velhaven)

Stasjonshuset komb. med taxi og buss (åpen kiosk).

Svømmehall ved idrettshall.

Få fotballbane og volleyballbane ved skatepark.

"Park" på Myhrvolds plass. Evt. scene.

Gågate fra rundkjøring til Grand Cafe (kjøre jernbanegata).

Os skole

Vil ha:

Merkebutikk for barn og unge.

Ny svømmehall 12.5 x 25 m x 3m

Flytte trafikken ut av sentrum

Park

Skateboard

Gågate

Ishall

Parkanlegg for uteaktiviteter.

IKKE

Ikke mye trafikk

Ikke høye bygg

Bergenus skole

Vil ha:

Gågate

Flere butikker

McDonalds

Session

Hotell

Benk i parken

Basarbua blir mer brukt

Svømmehallen blir bedre

Kiosk

Bowling

Fontener

Fritidsaktiviteter: skilag, hockeylag

Museum

Vil ikke ha!

Høye bygninger

Kirkeng Skole

Vi ønsker oss butikker langs hele Miljøgata.

Vi ønsker oss ikke tomme butikklokaler.

Trenger matbutikker i sentrum

Flytte Stortorget til Isenlokalet

Myrvolds plass kan være uteservering om sommeren for Grand Cafe.

Velhaven kan vi ha sandvollebane, bordtennisbord, ballbinge, et sted vi kan grille og kanskje en fontene.

Langs Miljøgata ønsker vi disse butikkene: Klesbutikk for barn og ungdom, flytte dyrebutikken til Miljøgata, + utvide den.

Vedlegg 7: Andre plansmier i 2009 og 2010

Mars 2009: Brokelandsheia, Gjerstad Kommune: ”Underveis til en by”

Brokelandsheia i Gjerstad Kommune er et nyere tettsted som er grodd opp langs E-18 mellom Kragerø og Risør. Brokelandsheia har siden etableringen hatt en positiv utvikling med årlige nybyggprosjekter og et stadig mer variert tilbud, inkludert boliger.

Kommunen og de næringsdrivende har sett at fortsatt vekst og utvikling krever god planlegging for å sikre et levende og mangfoldig stedsmiljø. Man har ønsket å følge nye tendenser i stedsutviklings-debatten med økt bevissthet om betydningen av stedskvaliteter og vekt på en bred lokal deltakelse før avgjørelser tas.

Rapport og dokumentasjon på www.plansmier.no
og <http://www.allgronn.org/plansmie-brokelandsheia.html>

Sept. 2009: Årnes sentrum, Åfjord Kommune: ”Landsbyen mellom elvene”

På Fosenhalvøya nord for Trondheim i Åfjord kommune ligger tettstedet Årnes med noen helt spesielle naturgitte forutsetninger. Som en tange ved fjorden mellom to elver finner vi dette kommunesentrum som man nå ønsker å utvikle til et særpreget og intimt småbysamfunn.

Store muligheter

Et større bussverksted skal flyttes og man har derfor en enestående tomt med alle muligheter til å utvikle en landlig urban kvalitet og la dette spille med og forsterke eksisterende bebyggelse. Det vil være avgjørende at plansmias forslag aktivt tas i bruk i all planlegging og prosjektutvikling som berører Årnes sentrum.

Rapport og dokumentasjon: www.plansmier.no og <http://www.allgronn.org/plansmie-arnes.html>

Januar 2010: Evje sentrum, Evje og Hornnes kommune: ”Byen og elven”

Plansmia i Evje i januar 2010 er at plansmia inngikk som en integrert del av Evje og Hornnes kommunes langsiktige og lovpålagte planlegging, ved at plansmia for sentrum inngår i programmet for den forestående revisjonen av kommuneplanen. Plansmia hadde dermed i utgangspunktet gode muligheter til å føre til politiske vedtak, mens andre plansmier som har vært initiert av f.eks. næringsdrivende eller frivillige organisasjoner har en lengre vei å gå fra forslaget er utformet til en reguleringsplan blir vedtatt.

Planen for Evje sentrum er basert på målsettinger som samlet stor oppslutning: Økt tetthet med en landsbykarakter, mer fotgjengervennlighet, videreføring av god lokal byggeskikk, skille mellom et sentrumsområde med konsentrasjon av næring supplert med boliger, og områder som vil være dominert av boliger i småskalabebyggelse. Parkeringen blir mindre dominerende: Antallet parkeringsplasser blir omtrent det samme som i dag, men lokalisert på en mer urban måte; langs fortau og bak næringsbyggene fremfor mellom hovedgaten og bebyggelsen. Et viktig element er dessuten forslaget om å omdanne RV 9 til en gate som knyttes til bebyggelsen og gir lett adkomst til området langs elven, der man får et friområde med gangvei. Planen legger opp til at Evje skal videreutvikles som handelssted, og samtidig bli et attraktivt, flerfunksjonelt tettsted med boliger, kultur og offentlige tilbud. Bebyggelsen utformes i en tett struktur med variert og oppdelt bebyggelse, og med gode forhold for myke trafikanter.

Rapport og dokumentasjon på www.plansmier.no og <http://www.allgronn.org/plansmie-evje.html>

Oktober 2010: Hasselvika i Rissa kommune kommune: ”Landsbyen ved fjorden”

Bevaring av Hysnes fort og utvikling av Hasselvika til en kystlandsby som lokalt senter i pendleravstand med hurtigbåt til Trondheim.

Rapport og dokumentasjon: www.plansmier.no og www.allgronn.org/plansmie-hasselvika.html

Rapport fra plansmie for Rakkestad sentrum 31. januar – 4. februar 2010

Rakkestad kommune

Rådhusveien 8, 1890 Rakkestad, tlf: 69 22 55 00

www.rakkestad.kommune.no

“Vi håper uansett at Rakkestads verdifulle vei til
ordinær prosess for reguleringsplaner
vil inspirere til kreativitet i flere kommuner.”

Fra lederartikkel i Kommunal Rapport

Rapportens innhold:

1. Sammenndrag: Plansmie som metode; planen for vern og utvikling i Rakkestad.	Side 3
2. Forberedende prosesser i Rakkestad	Side 4
3. Forarbeidet og ønsker for det fremtidige Rakkestad	Side 5
4. Utvikling av planer	Side 6
5. Resultatene fra plansmia Oppsummering av planen: <i>Føretting, Trafikk/parkering, Møteplasser, Grøntstruktur/elu, Plasseringer/funksjoner</i> <i>Boliger, Boligtyper og tomter, estetikk og byggestil, Plassering storbutikker</i>	Side 7-17
6. Elementene i den deltakende prosessen	Side 18
7. Program for plansmia	Side 19
8. Utfallet av den deltakende prosessen	Side 20
9. Byggeskikk og byform ved føretting	Side 21
10. Veien videre - den kommunale planprosessen	Side 22
11. De ulike aktørene og deres roller	Side 23
12. Presseintervju	Side 24
13. Lenker til aktører og supplerende informasjon	Side 25

Vedlegg til plansmierapporten inneholder:

Vedlegg 1. Hva er en plansmie?	Side 1-4
Vedlegg 2. Den deltakende prosessen under plansmia i Rakkestad.	Side 5
Vedlegg 3. Gjennomførte møter	Side 6-10
Vedlegg 4. Samling av innspill fra idédugnaden, Post-it lapper, innspilkskjema og brev samt Facebook-siden	Side 11-15
Vedlegg 5: Utskrift fra Facebook-siden "Rakkestad sentrum"	Side 16-28
Vedlegg 6. Ønsker for Rakkestad sentrum fra elevrådene ved fire skoler.	Side 29-30
Vedlegg 7: Andre plansmier i 2009 og 2010	Side 31-32

Plansmierapporten og vedlegg kan lastes ned fra www.plansmier.no (Rakkestad)

"Det er flott med alle disse innspillene. Vi skal jobbe langsiktig, og det er ikke noe vi skal gjøre ferdig i løpet av noen få år. Jeg har tro på at det kommer nye innbyggere."
Sagt på innledende folkemøte.

Plansmiedanet på befaring for oppstart

Ordfører Peder Hartom (Sp) og styringsgruppen

Rapporten fra plansmia i Rakkestad er forfattet av medlemmer av fagteamet fra plansmia, Arne Sodal, Erling Okkenhaug og Audun Engh. Filmopptak og fotos er gjort av Knut Øderud og Erling Okkenhaug. 3D-illustrasjoner er gjort av Mihai Gazan og Terje Bratteli. Siv.ark. Arne Sodal MNAL var kontraktsansvarlig for plansmia med Rakkestad kommune som oppdragsgiver. Takk også til kursdeltakerne Knut Øderud, Turid Øverås, Monika Ra, Grethe-Lise Lunde Ingerø og Ingeborg Langeland Degnes for verdifulle bidrag under plansmia.

Oslo 28. februar 2011.

1. Sammenheng: Plansmie som metode, planen for vekst og utvikling i Rakkestad

Utviklingsplanen for Rakkestad forener kommunens ønsker om aktiv delaktelse fra lokalsamfunnet med målsettinger om bevaring av særprege, befolkningsøkning og næringsutvikling basert på prinsipper om bærekraftig tettstedsutvikling. En spesiell utfordring for Rakkestad er tilbakeføring av utflyttet handel til sentrum og reversere dagens trend med spredt boligbygging.

Prosesen

Plansmia i Rakkestad ble gjennomført på en uke, men i forkant lå det flere måneder med forberedelser lokalt. I første del av rapporten får man innblikk i hvordan prosjektet ble forankret lokalt gjennom et forberedende seminar og innspill fra mange, oppsummert i en liste over temaer som burde utredes under plansmia. Kommunens administrasjon hadde en viktig rolle i planleggingen. Plansmia er også integrert i den regulære kommunale planprosessen.

Plansmias åpne prosess startet med et godt besøkt folkemøte, og ble fulgt opp med "Åpent hus" der mange møtte opp for å si sin mening om Rakkestads framtid. Det ble gjennomført en serie møter med offentlige etater, frivillige organisasjoner, og næringsdrivende. Innspillene ble registrert og ga viktige premisser for planleggingen. I tilfeller der det var motstridende ønsker ble disse søkt løst gjennom diskusjon og korrigering av forslagene. Plansmias styringsgruppe hadde flere møter og fattet vedtak om den videre fremdriften. Det var stor grad av enighet om retningen for arbeidet. Uenigheten gjaldt blant annet premisser for videreutvikling av lokal handel og parkering, men man kom frem til en løsning som alle parter kunne støtte. Den endelige planen ble enstemmig vedtatt av styringsgruppen, og fikk overveldende tilslutning fra det avsluttende folkemøtet.

Den sentrale målsettingen med denne som andre plansmier er å skape bred oppslutning om en konkret utformet, helhetlig og realistisk plan for langsiktig stedsutvikling. I Rakkestad lyktes dette. Men en plansmieplan har ingen formell status før prinsippene og de konkrete løsningene blir integrert i regulerings-planer og utbyggingsprosjekter. Administrasjonen og de folkevalgte i Rakkestad kommune har som uttrykt mål å basere det kommende reguleringsarbeidet for Rakkestad på plansmias resultater.

Plansmier leverer konkrete planer

Skal deltakelsen fra lokalsamfunnet i en plansmie ha noen mening, må planen være konkret og vise detaljerte løsninger for fremtidig bebyggelse, offentlige møteplasser og veier. Plassering og dimensjonering av foreslått ny bebyggelse til både bolig- og næringsformål må være utvetydig og illustrert med 3D-visualisering. Det er vanskelig for innbyggere og lokale aktører å forholde seg til generelle strategier og gode intensjoner. De må få synliggjort hvordan forting, etablering av bedre fellesarealer og nye trafikklesninger skal realiseres i praksis. Gjennom slike konkrete planer vil man vite hva det er blitt enighet om, og det kan senere etterprøves om planen respekteres i praksis.

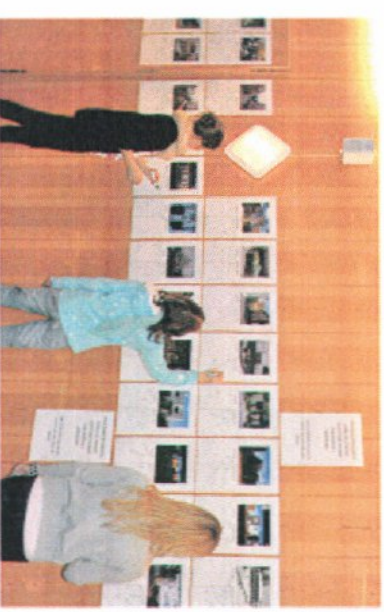
Planen for Rakkestad i korte trekk

Sentralt i planen er å tilrettelegge for omkjøring av tungtrafikken utenom Storgata som opparbeides som en forbedret miljøgate. Sentrum revitaliseres med plass for både store og små butikker, flere møteplasser og mere grøntområder for lek og opphold.

Sentrumsnære områder, spesielt ned mot elven tilrettelegges for betydelig boligbygging der elven kan gjøres tilgjengelig for rekreasjon. På denne måten kan Rakkestad tilfredsstille de neste 20 års ønske om vekst innen en gangavstand på 500 meter fra Storgata. Med riktig dimensjonering av ny bebyggelse vil sentrum kunne fremstå som en vital landsby preget av jordbruksbygda rundt.

"Plansmieprosjektet har bidratt til å skape engasjement hos innbyggerne i Rakkestad."

Fra leserinnlegg i Rakkestad Avis

Skolebarn og ungdom deltok aktivt i plansmia.

2. Forberedende prosesser i Rakkestad

Arbeidet med utviklingen av Rakkestad sentrum har vært en lengre prosess med flere aktører. Interreg-forstudie "Framtida hållbara midt-i-mellanbygder" i 2008 fokuserte på bærekraftig stedsutvikling. Signalprosjektet fra 2009 satte utviklingen av sentrum i fokus i et samarbeid mellom flere sentrumsaktører. I 2008 ble det gjennomført en SWOT-analyse for Rakkestad av Østfoldforskning AS i et samarbeid mellom Rakkestad kommune og Navet næringshage. Rakkestad næringsforum fikk utarbeidet en stedsanalyse i 2010. Navet næringshage hadde en dialog med kommunen i begynnelsen av 2010 der landsbytenkning var et aktuelt tema. Som del av denne dialogen ble plansmie som verktøy introdusert og Eivje Kommune kontaktet. Kommuneadministrasjonen i Eivje orienterte et utvalg i Rakkestad om sine erfaringer med plansmie som metode for stedsutvikling, noe som munnet ut i et vedtak i formannskapet om å gjennomføre en plansmie i Rakkestad.

Den forberedende prosessen som definerte visjonen om Landsbyen Rakkestad kan oppsummeres i følgende ti ønsker:

Visjoner fra idemøtet: Landsbyen Rakkestad

Det beste fra byen og det beste fra landet

Rakkestad – et naturlig stoppested!

1. Vennlig, gjestfritt, intimt og raus
2. En åpen og ærlig kommune
3. Et sted der mennesket har større plass enn bilen
4. Landsbytorg som et naturlig midtpunkt for landsbymarked både sommer og vinter
5. Med plass for småskala – et sted der kunst, håndverk og lokal mat får plass
6. Koselige, grønne soner med benker og fin belysning
7. Barnevennlig med gode muligheter for fysiske utfoldelser
8. Et sted hvor seniorer kan treffes
9. Et sted der ungdom slår rot
10. Festivaler (som cowboystival og barnefestival) og andre arrangement som skaper liv i sentrum

“Den fineste tomten i Rakkestad er Myhrvolds

plass ved Stallen og Misjonshuset”

Sagt på første folkemøte

Avgrrensning av området som skal detaljplanlegges i Rakkestad Sentrum. Planen skal forholde seg til en helhetlig bærekraftig utvikling i hele Rakkestad.

“Til dere alle: Delta på plansmia. Om du er gårdseier, forretningsdrivende, politiker, ildsjel eller rett og slett interessert deg for denne bygda; delta på de to folkemøtene og besøk Kulturhuset under plansmieuka. Dine innspill blir lyttet til. Sammen skal vi forme fremtidens Rakkestad sentrum. ”
Ordfører Peder Harlsen i plansmias egen avis

3. Forarbeidet og ønsker for det framtidige Rakkestad

Forberedelser

6. januar 2011 ble det avholdt forberedende møte og workshop med 90 deltakere for å diskutere temaer og målsettinger for plansmia. Arkitekt Arne Sødal og landskapsarkitekt Nils Skaarer representerte fagteamet på disse møtene.

Bestilling til plansmia

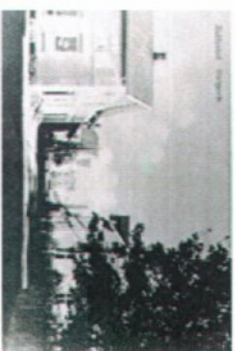
De mange innspillene og diskusjonene på møtene i forkant av plansmia kunne oppsummeres slik i en "ønskeliste" for problemsløsning under plansmia samt et sett med målsettinger for planen i plansmia. Planen ble avgrenset til den sentrale delen av bebygde Rakkestad, men skal forholde seg til helheten i området rundt.

Storgata sett sydfra med tendens til murgårdsbebyggelse

Storgata sett nordfra med opprinnelige trehus sammen med nybygg i mur med tilpasning i form

Storgata med opprinnelig bebyggelsesstruktur

Konklusjonene kan oppsummeres med følgende fem hovedpunkter:

Sentrum:

- Handelen bør i større grad samles i sentrum
- Sentrum fortettes med flere butikker og boliger
- Gjøres mer tilgjengelig for gående og sykklende med universell utforming
- Gjøres til naturlig stoppested også for gjennomreisende

Byggestil:

- Bevare Rakkestads særpreg med innslag av trebebyggelse
- Økt vekt på å bevare opprinnelig bebyggelse
- Ny bebyggelse i harmoni med eksisterende

Miljø:

- Utvikle preg av landsby
- Utvikle flere møteplasser og grønne lunger
- Forbedre kvaliteten på uterom
- Økt trygghet ved å skape liv og bedre overvåking

Transport:

- Føre tungtransport utenom Storgata
- Bedre kvalitet og forbedring på parkering
- Skape soner med mindre- eller ingen gjennomgangstrafikk
- Styrke og samle kollektivtransport med spesiell vekt på tog
- Utbedre sentrumsnære gang- og sykkelveier og forbinde til sinnett rundt Rakkestad

Handel- og næringsutvikling:

- Styrke området mellom jernbanen og Storgata.
- Flytte Stortorget kjøpesenter til sentrum.
- Styrke et variert butikktvalg og lokalt håndverk.

"Flere butikker rundt Storgata.

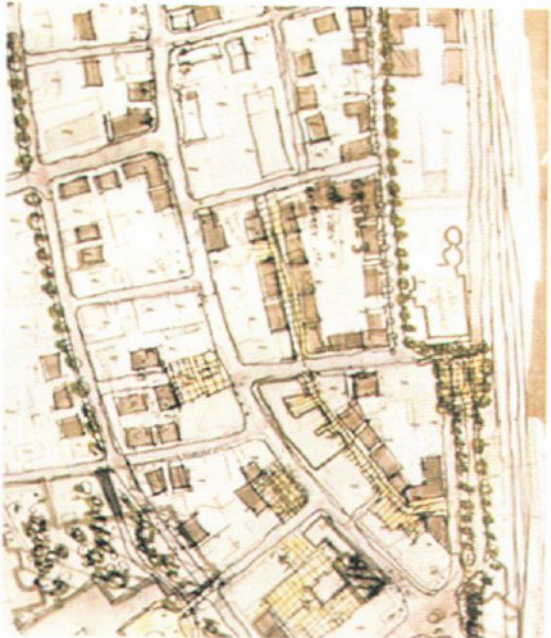
Små personlige butikker, landsbypreget."

Innspill fra et av spørreskjemaene

4. Utvikling av planer

Første planskisse

Til folkemøtet den første plansmiddagen ble det utarbeidet en første planskisse basert på konklusjonene i workshoppen som ble avholdt 6. januar 2011. Planen dekke sentrum opp i mindre kvartaler og bandt eksisterende gatenettverk i et mere sammenhengende nettverk av gater og kvartaler og med mulig omkjøringsvei for tungtrafikk. Kvartalene ble fortettet med ny bebyggelse med dimensjoner tilpasset eksisterende bygningsstruktur.

Første planskisse, vist på møte dag nummer 1.

Andre planskisse

Planen ble utviklet med et nytt stortorg midt i Storgata og med en gangakse over Velhaven til nytt rådhus foreslått lagt til bankbygget. Ny plassforbindelse mellom Storgata og jernbanestasjonen var inntegnet.

Skisse for alternativt gangvei

Tredje planskisse

Skissen ble utviklet der gangaksen ble erstattet med en ny veiforbindelse som forlengelse av Heggeveien frem til bankbygningen.

Alternativt kjørevei

“Synes ikke vi må ødelegge

sjarmen i sentrum”

Innspill på Facebook

“Ruste opp området ved jernbanen.

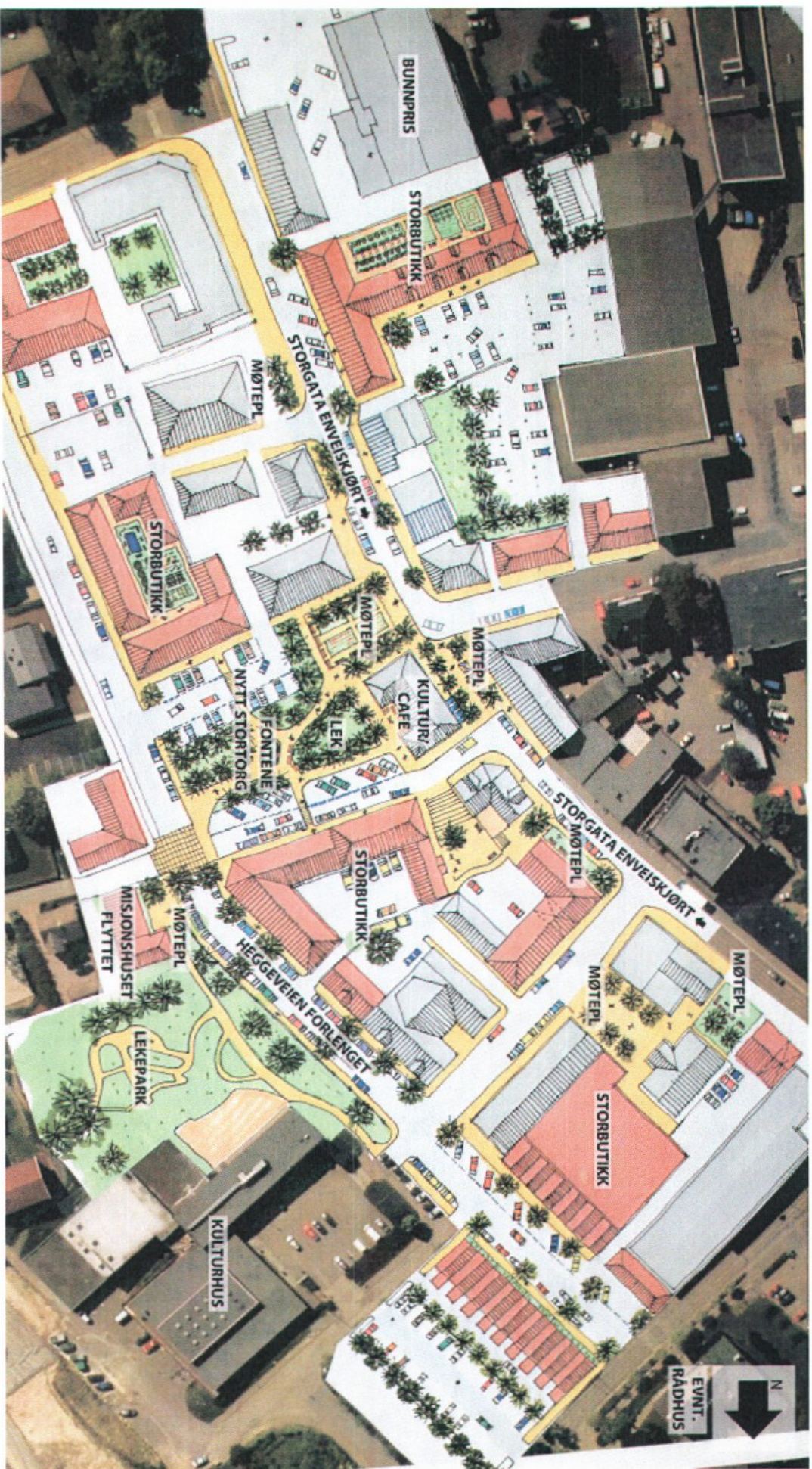
Tungtrafikk vekk fra Storgata”

Innspill fra et av spørreskjemaene

5. Rakkestad 2031: Oppsummering av planen rundt Storgata

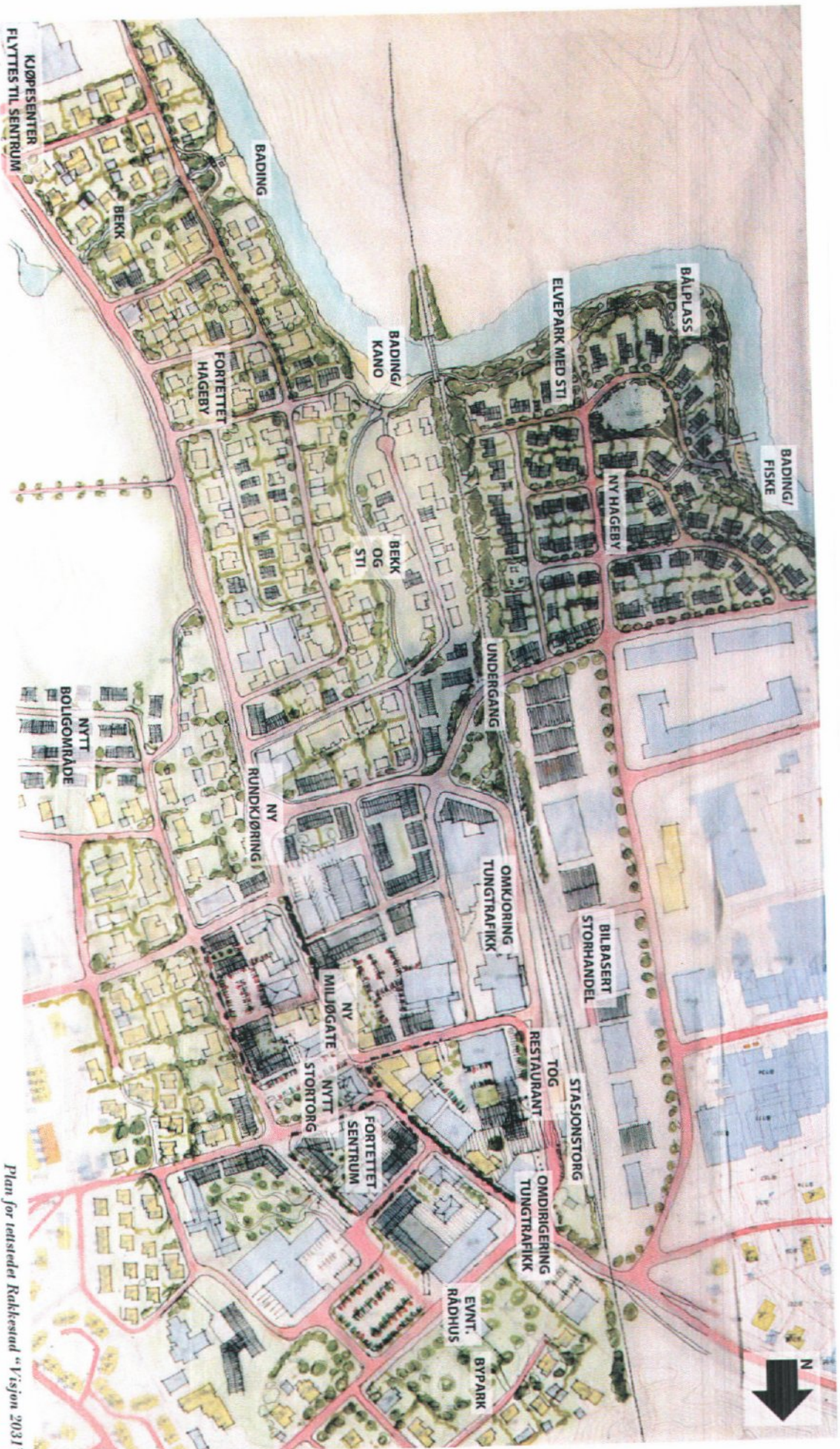
De viktigste elementene i forslaget: Planen som er illustrert er den sentrale delen av Rakkestad i et 20-års perspektiv dersom handelen flytter tilbake til et vitalt sentrum med økt befolkning og sosialt liv.

Plan for sentrumsområdet "Visjon 2031". Nye bygg merket med rød farge.

Rakkestad 2031: Oppsummering av planen i hele sentrum

De viktigste elementene i forslaget: Planen som er illustrert er hele sentrumsområdet i Rakkestad i et 20-års perspektiv dersom befolkningen skulle vokse med ca én prosent i året.

Plan for taterstrødet Rakkestad "Visjon 2031".

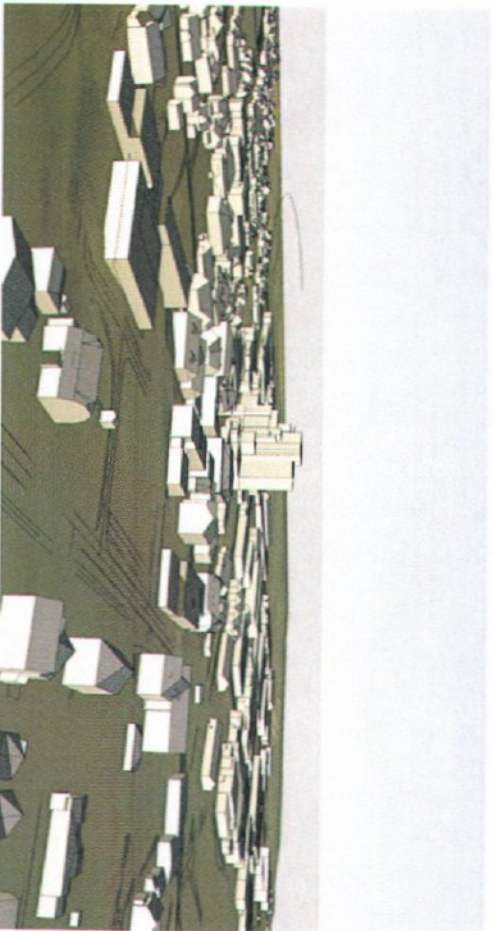
5.1. Fortetting

Ved å dele opp i mindre kvartaler og fylle igjen ledige tomter i sentrumsområdet oppnås en betydelig fortetting med mulighet for butikker i første etasje og kontor og bolig i andre og tredje etasje. Rundt Stortorget og østsiden av Storgata kan bygningene ha en fjerde etasje tilbaketrukket.

Videre syd for planområdet mot elven foreslås fortetting av villaområdet med maks 2,5 etasjers ene- og tomannsboliger. På den andre siden av jernbanen på odden mot elven foreslås industriområdet omregulert til en ny hageby med en blanding av eneboliger, tomannsboliger og rekkehus i 2,5 samt med små 3-etasjers leilighetsbygg mot nord.

På vestsiden langs jernbanen foreslås industriområdet fortettet med billaserte enheter for storhandel og næringsvirksomhet med stort plassbehov (over 1000 kvadratmeter + parkering).

Isen reguleres midlertidig til eksisterende industri og lager men bør på sikt måtte omgjøres til næring, kultur og rekreasjon eller rives for å gi plass til ny sentrumsbebyggelse som forøvrig:

3D Eksisterende situasjon.

Forslaget inkluderer allerede regulerte områder gir følgende gevinst:

Boliger:	
Sentrum	200 boliger
Fortettet, ny hageby	170 boliger
Boliger regulert	175 boliger
Totalt	545 boliger
Næring:	
Sentrum	7000 kvm
Vest for jernbane	10 000 kvm
Totalt	17 000 kvm

Dette representerer total forventet vekst i Rakkestad de neste 20 år. Den overveiende delen av den nye bebyggelsen blir liggende innenfor en radius på 400 meter fra Storgata som vil si en gangavstand på 5 minutter. Det bør være en målsetning at hovedvekten av boligveksten de neste årene vil være sentrumsnær slik at Rakkestad oppfyller krav til bærekraftig stedsutvikling. Det vil si fotgjengervenlig fortetting av sentrum der befolkningen er mindre avhengig av bil for å få dekket sine daglige behov.

3D Etter fortetting.

5.2. Trafikk / parkering

Rakkestad sentrum i 2013 fortattet med nye møteplasser og flere gater inklusive ny jernbanundergang.

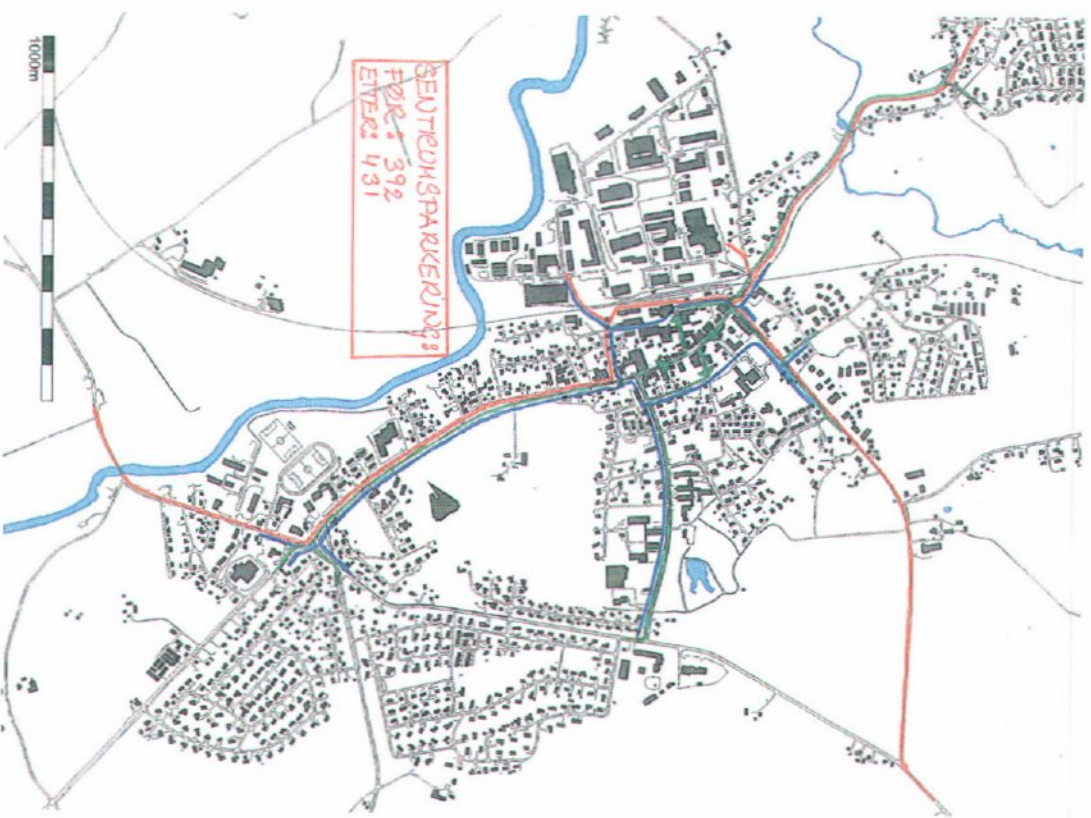
Fylkesveien gjennom Storgata foreslås fornyet som miljøgate med forbud mot tungtrafikk og enveiskjøring fra begge ender inn mot en kort gågate koblet til et utvidet stortorg (grønt). Farten begrenses til 30 km/t.

Tungtrafikk omdirigeres langs jernbanen med ny jernbanundergang syd for Isen eller nord-øst til Valen-krysset.(rødt) På hver side av Storgata etableres avlastningsgater gjennom Isen samt i Heggeveien med forlengelse.(blått)

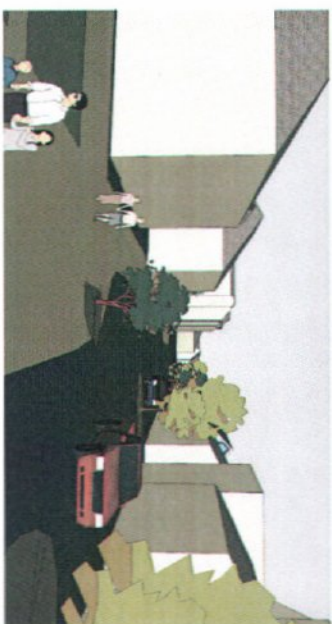
Mot syd koples den nye hagebyen på elvbredden til sentrum via en ny veiundergang under jernbanen. Veien langs elven ned til eksisterende Stortorget kjøpesenter gjøres sammenhengende. Videre etableres veiforbindelse nord for "kulturhuset" foran dagens brannstasjon.

“Det er nok parkeringsplasser,
men dårlig skilting for de som
kommer utenfra.”

Sagt på første folkenøte

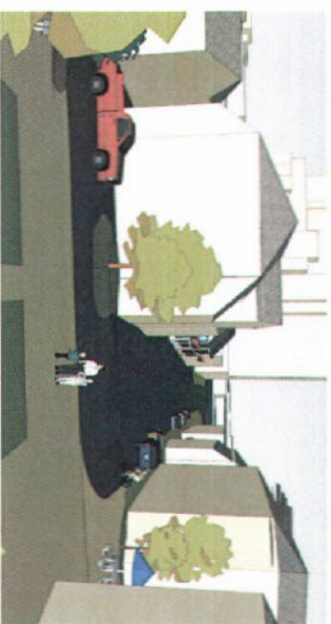
Det opparbeides kantparkering i gatene samt parkeringsplasser i forbindelse med torg og storbutikker. Sentrumparkeringen økes da med ca 40 plasser i forhold til i dag. Dersom 2-veis trafikk opprettholdes, vil det totale parkerings-tilbudet i sentrum reduseres tilsvarende med ca 20 plasser. Dog vil parkeringen være jevnere fordelt og derved gi bedre tilgjengelighet samlet sett. Parkering for ny bebyggelse, forutsettes på egen grunn, eventuelt under bakken.

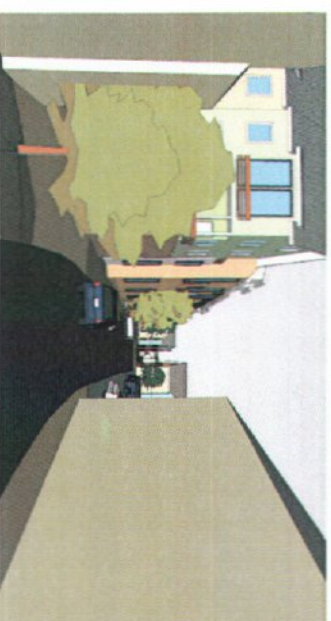
Søndre del av Storgata vitalisert med flere butikker og mulighet for forbedret gatemiljø egnet for boliger.

Innkjøring fra nord med dirigering av tungtrafikk til høyre eller venstre i rundkjøringen.

Sørfa i Storgata dirigeres trafikkken mot jernbanen der den treffer gågata foran Coop.

Storgata som ny miljøgate med enveiskjøring kun for ønsket trafikk.

Sentrum sett sørfa med Storgata som ny miljøgate sperret på midten og Heggveien som gjennomgående avlastningsgate.

Storgata sperret på midten med en kort gågate. Trafikk dirigeres nordfra til venstre om nytt stortorg.

5.3. Møteplasser

I tillegg til eksisterende, opprettes en serie med møteplasser med forskjellig størrelse og karakter. Flere også med lekemulighet. (merket rødt) Helt sentralt blir det nye Stortorget koplet til gaten med stor plass for opphold, rekreasjon og lek strategisk mellom gågaten og stortorget. Velhaven opprettholdes som lekeområde, dog noe beskåret på grunn av forlengelsen av Heggveien. Parken foreslås inngjerdet med porter forbundet med gangvei over Stortorget og til Storgata. Ved banken foreslås en utvidelse av parken slik at den kan romme større samlinger.

Utsikt fra Velhaven mot nytt stortorg. Misjonskust fjellet og restaurert til opprinnelig utseende til venstre.

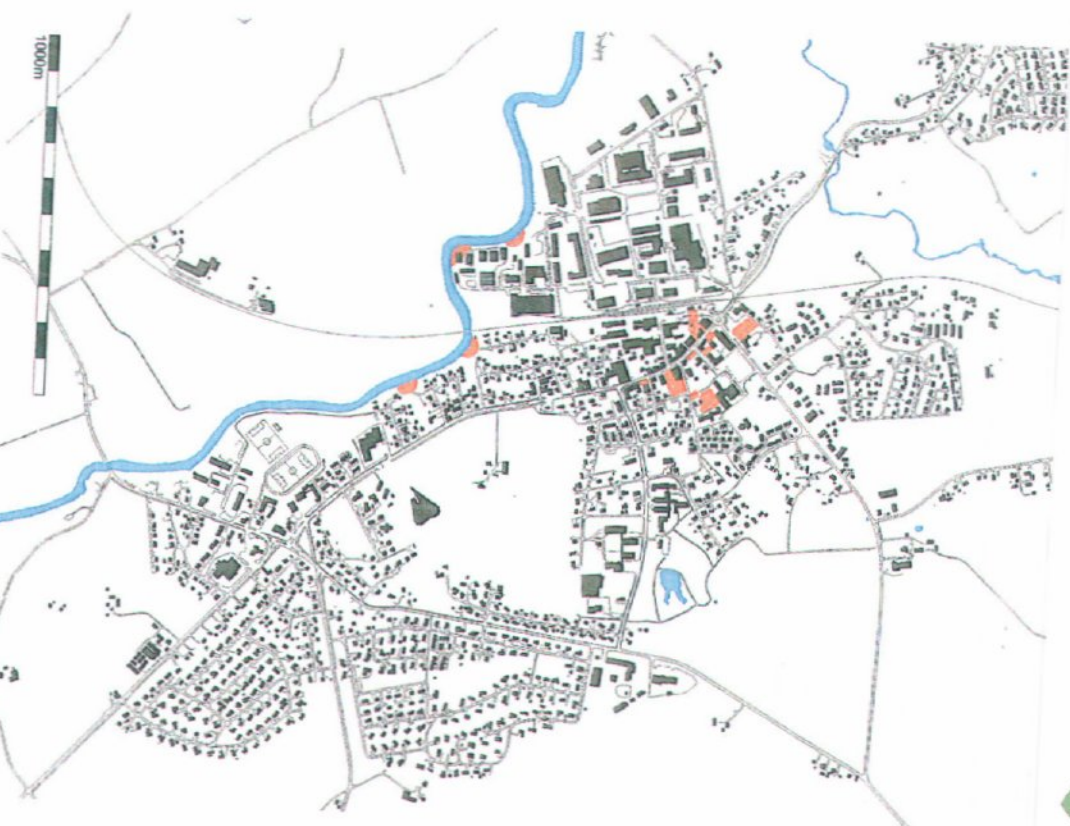
Ny møteplass som forbinder jernbanestasjonen med Storgata

Gangvei diagonalt over torget som forbinder Velhaven med Storgata.

Storgata med utvidet fortau som gir rom for flere møteplasser langs gaten.

RAKKESTAD KOMMUNE
STEDSANALYSE AV RAKKESTAD SENTRUM

5.4. Grønstruktur / elv

Som sentrum i en jordbruksbygd bør Rakkestad sentrum fremstå med sunne velpleide og grønne lunger sammenbundet med gang- og sykkelveier langs de viktigste ferdselsårene. Eksisterende trær er viktig for mangfoldet, og det bør innføres søknadspunkt for felling av disse slik at de kan inngå i en samlet forvaltningsplan. Forslag til beplantning med trær er vist på planene.

Eksisterende bekker bør åpnes opp fra elva og så langt det er praktisk mulig.

Områdene rundt kan da baseres i størst mulig grad på naturlig drenering av overflaten.

Elvbredden opparbeides med en sti samt at områder settes av til bading, fiske, bålpass og kanooppтрек. Stien føres videre langs gjenåpnet bekk og opp til sentrum med sammenhengende fortau som også kobles til dagens gang- og sykkelveinett mot syd og nord.

Elven er i dag en bakveie med industriområder bak.

Kan bli en etepark med hageby bak.

“Tre-deklarasjon” for alle trær i sentrum.
For å hindre at noen kan felle store/gamle trær etter eget forgodtbefinnende.”
Innspill på Post-it lapp

A : 1:10.000

5.5. Plasseringer og funksjoner

Dagens Stortorget kjøpesenter foreslås nedlagt og handelsaktivitetene flyttes til sentrum fordelt på flere steder. I nær tilknytning til Storgata for å styrke og videreutvikle mangfoldet av små butikker.

Ved det nye Stortorget foreslås Coop-bygget ombygget til kafé- og kultursted. Misjonshuset flyttes til hjørnet av Velhaven rett nord for torget.

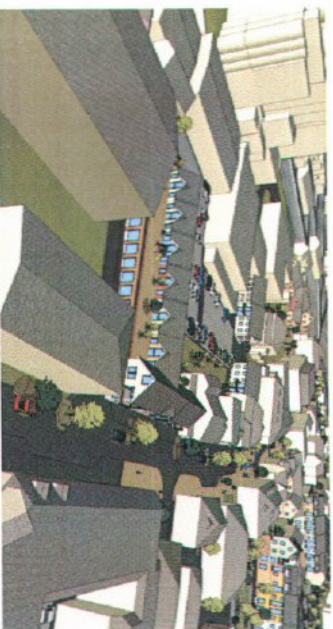
Stasjonsbygningen med en plassdannelse til Storgata og får nye funksjoner knyttet til busstopp, taxi og togrerestaurant i gamle jernbanevogner.

Banken bygges eventuelt om til nytt rådhus beliggende i en utvidet bypark.

Tomtene på industriområdet rett vest for jernbanesporene reserveres for handel og småindustri som i stor grad er bilavhengig og plasskrevende.

Den bebygde delen av Isen forutsettes midlertidig brukt som industri, men på sikt reguleres til næring og bolig på linje med resten av sentrum. Bebyggelsen kan ombygges, nybygges eller løsninger kan kombineres.

Forrettingsplanen muliggjør ca 17000 kvm nye næringsarealer.

Nord for Bunnpris kan det oppføres en stor butikk med inngang fra gate med boliger oppå og parkering bak mot Isen

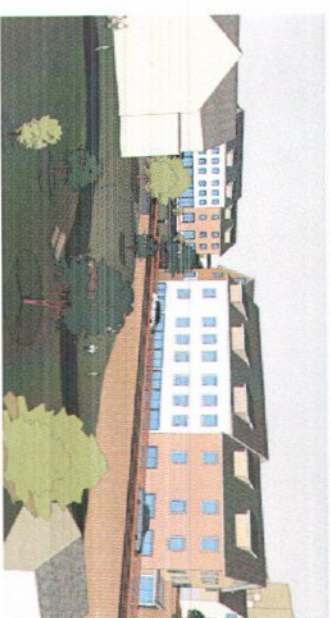
*“Leie ut lokaler til nyetablering til rimelige priser.”
Innspill på Facebook*

Misjonshuset slik det var

Misjonshuset slik det er i dag.

Utsikt fra Velhaven mot nytt stortorg. Misjonshuset flyttet og restaurert til opprinnelig utseende til venstre.

Heggveien forlengt mot bankbygget, flankert på begge sider med ny bebyggelse.

Nytt stortorg med park, parkering og restaurert Coop-bygning som kultursted med kafé og utsetervoring.

5.6. Boliger

I sentrumsområdet forutsettes næring i første etasje med boliger over i inntil fire etasjer, dog med mulighet for kontorer i andre etasje der det er behov for det. Bebyggelsen bør være egnet for bruksendring. Dette gjelder også første etasje som bolig (høy sokkel) inntil det er markedsgrunnlag for næring. I eksisterende boligområde syd for sentrum fortettes med inntil to og en halv etasjes boliger som ene- og tomanns- boliger med garasje på egen tomt. Ny hageby på etveoddan bebygges med eneboliger i en og en halv etasjer med to og en halv etasjer boliger bak og tre etasjers leiligheter i små enheter nærmest sentrum. Generelt skal leilighetene ha 25 kvm felles oppholdsareal, mens en-, to- innen en avstand på 200 meter skal det være en nærlekeplass på 25 kvm pr bolig. Det er forutsatt 0,5 biler i fellesanlegg per leilighet og en bil per bolig på egen tomt. Fortetningsplanen forutsetter ca 545 nye boliger totalt.

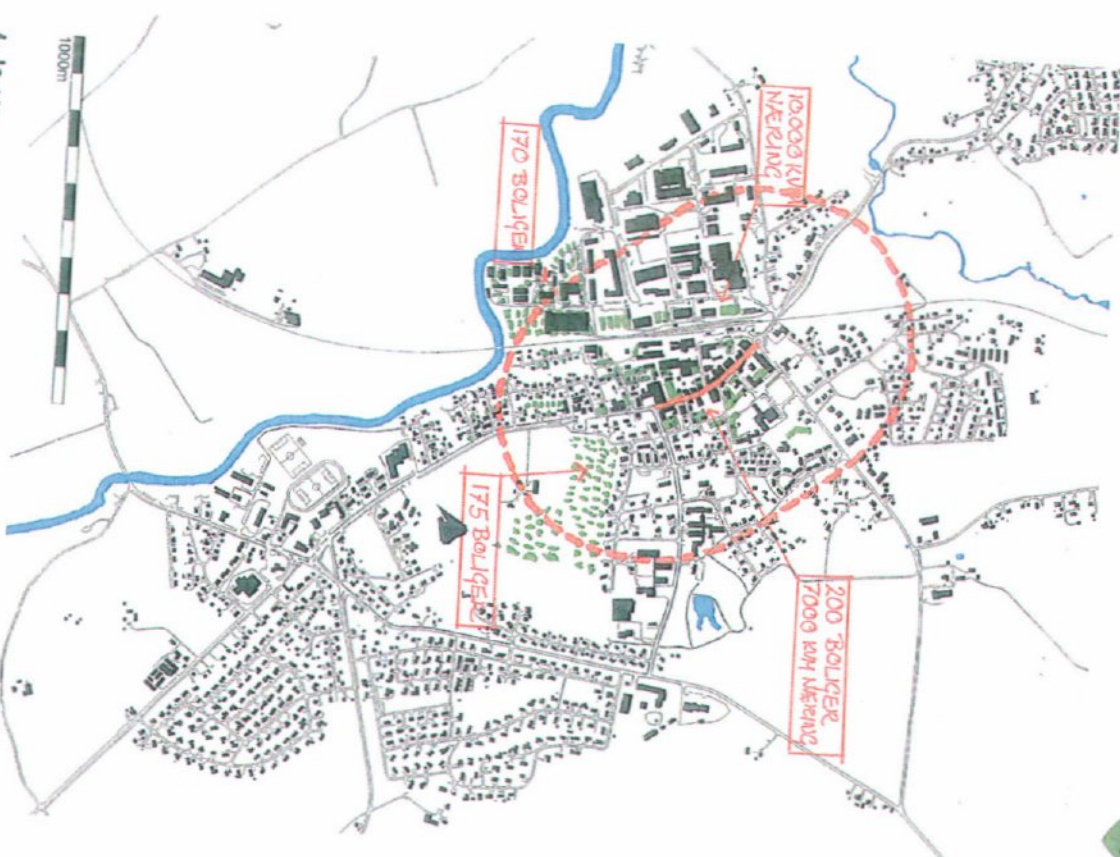

Heggeten sett sørfra som aelastningsgate med parkering og lettere bebyggelse til venstre mot sentrum.

Heggeten sett sørøst fra torget med nye butikker og boliger samt kontorer øst på sentrumssiden.

RAKKESTAD KOMMUNE STEDSANALYSE AV RAKKESTAD SENTRUM

5.7. Boligtyper og tomter, estetikk og byggeskikk

For sentrumsområdet forutsettes bygningsskroppen oppdelt i bygningseenheter på maks 15 meter som vist med sal-/valmrak med 25-45 grader vinkel. Belyggelse i 2,5 etasjer forutsettes i trekonstruksjon, mens høyere bygg forutsettes i mur eller betong med maksimalt 50 prosent glassflater.

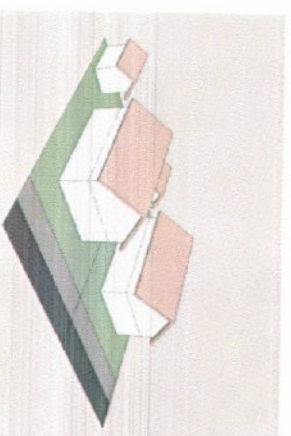
Boligområdet syd for sentrum forutsettes bebygget småhus og blokker med saltak fra 30-45 grader og bygget i trekonstruksjon.

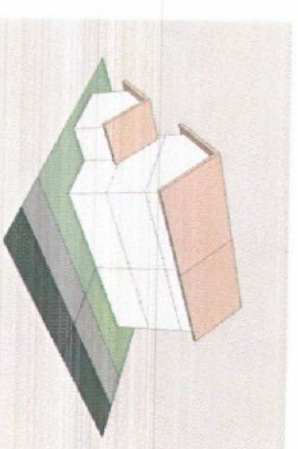
Storgata sett sydfra med tendens til margårdsbyggeskikk.

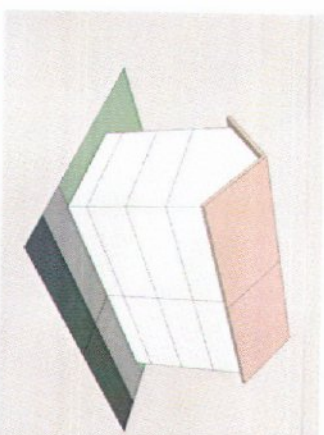
Storgata sett nordfra med opprinnelige trehus sammen med nybygg i mur med tilpassing I form.

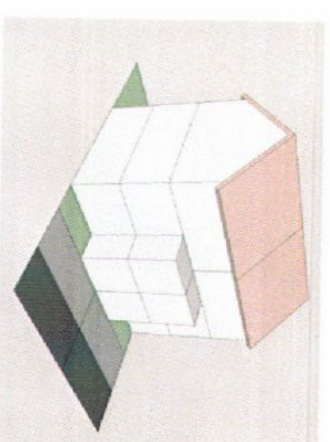
Enebolig 1,5 etg - U=0,5

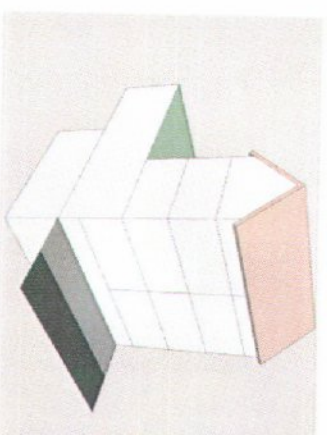
2-4-mannsbolig 2,5 etg - U=1,0

Leilighet 3,5 etg - U=1,2

Byhus 3 etg - U=1,8

Leilighet over butikk 4 etg U=2,5

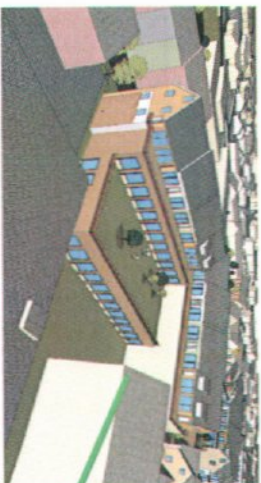
”Retningslinjer for farger og stil,
både for private - og næringsbygg”
Innspill på Post-it-lapp

5.8. Plassering storbutikker

En forutsetning for plansmia er at planen skal muliggjøre en nedleggelse av dagens stortorg, og at denne type butikker flyttes inn til sentrum for å styrke aktiviteter i Storgata. Fire mulige tomter for større butikker på 1000-1300kvm er identifisert og mulige løsninger er illustrert.

Alle løsningene er funksjonsblandet med boliger/kontorer over og felles utearealer på butikketaket og privat parkering i kjelleretasje.

“Rådmann Alf Thode Skog mener prosessen har løst opp tunnelsvynet mange gårdiere har på sin lille teig. Nå ser man sin eiendom i en større sammenheng.”
Fra rapportasje i Kommunal Rapport

Tomt nummer 4. For storbutikk, ved eksisterende rødlust.

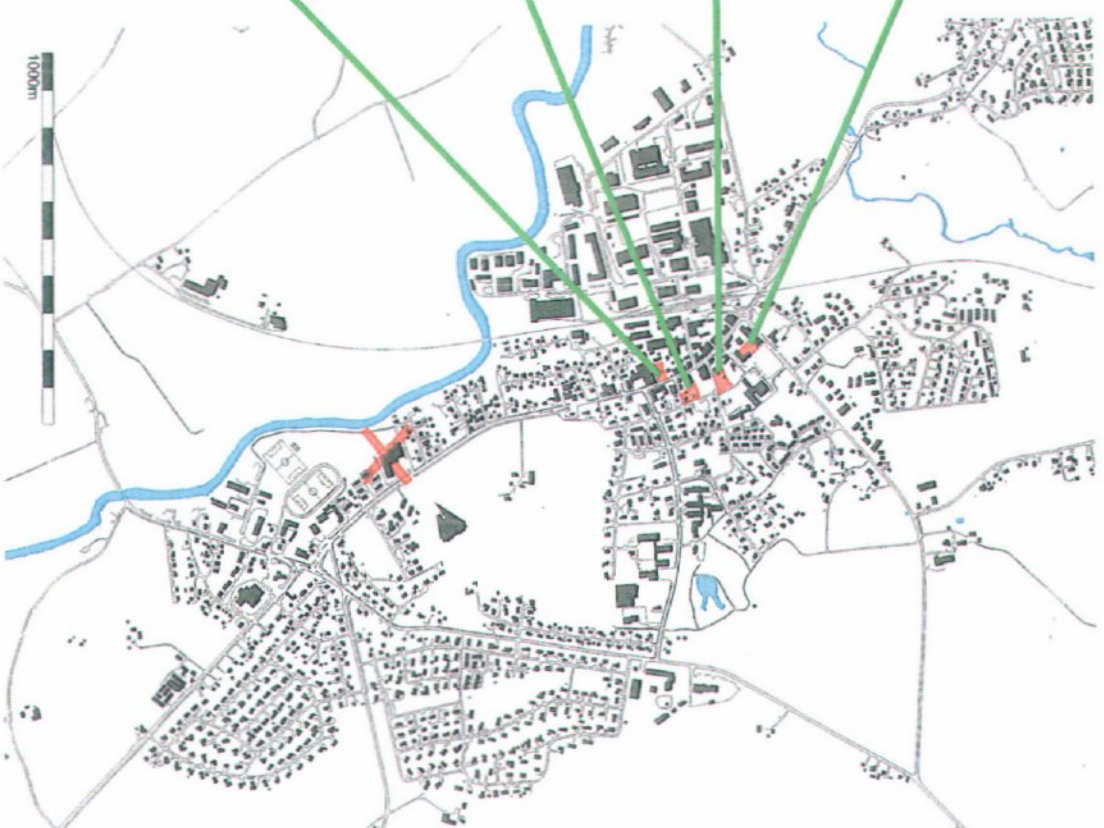
Tomt nummer 2. for storbutikk, nord for Stortorget

Tomt nummer 1. for storbutikk, sør for Stortorget

Tomt nummer 3. for storbutikk, nord for Bunnpris

RAKESTAD KOMMUNE
STEDSANALYSE AV RAKESTAD SENTRUM

6. Elementene i den deltakende prosessen:

Før plansmia:

1) Idedagnad 6. januar 2011.

Formålet med en workshop i forkant av plansmia er å sette i gang en prosess med identivikling og debatt. Sivark Arne Sodal fra fagteamet presenterte plansmier som prosess, og de nærmere et hundre deltakerne arbeidet med identivikling i grupper. Landskapsarkitekt Nils Skarner innledet om landsbyen - et godt sted for mennesker. Man fokuserte på to problemstillinger: Hvordan ønsker vi at Rakkestad sentrum skal være i fremtiden, og hva bør kjennetegnene landsbyen Rakkestad? Se detaljert oversikt over synspunkter som kom frem i vedlegg.

Sodal ble anmodet om å utarbeide en foreløpig skisse for fremtidig utforming av Rakkestad sentrum på grunnlag av inntrykkene fra idedugnaden. Formålet var ikke minst å ha et konkret grunnlag for debatt og problemløsning under plansmia. Men plansmia kan ikke være bundet av en slik skisse. Erfaringsmessig vil det systematiske arbeidet med problemene og nye innspill under plansmia resultere i endelige løsninger som på viktige punkter skiller seg fra de foreløpige ideene.

2) Debatt på Facebook mellom idedugnaden og plansmia.

Kommunens konsulent Carsten Lier opprettet Facebooksiden "Rakkestad sentrum" og inviterte til debatt. 500 meldte seg på, og aktiviteten var stor i perioden frem til plansmias oppstart. Man inviterte til debatt om konkrete problemstillinger. Under plansmia ble siden brukt til å informere om møter og temaer som var oppe til debatt. Se meningsutvekslingen fra Facebook i vedlegg.

3) Omfattende dekning i lokalavisen Rakkestad Avis.

Avisen dekker nesten alle husstandene i kommunen, og i ukene før plansmia hadde den en rekke oppslag der sentrale temaer ble tatt opp. Dette var viktig for den brede deltakelsen under plansmia.

4) Informasjonsavis fra kommunen.

Kommunen produserte seks sider med informasjon om den forestående plansmia, og dette ble trykket som del av lokalavisen uken før gjennomføringen og sendt alle i kommunen..

Under plansmia:

1) Folkemøte første dag, mandag 31. januar kl. 18.30

Ca 150 personer deltok på oppstartmøtet. Fagteamet presenterte ukens program og den foreløpige skissen for utforming av sentrum, basert på innspillene fra idedugnaden 6. januar. I debatten som fulgte tok mer enn 20 innbyggere ordet.

2) Åpent hus hele dagen tirsdag 1. og onsdag 2. februar

Alle som kom innom kulturhuset disse to dagene ble tatt innom av medlemmer av fagteamet og kursdelakere. Et hundretall benyttet denne muligheten til å fremme sine synspunkter. Innspillene ble registrert på spørreskjemaer og på gule lapper som ble hengt opp og sortert etter temaer.

3) Avtalt møter med representanter for offentlige etater, næringslivet, organisasjoner og grunneiere

De tre første dagene av plansmia ble viktige aktører innkalt til møter med fagteamet for å sikre at deres kunnskap og behov ble registrert og ivare tatt på optimal måte. Alle som selv ønsket slike møter fikk det også. Ca. 20 møter ble gjennomført. Noen kom tilbake til oppfølgende møter for å diskutere konkrete løsninger av deres behov i planen. Se liste over avholdte møter i vedlegg.

4) Styringsgruppemøter

De fire styringsgruppemøtene hadde til formål både å involvere representanter for de folkevalgte i utviklingen av planen samt ta avgjørelser om den videre prosessen og foretrukne løsninger. Det var friske diskusjoner, men konklusjonene var i stor grad samstemmige og i samsvar med ønskene til de fleste andre som engasjerte seg i prosessen. Styringsgruppemøtene bidrar til å forankre prosessen i kommunestyret, også etter avslutningen av plansmia.

"Etter fredagens hallelujastemning i festsalen å dømme, har plansmia vært en braksuksess!"
Ragnhild Schei, Styreleder i Navet næringshage

7. Program for plansmia

Mandag 31. januar

09.00:

Fagteamet som skal jobbe heltid etablerer seg i Kulturhuset.

Oppstartmøte med team og kursdeltakere. Fordeling av oppgaver

12.00-16.00:

Befaringer. Møte med utvalgte lokale aktører

Gjennomgang av foreliggende materiale og planer

17.00:

Møte styringsgruppen.

18.30 – 20.30:

Åpent møte i kulturhuset

med presentasjon av prosjektets målsettinger og presentasjon av forberedt skisseprosjekt som resultat av workshop. Åpen debatt med forslag fra publikum.

Tirsdag 1. februar

09.00-18.00:

Møte med fagteam og kursdeltakere med fordeling av oppgaver.

Fagteamet starter arbeidet med å systematisere og evaluere foreliggende forslag og innspill fra folkemøtet.

Møter med lokale ressurspersoner fra kommunal administrasjon, folkevalgte, grunneiere, næringsliv, foreninger m.fl. Befaring etter behov

Møte i styringsgruppen med prioriteringer av løsninger.

10.00-20.00

Åpent for publikum

Nå kan du komme med dine ideer og legge dem frem for fagteamene.

Onsdag 2. februar

09.00-18.00

Møte fagteam og kursdeltakere med fordeling av oppgaver

Fagteamet tegner første forslag til skisseplan.

Møter med spesielle aktører. Evaluering av skisseplanplan

Presentasjon av skisseplanplan med enkle illustrasjoner.

Møte i styringsgruppen for endelig godkjenning av skisseforslag med utvidet deltakelse av andre som har kommet med forslag og innspill.

10.00-18.00

Åpent for publikum

Nå kan du komme med dine ideer og legge dem frem for fagteamene.

Torsdag 3. februar

09.00 – 20.00

Møte med utvidet fagteam (med kursdeltakere som deltar i prosjekteringen)

Fagteamet arbeider med endringsforslag i henhold til styringsgruppas innspill.

Nødvendige konsultasjoner vedr. uavklarte forhold.

Utarbeidelse av endelig skisseplan med endring for endelig plan.

Uttegning av endelig plan med illustrasjoner.

Fredag 4. februar

09.00-18.00

Møte fagteam og fordeling av oppgaver med illustrasjoner og plan.

Utarbeidelse av illustrasjoner og presentasjon til folkemøte.

Siste møte i styringsgruppa (17.30 – 18.30).

19.00 – 21.00

Åpent folkemøte

med presentasjon av endelig plan og debatt.

Det er åpent for innspill rundt planleggerbordet i løpet av plansmia.

8. Utfallet av den deltakende prosessen

1) Holdningsundersøkelse om byggeskikk og byform.

Se side 21.

2) Skriftlige innspill.

En del næringsdrivende og beboere leverte egne forslag til utbygging, både i tekst og illustrasjoner. Flere av disse ble diskutert med fagteamet for å vurdere i hvilken grad de kunne innpasses i planen.

3) Avsluttende folkemøte

På det avsluttende folkemøtet ble den ferdige planen presentert, og det ble invitert til debatt. Mange tok ordet. En del kritiske punkter fremkom, men de fleste var enige i prinsippene planen bygger på. Det overveldende flertallet tilkjennega at de støttet planen.

4) Konkurransen om beste sentrumsidé

Rakkestad kommune utlyse en konkurranse for det beste forslaget til nye stedskvaliteter og innhold for Rakkestad sentrum. Premien var et gavekort på 10.000 kroner som kunne brukes i sentrumsbutikkene.

Viktige kriterier for konkurransen var:

Fremsynthet, identitet, realisme, gjennomførbarhet, spennstig tankegang, Stryngsgruppa for plansmia var jury. Vinneren ble kåret på siste folkemøte i plansmia fredag 4. februar.

Premiebeløpet ble delt likt på to vinnere:

- Eleverådene ved fire skoler for deres mange innspill til plansmia (se vedlegg)- Terje Romfåg for forslag om å etablere en kafé i gamle jernbanevogner plassert ved stasjonen (Vst i planen).

Formidling av innspillene til fagteam og styringsgruppe.

Alle innspillene ble fortløpende registrert og sortert i de viktigste kategoriene: Handel og næring, Transport og parkering, Miljø og grønne lunger, Kultur og aktiviteter. Byggestil og bevaring og diverse. De ansvarlige for å registrere innspillene var i løpende kontakt med designteamet, og tendenser ble formidlet til styringsgruppa.

I hvilken grad ble innspillene imøtekommet i planen?

En del av ønskene var naturlig nok motstridende, og da må man enten gjøre et valg eller prøve å skape en omforent løsning som ivaretar behovet, men kanskje i en annen form enn foreslått.

Et eksempel er tilsynelatende motstridende ønsker om mer parkeringsplasser for handelen og et fotgjengervernlig miljø for alle, også barn. Det ble utarbeidet løsninger som kombinerte fotgjengervernlig og møteplasser med parkering plassert på måter som imøtekommer handelens behov, men uten helt å dominere nærmiljøet. (Se bildet til høyre).

Parkering er jerni fordelt langs Storgata og i sidegater. Store parkeringsgarasjer er lagt bak storbutikkene i skjermede gårdstrøm.

Et annet eksempel er tilsynelatende motstridende ønsker om å få bort tungtrafikken, samtidig som man ønsker at mange som mulig til å benytte handelstilbudene i sentrum, også med bil. Løsningen ble omkjøringsmuligheter kombinert med et trafikkmønster som stimulerer til lokal trafikk, mens gjennomgangstrafikken naturlig styres utenom sentrum.

“I Velhaven kan vi ha sandvolleybane, bordtennisbord, ballbinge, et sted vi kan grille og kanskje en fontene.”

Eleverådet ved Kirkeng skole

Skolebarn og ungdom deltok aktivt i plansmia.

9. Byggeskikk og byform ved fortetting

Alle som var innom kulturhuset på folkemøte eller under åpent hus ble oppfordret til å delta i en avstemning om hva slags bygningstyper de mener kan passe, eller ikke passe, i det fremtidige Rakkestad sentrum. 36 bilder viste ulike typer eneboliger, større sentrumsbygg og bygningstyper. Eksemplene viste både gamle og nye bygninger i ulike stilarter, hentet fra både Norge og andre land.

Omtrent 100 deltok i undersøkelsen, og de avga i alt omtrent 1700 stemmer på byggeskikkestyper som de mener enten passer eller ikke passer i Rakkestad. En kort oppsummering av resultatet vil være at flertallet ønsker en fortetting basert på videreføring av kvalitetene i den mest verdsette eldre bebyggelsen i Rakkestad, gjerne trehus eller murhus med saltak, utformet som tett-lav sentrumsbebyggelse med små dimensjoner. Blokker og næringsbygg av konvensjonell type, slik det i dag oppføres i mange norske byer, fikk derimot mange negative stemmer.

Planen gjenspeiler disse preferansene som er innarbeidet i skisse til reguleringsbestemmelser for byggeskikkestyper. Se side 16.

Det er vårt inntrykk at mange ser på temaene fortetting og byggeskikk under ett: Dersom nybygging får et preg av den lokale byggeskikken som folk verdsetter, vil de også være mer positive til fortetting og høyere utnyttelse. Frykt for at ny bebyggelse vil være ute av skala og karakter kan derimot øke motstanden til fortetting.

Fortetting som skaper grunnlag for fotgjengervennlighet og nærhet mellom ulike tilbud og boliger er et sentral virkemiddel for å oppnå en bærekraftig og klimavennlig stedsutvikling. Erfaringene fra plansmior både i Rakkestad og andre steder tilsier derfor at respekt for befolkningens preferanser når det gjelder byggeskikk bør være et ledd i en samlet strategi for å sikre oppslutning om en bærekraftig stedsutvikling.

En del uttrykte ønsker om en ny sentrumsbebyggelse i tre. Det er i dag ikke noe problem i forhold til byggeforskrifter, brannsikring og økonomi å oppføre bebyggelse i tre i sentrumsområdet. Ny bebyggelse i tre innebærer også at man velger for det mest bærekraftige byggematerialet. Trebygninger lagrer CO₂, det er i stor grad mulig å benytte materialer produsert lokalt, og oppføringen kan ofte skje med bruk av lokale firmaer.

Her følger en del eksempler på byggeskikkestyper som mange synes enten passer eller ikke passer i et fremtidig Rakkestad sentrum:

Passer: 41
Passer ikke: 15

Passer: 2
Passer ikke: 36

Passer: 4
Passer ikke: 38

Passer: 5
Passer ikke: 36

Passer: 43
Passer ikke: 5

Passer: 30
Passer ikke: 16

Passer: 3
Passer ikke: 36

Passer: 51
Passer ikke: 2

10. Veien videre - den kommunale planprosessen

Rakkestad kommune ved rådmannen kommer til å bruke plansmieresultatet som utgangspunkt for den formelle reguleringsplanen for Rakkestad sentrum. Prosessen starter i mars 2011, umiddelbart etter at kommunen har mottatt sluttrapporten.

Underveis i plansmia ble enkeltforslag og den helhetlige planen godt kjent av styringsgruppen under dens møter. Videre fikk planen stor tilslutning på det avsluttende folkemøtet. Den har derfor allerede solid forankring både i lokalpolitikk og lokalsamfunn.

Men jeg tror faktisk at raksingene overgår seg selv. Og at de i dag beviser at de har et ansvar for kommende generasjoners utforming av Rakkestad sentrum. Ingen ting ville glede meg mer.

Fra Bymanns blogg i Rakkestad Avis.

Visjonen for Rakkestad sentrum i 2031. Arbeidet med områdeplan starter i 2011.

Erfaringer fra mange plansmier viser at det er viktig å ha en strategi for å sikre at plansmias forslag aktivt tas i bruk i planlegging og prosjektutvikling som berører stedet. Går det lang tid uten oppfølging vil det være en tendens til at plansmias autoritet svekkes og at man kan få en utbygging styrt av enkeltsprosjekter. Næringsdrivende og investorer som viser interesse for å etablere seg bør på et tidligst mulig tidspunkt presenteres for planen og inviteres til å koordinere sine behov med planens prinsipper. Dette for å unngå at enkelturnbyggere på egen hånd starter en prosjektutvikling som vil være i konflikt med den helhetlige planen.

Det aktive arbeidet som allerede pågår for å profilere og markedsføre Rakkestad bør koordineres med oppfølgingen av plansmias forslag gjennom blant annet arbeidet med områdeplan. Kommunen har besluttet å engasjere en konsulent for å koordinere arbeidet med utviklingen i sentrum.

11. De ulike aktørene og deres roller

Plansmia ble arrangert og finansiert av Rakkestad kommune

Fagteamet

Besto av seks personer som arbeidet på heltid under plansmia. Teamet hadde ansvar for gjennomføring av prosessen og produksjon av planforslaget.

Fagteamets sammensetning og oppgaver:

Siv.Ark.Arne Sodal MNAL, teamleder for utforming av planen, hovedansvarlig
Paul Murrain, byplanlegger, Storbritannia
Nils Skaarer, Landskapsarkitekt MNLA
Erling Okkenhaug, Strategi, profilering og kommunikasjon
Audun Engh, Plansmioprosess, offentlig deltakelse
Milai Cazan, arkitekt MNAL fra Romania, 3D-modell

Styringsgruppa for plansmia

Styringsgruppa ble møttes fire ganger under plansmia og fattet vedtak om retningslinjer for arbeidet og hvilke løsninger som skulle prioriteres, basert på forslag fra fagteamet og lokale aktører, og med åpne konsultasjoner underveis. Dette innebar at prosessen fikk forankring fortløpende og frem til det endelige resultatet.

Styringsgruppa besto av representanter fra de folkevalgte, supplert med ansatte i kommunen, og fagteamets leder

Deltakere i styringsgruppa:

Peder Hartem, ordfører (Sp)
Villy Tjerbo, varaordfører (V)
John Thune, (KrF)
Aud Torhild Blakkestad, (Frp)
Ellen Solbrække (Ap)
Aif Thode Skog (rådmann)

Fagteamet og kursdeltakerne arbeider med planen.

Ordfører Peder Hartem (Sp) studerer innspill fra befolkningen på Post-it-lapper.

Kursdeltaker og politiker fra Sarpsborg Grothe-Lise Lunde Ingers har besøk fra Gry Rustad Petersen i Østfold fylkeskommune.

12. Presseomtale

Lokalpressen (Rakkestad Avis) dekket plansmia grundig. Det ligger lenke til PDF-filer av avisoppslagene på www.plansmier.no

Rakkestad Avis

Mer enn 1 venne
 111 sider
 111 bilder
 111 bilder
 111 bilder

Smir "nye" Rakkestad

12 år etter ferdigsettelse av kommunens plan for 2011, er det nå på tide å se på hvordan det har gått. Dette er temaet for den nye rapporten som er utgitt av kommunen. Rapporten er utgitt av kommunen og er en del av kommunens årsrapport for 2011. Rapporten er utgitt av kommunen og er en del av kommunens årsrapport for 2011.

Klappet og klart

I kveld legges planskissene for sentrum fram for publikum

Planleggeren for sentrum, Per Arne Skjerve, viser fram planene for sentrum. Til høyre: Kommunens leder, Per Arne Skjerve, og kommunens leder, Per Arne Skjerve.

Vil bygge volum-butikker

Byggingen av Butanpris er i rute

Smie for sentrum

Artikler står klare for å tegne ned ditt sentrumsforslag

Artikler står klare for å tegne ned ditt sentrumsforslag

Stort tilbud - 50% bord

Dieter og Bismestak er godkjent vensligst gratis og helt gratis

MESTERLYS

Framtidsvisjonen falt i smak

Beste sentrumsidè

Oppskriften på en suksess:

NR. 4 - Kommunens rapport

SMIE PLANER I RAKKESTAD

Kommunal Rapport

Landsbyplan klar på en uke

12 år etter ferdigsettelse av kommunens plan for 2011, er det nå på tide å se på hvordan det har gått. Dette er temaet for den nye rapporten som er utgitt av kommunen.

13. Lenker til aktører og supplerende informasjon

Løkalit - Regionalt:

Rakkestad kommune:

www.rakkestad.kommune.no

Rakkestad sentrum på Facebook:

www.facebook.com/pages/Rakkestad-Sentrum/

Lokalaviser: Rakkestad Avis: www.r-a.no

Nasjonalt

Plansmier www.plansmier.no Allgrønn www.omgivelse.no

Naboskap www.naboskap.no Arkitekt Arne Sødal www.sodalarkitekter.no

Regjeringens nettportal for stedsutvikling www.stedsutvikling.no

Nettportal for bærekraftig utviklingsarbeid i distriktene:

www.distriktssenteret.no

Kontaktadresser fagteamet:

Siv-ark. Arne Sødal. Teamleder, hovedansvarlig for utforming av planen.

arnesoc@online.no - Tlf: 22 20 29 26

Arkitekt Paul Murrain

paul.murrain@virgin.net

Erling Okkenhaug: Strategi, profilering og kommunikasjon.

erling@okkenhaug.com - Tlf: 920 92 522

Andun Engh: Plansmieprosess, offentlig deltakelse.

andun.engh@gmail.com – Tlf: 926 22 626

Arkitekt Mihai Cazan: 3D-modell.

mihaicazan@zappmobile.ro - Tlf: 980 51 577

Landskapsarkitekt Nils Skaarer:

niskarar@online.no - Tlf: 69 22 82 22

Internasjonale ressurser om bærekraftig stedsutvikling:

CEU – Council for European Urbanism

www.ceunet.org

Academy of Urbanism (UK)

<http://www.academyofurbanism.org.uk>

CNU – Congress for the New Urbanism (USA)

www.cnu.org

Duany Plater – Zyberk arkitekter og byplanleggere (USA)

http://www.dpz.com/services_charrettes_public.htm

The Prince's Foundation for the Built Environment (UK)

<http://www.princes-foundation.org/index.php?id=33>

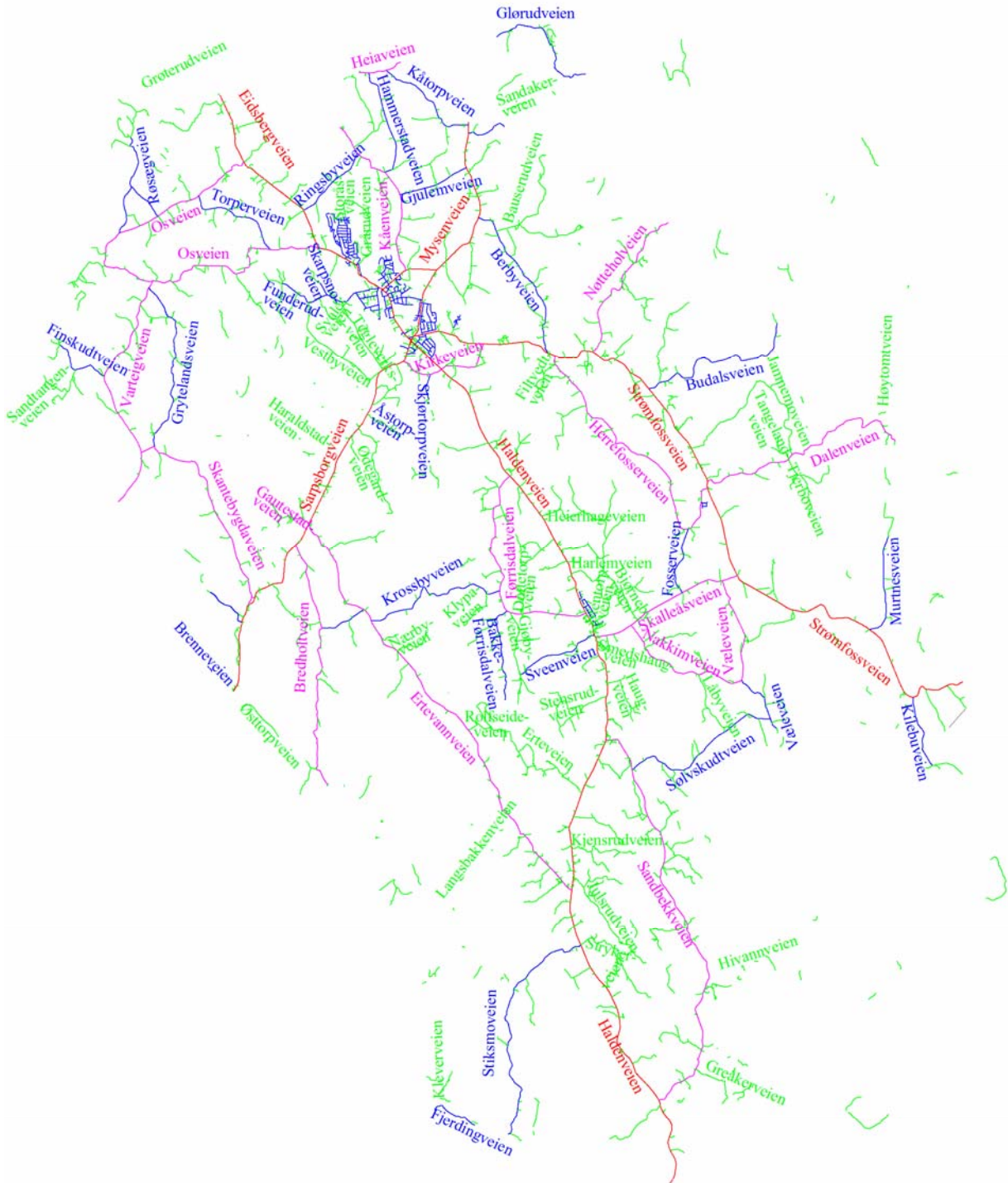
INTBAU – International network for Traditional Building, Architecture and

Urbanism www.intbau.org

Seksjon teknikk, miljø og landbruk

Saksnr. 11/87-46 L32
Løpenr. 5372/11

11.04.2011

Veinavn utenfor Rakkestad sentrum

Saksnr. 11/87

Journalnr. 5370/11

Arkiv L32

Dato: 11.04.2011

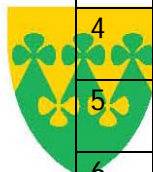
Vedtatt i Kommunestyret xx.xx.xx.

A decorative yellow wavy line spans the width of the page. On the right side, two yellow wheat stalks are positioned vertically. The word 'RAKKESTAD' is written in a stylized green font, and the tagline 'mangfold og samhold' is written in a smaller green font below it.

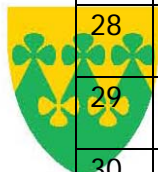
RAKKESTAD
mangfold og samhold

LISTE MED FORSLAG TIL NYE VEINAVN.

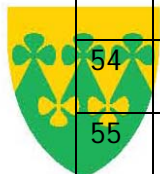
	<i>Veitype</i>	<i>Fra – til</i>	<i>Forslag til veinavn</i>
1	Riksvei 111	Bergenukryssretning Sarpsborg	Sarpsborgveien
2	Riksvei 22	Bergenukryssretning Mysen	Mysenveien
3	Fylkesvei 22, tidligere rv.22	Bergenukryssretning Halden	Haldenveien
4	Fylkesvei 124, tidligere rv.124	Bergenukryssretning Aremark	Strømfossveien
5	Fylkesvei 124, tidligere rv. 124	Jernbaneovergangen retning Eidsberg kirke	Eidsbergveien
6	Fylkesvei B581	Krossby i Os, forbi Solvang og mot Varteig kirke	Varteigveien
7	Fylkesvei B641	Rudsbrua ved rv.111 og til Revelsby i Skantebygda	Skantebygdaveien
8	Fylkesvei B642	Holøskrysset ved Os skole, rundt om Brekke og til Vortvedt	Osveien
9	Fylkesvei B646	Gudim/Lien, forbi Kåen og til Degnes ved kommunegrensen	Kåenveien
10	Fylkesvei B650	Krysset med rv 111 ved tidligere Ytterskogen skole/Blå Hesten barnehage til Vatvedt	Erte vannveien
11	Fylkesvei B650	Krysset med rv 111 ved tidligere Ytterskogen skole/Blå Hesten barnehage og til Gautestad stasjon med forlengelse.	Gautestadveien
12	Fylkesvei B652	Krysset med rv 111 ved Valhall og mot Bredholt	Bredholtveien
13	Fylkesvei B654	Krysset fv.22 ved Haaby, rundt Førriisdal og til Degernes sentrum	Førriisdalveien
14	Fylkesvei B655	Krysset fv. 22 ved Paulsrud og til krysset fv.22 ved Velund	Sandbekkveien
15	Fylkesvei B656	Degernes sentrum mot Bjørnstad ved fv.124	Degernesveien
16	Fylkesvei B657	Oremo til Nakkim i Degernes	Nakkimveien
17	Fylkesvei B658	Bjørnstad til Nakkim i Degernes	Væleveien
18	Fylkesvei B660	Krysset med fv.124 rundt om Sverstad, Deli, Herrefosser, Storefosser og fram til krysset med fv. 124 ved Tjernes	Herrefosserveien
19	Fylkesvei B661	Krysset med fv. 124 ved Tjernes og mot Mellemdalen	Dalenveien
20	Fylkesvei B663	Krysset med fv.124 ved Gjølstad og mot Nøtteholen	Nøtteholveien
21	Fylkesvei B665	Bodalsbrua ved rv 111 og til Ringstad ved fv. 124	Kirkeveien
22	Fylkesvei B681	Veien forbi Heia stasjon. Veien starter i Eidsberg kommune, går gjennom Rakkestad og ender i Eidsberg kommune igjen	Heiaveien

23	Kommunevei	Kommuneveien fra Kåen og fram til Hammerstad ved Heia stasjon	Hammerstadveien
24	Kommunevei	Kommuneveien fra Kåen og til Gjulem	Gjulemveien
25	Kommunevei	Kommuneveien fra Stalsberg ved rv. 22 og til Kåtorp ved Heiaveien	Kåtorpveien
26	Kommunevei	Kommuneveien som begynner ved kommunegrensen mot Eidsberg ved Glørud og fortsetter mot Honningen	Glørudveien
27	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med rv. 22 ved Gjulem/Østby og mot krysset med fv 124 ved Grøtvedt	Berbyveien
28	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med fv 124 ved Haugsten og mot Budalen	Budalsveien
29	Kommunevei	Kommuneveien fra Herrefosser Mølle og fram til Skalle	Fosserveien
30	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med fv.124 ved Stegen og mot Murtnes	Murtnesveien
31	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med fv 124 ved Rørvannet og forbi Kilebugårdene	Kilebuveien
32	Kommunevei	Kommuneveien fra Væle til Gammelsrud	Sølvskudtveien
33	Kommunevei	Kommuneveien fra fv 22 ved Grimsrud og forbi Stiksmoen grustak	Stiksmoveien
34	Kommunevei	Kommuneveien fra Degernes sentrum mot Sveen	Sveenveien
35	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset ved Gjøby Mølle og sydover langs Bakke- og Førriisdalgårder	Bakke- Førriisdalveien
36	Kommunevei	Kommuneveien fra Førriisdal, forbi Krossby og til Øverby	Krossbyveien
37	Kommunevei	Kommuneveien fra Øverby til Heen i Ytterskogen	"Gis ikke navn"
38	Kommunevei	Kommuneveien fra Kirkeveien og til Skjørtorp	Skjørtorpveien
39	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med rv 111 og mot flyplassen ved Åstorp	Åstorpveien
40	Kommunevei	Kommuneveien fra Gryteland i Skantebygda til Krossby i Os	Grytelandsveien
41	Kommunevei	Kommuneveien fra Solvang og mot Finskudt	Finskudtveien
42	Kommunevei	Kommuneveien fra Os kirke og nordover til Røsæg	Røsægveien
43	Kommunevei	Kommuneveien fra Os kirke, sydover forbi Westby gård og fram til fylkesveien med navneforslag Osveien	
44	Kommunevei	Kommuneveien fra Buer til Vesttorp i Os	Torperveien
45	Kommunevei	Kommuneveien fra krysset med fv 124 ved Kraugerud og mot Ringsby	Ringsbyveien
46	Kommunevei	Kommuneveien fra Stemmebrua og mot Funderud	Funderudveien
47	Kommunevei	Kommuneveien fra Stemmebrua og mot området ved Jørla fabrikk	Skarpsnoveien
48	Privat vei	Privatveien fra Mjørud fabrikk, over Mjørudfossen og til boligene på vestsiden av Rakkestadelva	Svaleveien

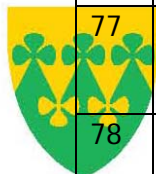

49	Privat vei	Privatveien fra rv 111 ved Bodal og mot det gamle tegleverks-området, renseanlegget og Haugaard	Tegleverksveien
50	Privat vei	Privatveien fra rv 111 som går forbi Vestbygårdene	Vestbyveien
51	Privat vei	Privatveien fra rv 111 i Tranga og mot Åstorpødegård	Ødegårdveien
52	Privat vei	Privatveien fra rv 111 ved Hverven pukkverk og mot Haraldstad	Haraldstadveien
53	Privat vei	Privatveien som går fra der Finskudtveien slutter og inn i det området som tidligere tilhørte Varteig kommune.	Sandtangenveien
54	Privat vei	Privatveien fra Ytre vei på Holøsåsen, forbi Grårud og til Koppen	Grårudveien
55	Privat vei	Privatveien i forlengelsen av Storås-veien nord i Holøsåsen og til Kontra	Storåsveien
56	Privat vei	Privatveien fra kommuneveien Hoel-Østby (Berbyveien) og mot skytterbanen og Bauserud	Bauserudveien
57	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien Grøtvedt til Tjernes (Herrefosser-veien) og mot Filtvedt	Filtvedtveien
58	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien mot Mellomdalen ved Tjerbo og nordover mot Tangeland	Tangelandveien
59	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien mot Mellomdalen ved Tjerbo og nordover mot Gløbua/Galborg	Jamnemoveien
60	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien mot Mellomdalen ved Tjerbo og sydover mot Tjerbogårder	Tjerboveien
61	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien mot Mellomdalen ved Dalsmoen sag og nordover mot Høytomt	Høytomtveien
62	Privat vei	Privatveien fra fv 22 ved "Heierhagen", forbi Helgerud og mot Harlem	Heierhageveien
63	Privat vei	Privatveien fra fv 22 ved Vestby og mot Harlem	Harlemveien
64	Privat vei	Privatveien i forlengelsen av Idrettsveien bak idrettshallen i Degernes og mot Stentorp	Idrettsveien
65	Privat vei	Privatveien fra krysset med veien mellom Degernes sentrum – Bjørnstad og nordover mot Bjørneby	Bjørnebyveien
66	Privat vei	Privatveien fra krysset med fylkesveien forbi Gjøby mølle og nordover mot Dottetorp	Dottetorpveien
67	Privat vei	Privatveien fra krysset med kommuneveien Førriisdal – Øverby (Krossbyveien) og sydover mot Labråten	Klypaveien
68	Privat vei	Privatveien fra krysset med fv 22 like syd for kafeen i Degernes og mot Smedshaug	Smedshaugveien
69	Privat vei	Privatveien fra krysset med fv 22 og mot Huggårdene	Haugveien
70	Privat vei	Privatveien fra krysset med fv 22 og mot Stensrudgårdene	Stensrudveien

71	Privat vei	Privatveien fra krysset med fv 22 og mot Ertegårdene	Erteveien
72	Privat vei	Privatveien mellom fylkesveien Nakkim-veien og kommuneveien Væle-Gammelsrud	Låbyveien
73	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien Gautestad – Vatvedt og mot Rolfseidet	Rolfseideveien
74	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien Gautestad – Vatvedt og mot Langsbakken, Tronseter, Høgnipen	Langsbakkenveien
75	Privat vei	Privatveien fra fv 22 og mot gården Kjensrud	Kjensrudveien
76	Privat vei	Privatveien fra fv 22 og mot gården Julsrud	Julsrudveien
77	Privat vei	Privatveien fra fv 22 ved krysset med Stiksmoveien, forbi Stryker og ut til fv 22 igjen nord for Skjeklesjøen	Strykerveien
78	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien Paulsrud – Velund ved Sandbekk mølle og østover inn i "Degernesfjella"	Hivannveien
79	Privat vei	Privatveien fra fylkesveien Paulsrud – Velund og sydover mot Greåkerårdene	Greåkerveien
80	Privat vei	Privatveien fra kommunegrensen mot Halden som fortsetter et lite stykke gjennom Rakkestad og så tilbake inn i Halden	Fjerdingsveien
81	Privat vei	Privatveien fra rv 111 rett syd for kommunegrensen mot Sarpsborg og som går østover inn i Rakkestad	Østtorpveien
82	Privat vei	Privatveien fra rv 111 rett syd for kommunegrensen mot Sarpsborg og går nordvestover i Varteig.	Brenneveien
83	Privat vei	Privatveien fra Gjøby Mølle og til Gjøby gård	Gjøbyveien
84	Privat vei	Privatveien fra Fjerdingsveien og forbi Klever gård	Kleverteien
85	Privat vei	Privatveien fra riksvei 22 og til Sandaker gård	Sandakerveien
86	Privat vei i Eidsberg	Privatveien fram til eiendommen g.nr. 240 b.nr. 3,4. Eiendommen har adkomst gjennom Eidsberg.	Grøterudveien (Navnet må vedtas i Rakkestad for at eiendommen skal få gyldig adresse)
87	Privat vei	Privatveien i forlengelsen av Idrettsveien og fram til den nordre Bjørnebygården	Stentorpveien
88	Privat vei	Privatveien fra Erteveien og til Nærbyødegård	Nærbyveien

Østfold fylkeskommune

Østfold fylkeskommune	
Møteprotokoll	
Dato	13.05.2011
Saks nr.	11/1048
Dok.nr.	2
Løp nr.	6721/11
Ansvar	026
Sak	

Saksnr.: 2010/6246
Løpnr.: 18675/2011
Klassering: K22
Saksbehandler: Joakim Hvamb Svelli

Møtebok - Saksframlegg

TM- AF.

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samferdsel, næring og miljøkomiteen	13.04.2011	
Fylkesutvalget	14.04.2011	

Kommunalt samarbeid på klima og energi - Klimanett Østfold

Bakgrunn for saken

2. og 3. mars 2011 arrangerte Østfold Fylkeskommune sammen med Fylkesmannen i Østfold et seminar om "Klima- og energiarbeidet i Østfold mot 2020". Fylkeskommunen hadde invitert kommunepolitikere og administrativt ansatte i Østfold-kommunene til Fredriksten festning. Totalt 14 av 18 kommuner deltok på seminaret. Det ble fra samtlige deltagere kommunisert et ønske om et tettere samarbeid på området.

De fleste kommuner i Østfold har vedtatt, eller skal i løpet av første halvår 2011 vedta, en energi- og klimaplan. Målene i samtlige planer er å redusere klimagassutslipp og å redusere energibruk. Alle kommuner og fylkeskommunen har tilsvarende mål og strategier for klima- og energiarbeidet frem mot 2020. En kritisk suksessfaktor for oppnåelse av disse målene er samarbeid mellom kommunene for å komme frem til og realisere potensialet fra planlagte klima- og energitiltak.

Samarbeidsmodell

På samlingen var det enighet om en samarbeidsmodell som var relativt forpliktende. Organiseringen av "Vannområdene" ble trukket fram som en aktuell og kjent arbeidsform for politikerne. Følgende modell gav bred enighet:

- Styringsgruppe – kommunenes ordførere og fylkesordfører, samt representant for fylkesmannen.
- Under styringsgruppen etableres faggrupper etter interesse/behov for den enkelte kommune/region. Styringsgruppen beslutter hvilke arbeidsgrupper som opprettes iht. vedtatt handlingsplan. Fylkesmannen vil kunne delta i arbeid på de områder hvor de har sektoransvar.
- Det ansettes en prosjektleder/koordinator som organiserer arbeidet. Partene vil her forplikte seg gjennom økonomiske midler og kompetanse.

De forskjellige klimaplanene har et perspektiv fram til 2020. Derfor er det ønskelig at Klimanett Østfold også har det samme perspektivet. Prosjektet må ha en forutsigbarhet som tilsier at partene forplikter seg til minst et 3-årig samarbeid for å kunne skape resultater. Etter den perioden evalueres prosjektet for å se på grunnlag for videre samarbeid. Alle deltagere forplikter seg til å bidra med økonomiske og administrative ressurser inn i arbeidsgruppene. Fylkeskommunens bidrag vil kunne være tilsvarende bidrag som kommunene legger inn.

Klimanett Østfolds rolle

Klimanett Østfold vil være kommunenes verktøy for å få gjennomført klima- og energitiltak, men vil ikke overta kommunenes ansvar for å gjennomføre tiltak og nå klimamålene. Rollen vil være:

- Koordinere klima- og energiarbeidet i fylket
- Mobilisering av økte ressurser til tiltak gjennom søknader til tilskuddsprogrammer statlig og internasjonalt.
- Opplæring, kunnskapsbygging for miljøledelse internt og kommunikasjon og informasjon eksternt
- Kvalitetssikring og oppfølging av tiltak for best mulig reduksjonspotensial.
- Utvikling av bedre grunnlag for klimaregnskap i Østfold; herunder bedre målbarhet for klimatiltak

Størrelsen på medfinansiering er dimensjonert i henhold til behov for å bygge den organisasjonen som skissert og følge opp rollene overfor. Det er foreslått et fastbeløp på kr 20 000 per kommuneadministrasjon, i tillegg til kr 1,5 per innbygger. Gevinsten fra deltagelse i et slikt samarbeid vil ikke kun være basert på kommunestørrelse. Totalbeløpet fra kommunene vil da kunne bli maks kr 770 000 dersom alle deltar. Det var signalisert at prosjektstrukturen fortsatt skal kunne bæres ved 70% deltagelse, og innsatsbeløpet er dimensjonert for at dette skal være mulig. Ved 70% deltagelse vil utredningskapasiteten være minimal og begrenset til ansatt koordinator.

Planlagt framdrift

Seminarets deltagere kom med sterke signaler på at Fylkeskommunen må starte prosessen og invitere kommunene til et samarbeid. Videre fremdrift er deretter som følger

- Saken sendes ut som en orientering/høring til kommunene etter behandling i Fylkeskommunen.
- En redaksjonskomité utarbeider en modell for et forpliktende samarbeid for kommunene..
- Behandling i Østfoldrådet den 14. juni.
- Behandling i kommunale utvalg mai/juni og sluttbehandling i kommunestyrene i juni, vedrørende endelig samarbeid.
- Under saksforberedelsene ønsker redaksjonskomiteen tilbakemeldinger fra deltakerne på samlingen. Samtidig med denne prosessen vil Fylkesmannen behandle sin deltagelse i et slikt samarbeid.

Gevinster ved et forpliktende klima- og energisamarbeid – første 3 år

En rekke tiltak og oppgaver er identifisert for gjennomføring i nær samtlige klima- og energiplaner i Østfoldkommunene. Det er utredet i mer detalj om de områder hvor samarbeid i første omgang vil medføre størst merverdi. Fredriksten- samlingen pekte på disse klima- og energistrategiområdene i de første tre årene.

1. Kommunikasjon og miljøledelse

Alle kommuner har vedtatt planer med kommunikasjon som en viktig del. Det gjelder både kommunikasjon om gjennomførte tiltak, aksept for kommende tiltak, kampanjer og lignende, men også kommunikasjon om bakgrunn og hensikt med klima- og energiarbeid. Miljøledelse er en vesentlig del av klima- og energiarbeidet. Det omhandler implementering av miljømål og tiltaksarbeid i alle relevante ledd i kommunenes organisasjon og styringssystemer. Kommunikasjon, kunnskapsformidling og fagkompetanse er nødvendige innsatsfaktorer i et slikt implementeringsarbeid. Kommunenes behov for opplæringsmodeller, kunnskapsformidling og informasjon på klima- og energiområdet vil kunne dekket gjennom en felles utarbeidelse. **Et samarbeid mellom kommunene på disse områdene vil kunne medføre høyere kvalitet og større kostnadseffektivitet enn ved individuell gjennomføring av tiltak.**

2. **Ressursmobilisering – nasjonalt og internasjonalt**
Et økonomisk forpliktende samarbeid med dedikerte ressurser vil kunne stå godt rustet ved søknad til tilskuddsprogram og midler satt av til klima- og energi. En dedikert ressurs vil på vegne av alle kommunene i samarbeidet ha mulighet til å føre oversikt over alle tilgjengelige tilskuddsprogram både i EU- sammenheng og nasjonalt. **Mange tilskuddsprogram betinger at egne midler stilles til disposisjon og belønner forpliktende samarbeid mellom flere partnere.**
3. **Energieffektivisering bygg**
Det er en rekke felles utfordringer og tiltak som kan gjennomføres på dette feltet. Et samarbeid kan bidra til et bedre faglig grunnlag for gjennomføringer av tiltak i eksisterende bygg gjennom utredninger og felles tiltaksvurderinger. Videre kan et forpliktende samarbeid bidra til en høyere takt på gjennomføring av vedtatte energieffektiviseringstiltak i kommunale bygg og således redusere kostnader for kommunene. **Energieffektivisering i bygg er et prioritert tiltaksområde innen klima og energi og medfører i følge Klimakur 2020 netto økonomisk gevinst for kommunene. Suksesskriterier er kunnskap og kompetanse. Et forpliktende samarbeid kan bidra til realisering av fullt gevinstpotensial i hvert tiltak.**
4. **Målbarhet og bedre klimaregnskap**
Gjennom et forpliktende samarbeid og felles gjennomføring av ulike klima- og energitiltak vil det være mulig å sammenligne og vurdere i hvilken grad reduksjonspotensialet blir realisert i alle kommuner. Denne læringen vil gi grunnlag for bedre målbarhet og presisjonsgrad i klima- og energiregnskapet. Tallgrunnlaget som i dag brukes har svært stor usikkerhet og er i følge Klimakur- rapporten dårlig egnet som beslutningsgrunnlag. Denne tilnærmingen til utvikling av bedre klimaregnskap har et betydelig forskningstilsnitt, og arbeidet med dette vil kunne frigjøre forskningsmidler til samarbeidet. **Bedre klimaregnskap vil gi større kvalitet på vurdering og prioritering av tiltak, og bidra til en mer kostnadseffektiv tiltaksgjennomføring.**

Fakta

Det har vært begrenset fokus på gjennomføring av tiltak så langt i klima- og energiarbeidet i de fleste kommunene. Statlig politikk og bistand har siden 2008 vært fokusert på bistand til klima- og energiplanleggingen lokalt og regionalt. Det er varslet en Stortingmelding om klimaarbeidet (Klimameldingen) høsten 2011, som også vil inneholde klarere politikk på gjennomføring av og tilskudd til klima- og energitiltak. KRD og KS avholdt 22. februar i år en konferanse om kommunenes rolle i klimaarbeidet. Et av hovedbudskapene fra denne konferansen var at det kommer støtteordninger for gjennomføring av klima- og energitiltak i kommunene og at disse vil prioritere kommuner som har inngått et forpliktende samarbeid på området. Det ble vist til flere eksempler på slike samarbeid i Norge i dag.

Fylkesrådmannens vurdering

Østfold fylkeskommune har gjennom Fylkesplanen vedtatt å redusere klimagassutslippene med 20% innen 2020, basert på 2005- nivå. Det er mindre enn 9 år igjen og man er fortsatt langt fra målet. Utslippsreduksjonen er foreløpig på 7%. Det er få ressurser tilgjengelig for gjennomføring av klima- og energitiltak. Kvaliteten på gjennomføringen av de tiltakene som gjennomføres tilsier at ikke fullt reduksjonspotensial oppnås. Et samarbeid om implementering av klima- og energiplanene vil kunne styrke gjennomføringsevnen, øke kvaliteten på tiltak og utløse større ressurser enn det som enkeltvis er planlagt satt av i hver kommune.

Klimanett Østfold vil kunne utgjøre grunnmuren for de vedtatte klima- og energistrategiene i Fylkesplanen. En felles samarbeidsplattform for kommunenes klima- og energiarbeid vil dessuten styrke og øke verdien av de eksisterende klima- og energitiltakene i fylkeskommunal regi; Prosjekt Biogass Østfold, infrastruktur for ladbare biler, Miljøfyrtårn-arbeidet,

energieffektivisering i bygg og Energiforum Østfold. Vurderingen av ressursbruk på dette tiltaket bør derfor gjøres med dette som bakteppe. Eventuell ressursbruk bør dessuten betinge at kommunene forplikter seg gjennom et slikt samarbeid.

De økonomiske forpliktelsene foreslått for kommunene er minimum av hva som er anslått å være nødvendig for etablering av Klimanett Østfold. Dersom Fylkeskommunen skal bidra med tilsvarende ressurser som kommunene, vil dette beløpe seg til potensielt kr 770 000 per år. Samlet beløp vil kunne dekke en koordinatorstilling og faglig bistand for drift av nettverket. Det bør foretas en vurdering om hvorvidt samarbeidet skal etableres dersom det er en betydelig andel kommuner som ikke ønsker å delta.

Et samarbeid om klima- og energi må drives av et ønske fra kommunene. Fylkeskommunen bør ikke stå som ansvarlig og pådriver, men bør støtte opp om slikt samarbeid med kommunene. Fylkeskommunen bør tilby å påta seg arbeidsgiveransvaret for koordinator, for å tilby vedkommende et relevant arbeidsmiljø og kontorstøtte. Vedkommende vil uansett rapportere direkte til styringsgruppen.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Østfold fylkeskommune støtter etablering av et forpliktende samarbeid på klima og energi mellom kommunene i Østfold. Et forpliktende samarbeid er avgjørende for hvorvidt klima- og energimålene for Østfold kan oppnås.
2. Østfold fylkeskommune signaliserer vilje til å bidra med et årlig beløp til drift av Klimanett Østfold tilsvarende det som deltagende kommuner bidrar med i sum, begrenset oppad til kr 770 000.
3. Fylkesrådmannen bes innarbeide finansiering av Klimanett Østfold i økonomiplanen 2012- 2015. Det forutsettes at flertallet av fylkets kommuner vedtar deltagelse i Klimanett Østfold.

Sarpsborg, 17. mars 2011

Atle Haga
fylkesrådmann

Odd Roald Andreassen
fylkesdirektør

VEDTEKTER OM EIENDOMSSKATT

KAP. I – SAKKYNDIG TAKSTNEMND

§ 1-1 I medhold av byskatteloven §§ 4 og 5 jf eiendomsskatteloven § 33 velger kommunestyret én sakkyndig nemnd og en sakkyndig ankenemnd til å verdsette eiendommer i Rakkestad kommune på bakgrunn av forslag fra engasjerte besiktigelsesmenn.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem av sakkyndig nemnd eller ankenemnd, er de som er pliktige til å motta valg til kommunestyret.

Et medlem er inhabil til å delta i taksten når medlemmet

- a) selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- b) er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,
- c) er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,
- d) er verge for en person som nevnt under a),
- e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank, stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- f) er medlem av formannskapet.

Likedan er et medlem inhabil når andre særegne omstendigheter foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabil.

§ 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og sakkyndig ankenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.

§ 1-4 Sakkyndige

Nemndene kan be eiendomsskattekontoret tilkalle sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder når dette anses nødvendig.

De sakkyndige deltar ikke i selve takseringen og har ingen stemmerett.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

- § 2-1 Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og ankenemnd.
- § 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere. Listen skal også inneholde eiendommer som skal unntas eller kan fritas for eiendomsskatt, jf eiendomsskatteoven §§ 5 og 7. Det bør etableres en egen liste over verk og bruk.
- § 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom. Eiendomsskattekontoret kan be eieren utlevere opplysninger av betydning for taksten.
- § 2-4 Eiendomsskattekontoret engasjerer besiktigelsesmenn i samråd med den sakkyndige takstnemnd. Hver besiktigelsesmann anvises et takstdistrikt eller liste over verk og bruk.

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

- § 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret å planlegge og lede arbeidet med takseringen. Eiendomsskattekontorets leder innkalles til alle møter i takstnemnda/ takstenemndene.

Eiendomsskattekontoret berammer takstene i samråd med den sakkyndige nemnd og besiktigelsen i samråd med besiktigelsesmennene.

- § 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd alminnelige retningslinjer for takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.

Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjabloner til bruk i takseringen. Sjablonene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommenes omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommenes beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet kan virke inn på verdien.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

- § 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi besiktigelsesmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av de alminnelige retningslinjene. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som besiktigelsesmennene til stede for å sikre likeartet praksis.
- § 3-4 Eiendommens eier bør varsles om at takst skal holdes. Eiendomsskattekontoret fastsetter frist for varsel.
- § 3-5 Eiendommene skal i alle tilfeller besiktiges av en besiktigelsesmann. I forbindelse med befaringen utarbeider besiktigelsesmennene forslag til takst.

Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Ved taksering av antatte verk og bruk bør takstforslaget også inneholde de opplysninger som er nødvendige for at den sakkyndige nemnd skal kunne ta stilling til om eiendommen kvalifiserer som verk og bruk og hvilke maskiner og tilbehør som skal medtas i taksten.

- § 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av besiktigelsesmennene.

Den sakkyndige nemnd tar i forbindelse med fastsettelsen av taksten stilling til om den enkelte eiendom skal beskattes som verk og bruk, samt hvilket tilbehør og ting som skal inngå i taksten, jf eiendomsskatteloven § 4 og hvilke eiendommer som skal unntas fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 5.

Det bør utarbeides særskilt forslag for grunn og bygning hvis de eies av forskjellige skattytere.

Besiktigelsesmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av taksten.

- § 3-7 Takstprotokollen må inneholde opplysninger om når takst er avholdt, hvilken eiendom det gjelder, og takstsummen. Videre bør den kort angi hva som inngår i taksten og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Alternativt kan disse opplysninger gis ved en henvisning til besiktigelsesmannens takstforslag. Takstprotokollen skal undertegnes ved avslutningen av hvert møte.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

- § 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av byskattelovens § 4, 3. og 4. ledd.

Fristen for å begjære omtaksering er 1. november i året forut for skatteåret.

Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

KAP. V - OVERTAKST

- § 5-1 Overtakst kan begjæres av vedkommende skattyter eller formannskapet.
- § 5-2 Begjæring om overtakst må fremsettes innen tre uker fra utleggelse av skattelisten det året alminnelig omtaksering finner sted eller fra melding av vedtak ved omtaksering/ særskilt taksering etter byskatteloven § 4, 3. og 4. ledd.
- § 5-3 Ved fristoversittelse kan fristutsettelse innvilges når skattyter ikke kan bebreides for fristoversittelsen eller det er av særlig stor betydning å få behandlet begjæringen.

- § 5-4 Begjæring om overtakst sendes eiendomsskattekontoret. Så snart som mulig etter at klagefristen er ute oversender eiendomsskattekontoret samtlige begjæringer til den sakkyndige nemnd.
- § 5-5 Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner begjæringen begrunnet. I motsatt fall oversendes begjæringen til den sakkyndige ankenemnd.
- § 5-6 Den sakkyndige ankenemnd avholder overtakst etter forutgående besiktigelse.
- § 5-7 Den sakkyndige ankenemnd kan prøve alle sider av saken og kan endre taksten til skattyters ugunst.
- § 5-8 Den sakkyndige ankenemnd utarbeider en overtakstprotokoll med en kort begrunnelse for overtaksten. Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse overtaksten bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Overtakstprotokollen må ta stilling til klagerens anførsler.
- § 5-9 Begjæring om overtakst har ikke oppsettende virkning.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

- § 6-1 Kommunestyret fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og besiktigelsesmenn.
- Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i § 1-3.
- Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.
- § 6-2 Ved første gangs utskriving av eiendomsskatt må alminnelig taksering være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Deretter skal eiendomsskatten så vidt mulig være utskrevet og skattelisten offentliggjort innen 1. mars i skatteåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen 1. april.
- § 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskatteliste med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteoven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å begjære overtakst og hvem begjæringen skal sendes til.
- Samtidig med at eiendomsskattelisten legges ut sendes skatteseddel til skattyter.
- § 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling etter de terminer som kommunestyret fastsetter.

MØTEPLAN FOR POLITISKE UTVALG

AUGUST-DESEMBER 2011

Foreløpig forslag 06.05.2011

Uke	Dato	Kl	Utvalg	Spesielle saker til behandling
34	24.08	14.00	Formannskapet	
35	01.09	17.00 19.00	Landbruk-, plan- og teknikkutvalget Kultur-, utdanning- og omsorgsutv.	
37	S 11.09 M 12.09		KOMMUNESTYRE- OG FYLKESTINGSVALG	
37	15.09	18.30	Kommunestyret (eventuelt)	
38	21.09	14.00	Valgstyret Formannskapet	Godkjenning av møtebok Tertialrapport
40			SKOLENS HØSTFERIE (OG ELGJAKT)	
41	12.10	18.30	Kommunestyret (gammelt)	Tertialrapport
41	13.10	18.30	Kommunestyret (nytt)	Konstituering Valgkomite
43	26.10		Valgkomite	
-----	-----	-----	-----	-----
44	02.11		Valgkomite / Formannskapet	Budsjettdokument overleveres formannskap. Evt. orientering om budsjett/øk-plan
45	10.11		Kommunestyret	Valg av styrer/råd/utvalg
46	16.11		Formannskap	Innstille – budsjett/øk-plan (ligge ute i 2 uker)
47	21.11		Eldrerådet Rådet for funksjonshemmede Ungdomsrådet	Budsjett - uttalelse til KSK Budsjett - uttalelse til KST Budsjett - uttalelse til KST
47	23.11		Levekår 1 og 2, TM-utvalget	Budsjett - uttalelse til KST
48	01.12		Formannskapet	
49	08.12		Kommunestyret	Budsjett 2012/ØK-plan
50	14.12		Formannskapet (eventuelt)	
50	15.12		Kommunestyret	Fotografering, Lucia, julebord